

H. Rossier

Beschouwing over

**DE PROFETIE VAN
ZACHARIA**

Revisie 2013

Oude Sporen

INHOUD

Voorrede	3
1. De inleiding	8
2. Het boek van de Gezichten	13
Het eerste gezicht	13
Het tweede gezicht	21
Het derde gezicht	24
Het vierde gezicht	30
Het vijfde gezicht	39
Het zesde gezicht	46
Het zevende gezicht	50
Het achtste gezicht	54
Besluit van het boek van de Gezichten	58
3. Het boek van de Godsspraken	66
Het eerste deel	66
Het tweede deel	73
Het derde deel	87
De Heer zal komen!	112

VOORREDE

Voor dat wij de profetie van Zacharia gaan onderzoeken, geloof ik, dat het nodig is, een belangrijke opmerking te maken voor hen, die zich veel met de profetieën bezighouden. Met de wens in het hart, dat zij het steeds meer zullen doen, wil ik hen toch waarschuwen voor het gevaar, dat er in gelegen is, dit onderwerp alleen te onderzoeken tot bevrediging van de nieuwsgierigheid. Zij, die, aan deze neiging van het natuurlijke hart toegeven, stellen alleen belang in de profetieën met het oog op de toekomstige gebeurtenissen, en zij maken dáárvan een bepaald onderwerp van studie. Zij verzamelen zich op die wijze misschien kennis, maar hun hart blijft er koud en onverschillig bij. Alleen als zij het doel van de profetie begrijpen en waarderen, zullen zij voor dit gevaar bewaard blijven.

De profetie is in de allereerste plaats de openbaring van de kracht en de komst van onze Heer Jezus Christus (2 Petr. 1:16). Deze beide dingen werden aan de discipelen in een gezicht getoond op de heilige berg. Daar ontrolde zich voor hun oog een prachtige schildering van de toekomstige heerlijkheid van Christus in Zijn koninkrijk: Zijn komst, als Hij de teugels van het bewind in handen neemt, en de kracht, waarmee Hij Zijn koninkrijk op aarde zal vestigen. In ditzelfde toneel werd hun de hemelse sfeer van dat koninkrijk getoond, waarin de Heer, in heerlijkheid verscheen en Zich, onderhield met de door God begraven Mozes, en met de profeet Elia, die in de hemel opgenomen was zonder de dood te zien.

Maar anderzijds, terwijl de profeten ons de toekomstige heerlijkheid van Christus blootleggen, kunnen zij niet zwijgen over Zijn lijden, dat zelfs het fundament is van Zijn heerlijkheid. Daarom zegt de apostel Petrus, dat de Geest door de profeten *"te voren getuigde van het lijden, dat op Christus komen zou,*

en van de heerlijkheid daarna" (1 Petr. 1:11). De apostel voegt er aan toe: *"Dat zij niet voor zichzelf, maar voor ons deze dingen bedienden"*. De toekomstige gelovigen, of zij Christenen waren of Joden, moesten deelhebben aan dit lijden en aan deze heerlijkheid. Daarom duidt de apostel Petrus in zijn eerste brief door deze twee woorden zo dikwijls het deel aan van de Christenen, die het Jodendom waren uitgegaan. Evenwel behandelt de profetie niet de tegenwoordige toestand van het christendom; men zal er veeleer vinden, behalve het lijden en de heerlijkheid van Christus, al het lijden en de uiteindelijke heerlijkheid van het overblijfsel van Israël, welks geschiedenis zo nauw verbonden is met die van hun Heiland.

En ten laatste heeft de profetie een hoogst belangrijk doel, n.l. ons gescheiden te houden van de wereld. De openbaring van Christus trekt onze *harten* tot Hem, die voor ons geleden heeft, en houdt ze bezig met Zijn heerlijkheid. De openbaring van het echte karakter van deze wereld spreekt tot ons geweten, en scheidt ons af van wat ons omringt, hoewel wij geroepen zijn, door deze wereld heen te gaan. Vanuit dit standpunt bezien, is de profetie *"als een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de Morgenster opgaat in onze harten"* (2 Petr. 1:19). Als wij het profetische licht niet hadden, zouden wij het spoor bijster raken, en in de strikken vallen, die Satan spant om ons te verderven.

Dit zijn de verschillende doeleinden van de profetie, en wij kunnen er nog aan toevoegen, dat zij de hoop onderhoudt op de heerlijke zegeningen, die wij in het vooruitzicht hebben.

* * *

Na de terugkeer van de Joden uit de Babylonische ballingschap hebben de profeten Haggai, Zacharia en Maleachi geprofeteerd. Hoewel hun oogmerk verschillend was, profeteerden Haggai en Zacharia samen (Ezra 5:1; 6:14) ten tijde van de gebeurtenissen, die ons verhaald worden in het begin van het boek Ezra. Na hen komt Maleachi, die zich in zijn

profetie meer bepaald bezighoudt met de zedelijke toestand van het volk, zoals wij ons die vinden voorgesteld in het laatste hoofdstuk van Nehemia.

Door een proclamatie van Cyrus of Kores, die door de profeet Jesaja duidelijk had aangekondigd, (Jes. 44:28) waren de Joden teruggekeerd naar Jeruzalem, om er de tempel des Heren te bouwen. Eerst hadden zij het altaar opgericht, het middelpunt van de eredienst; daarna legden zij de fundamente van het huis met een ijver, die voor sommigen vermengd was met vreugde, voor anderen met tranen. Maar al zeer spoedig vaardigde de koning Ahasveros een bevel uit, dat de arbeid moest ophouden, en zo verliepen sinds het besluit van Kores zeventien jaar, zonder dat de tempelbouw verder vorderde dan de fundamente.

In het tweede jaar van Darius, koning van Perzië, verwekte God Haggai en Zacharia. Door hun invloed werd het volk dadelijk aangemoedigd om de eenmaal begonnen bouw voort te zetten. Zerubbabel, van het koninklijke geslacht, (1 Kron. 3:19) en Jozua, de hogepriester, waren de hoofden, die zich met ijver op dit werk toededen. Vier jaar later was het huis voltooid, en het volk vierde met vreugde het feest der inwijding.

Op die manier had de profetie haar doel bereikt door tot het geweten van het volk te spreken en het aan te vuren tot werkzaamheid in de dienst des Heren. Maar de onmiddellijke uitwerking is nooit het enige doel van de profetie in de Schrift; zij heeft ook op het oog een toekomstige tijd, die geen ander is dan de eindtijd. Als de profeet Haggai aan het volk de tempelbouw voorstelt, doet hij dit, ziende op de dag, dat "het voorwerp van de wens van alle heidenen" in Zijn huis zal binnengaan, en het met heerlijkheid zal vervuilen. Als Zacharia tot het volk spreekt van Jeruzalem, denkt hij aan de dag, waarop Christus, staande op de Olijfberg, aan Zijn volk als Verlosser zal verschijnen en daarna zal ingaan in Zijn stad als Koning der gerechtigheid.

Hoewel deze twee profeten veel overeenkomst hebben, is het onderwerp van hun profetie niet hetzelfde. Haggai spreekt uitsluitend over het huis. Zacharia richt zijn blik verder; hij heeft tot onderwerp de stad Jeruzalem, het overblijfsel van Juda en de laatste dag, voor zover deze in betrekking staat tot de Messias. Behalve dit geeft hij ons een algemeen overzicht over de koninkrijken der volken, en over hun zedelijke toestand, zoals die in de laatste tijden zijn zal. Maar bovenal vestigt hij onzen blik op het lijden van Christus, en op de verschillende wijzen, waarin Zijn heerlijkheid geopenbaard wordt. Op dit laatste onderwerp zullen wij in de loop van deze beschouwing nog dikwijls terugkomen.

* * *

De verdeling van het boek Zacharia is zeer eenvoudig. Na een korte inleiding, (hst. 1:1-6) kan men het in twee geheel verschillende gedeelten splitsen. Het eerste gedeelte is het boek van de "Gezichten" (hst. 1:7 - 6). Het tweede het boek van de "Godsspraken" ¹ (hst. 7 - 14).

Dit laatste gedeelte is weer in drie onderdelen verdeeld:

1. "Het woord des Heren" tot Zacharia ten opzichte van het vasten en de wederopbouw van Jeruzalem (hst. 7 en 8).
2. "De last van het woord des Heren" ten opzichte van de herders en van het herstel, eerst van Juda, daarna van Israël (hst. 9 - 11)
3. "De last van het woord des Heren" ten opzichte van de laatste dag en van het herstel van het ganse land (hst. 12 - 14).

¹ De "last" van het woord des Heren wil zeggen orakel of godsspraak. De uitdrukking "woorden. Gods" heeft dezelfde betekenis.

Laat wij steeds in het oog houden, dat temidden van al de verschillende tonelen, die zich bij de overdenking van dit gedeelte van Gods Woord aan onze blikken vertonen, de hoofdgedachte steeds is en blijft: Jeruzalem en de Messias.

1. DE INLEIDING

Zacharia 1:1-6

"In de achtste maand, in het tweede jaar van Darius, kwam het woord des HEREN tot de profeet Zacharia, de zoon van Berekja, de zoon van Iddo" (vs. 1).

Deze achtste maand geeft de tijd aan, waarop de eerste woorden van de profeet gesproken zijn. Evenals Jeremia, had Zacharia het dubbele karakter van profeet en priester. Hij wordt hier genoemd: "Zacharia, de zoon van Berechja, (Barachia) de zoon van Iddo".² Als wij in Mattheüs 23:35 lezen van Zacharia, de zoon van Barachia, die gedood werd tussen de tempel en het altaar, slaat dit ongetwijfeld op de dood van Zacharia, de zoon van Jojada, die gedood werd op bevel van Joas (2 Kron. 24:20-22). Dat slaat dus op een heel andere Zacharia dan onze profeet. Deze plaats in Mattheüs heeft aan veel Schriftonderzoekers heel wat werk gegeven. Sommigen denken, dat er een fout is in dit gedeelte van Mattheüs, omdat de evangelist aan onze profeet toeschrijft, wat verhaald wordt van Zacharia, de zoon van Jojada. Mijn nederige mening is echter, dat deze fout niet bestaat. De namen Zacharia en Barachia kwamen veel voor in het priesterlijke geslacht. In Jesaja 8:2 vinden wij als "getrouwe getuigen" van Jesaja: Uria de priester en Zacharia de zoon van Jeberechja of Barachia.

² De betekenis van de hier genoemde namen is op deze plaats, evenals op vele plaatsen van Gods Woord, zeer treffend. Zacharia betekent: Jahweh gedenkt; Berechja: Jahweh zegent; Iddo: Op de bepaalde tijd. Hoe heeft de Heilige Geest ook deze namen gegeven, opdat ze, in verband genomen, de korte inhoud zouden vormen van deze hele profetie! Op de bepaalde tijd zegent Jahweh en gedenkt Jahweh aan Jeruzalem.

Barachia schijnt de naam te zijn van het hoofd van het geslacht. Zacharia, de zoon van Jojada, kon dus door Mattheüs ook genoemd worden de zoon van Barachia, als men namelijk opklom tot zijn afkomst. Dezelfde opmerking geldt voor onze profeet. Zacharia was de zoon van Iddo, (Ezra 5:1 en 6:14) één van de priesters, die met Jozua, de hogepriester, en Zerubbabel uit Babel teruggekeerd waren (Neh. 12:1 en 4). Onder het hogepriesterschap van Jojakim, de zoon van Jozua, bekleedde Zacharia, de zoon van Iddo, het priesterschap, (Neh. 12:16) maar nergens anders, dan alleen in het boek, dat wij tot voorwerp van ons onderzoek gemaakt hebben, wordt onze profeet de zoon van Barachia genoemd. Dit is gemakkelijk te verklaren, als Barachia het hoofd van het geslacht is. Zulke voorbeelden komen veelvuldig voor in de geslachtslijsten van de Kronieken. Deze boeken geven die lijsten tot de tijd van de terugkeer uit de Babylonische ballingschap en ze zijn juist geschreven in de dagen van onze profeet (Zie bijv. Hur, die in 1 Kronieken 4:1 "de zoon van Juda" genoemd wordt na vijf geslachten).

Het feit, dat Zacharia priester was, drukt een geheel bijzonder stempel op zijn profetie. Want het priesterschap speelt er een hoogst belangrijke rol in.

Het woord des Heren kwam dan tot Zacharia, zeggende: *"De HERE is op uw vaders zeer toornig geweest, maar zeg tot hen: zo zegt de HERE der heerscharen: bekeert u tot Mij, luidt het woord van de HERE der heerscharen, dan zal Ik tot u wederkeren, zegt de HERE der heerscharen"* (vs. 2-3).

Zo begint het boek. De Heer maakt aan de ontkomenden van Juda bekend, dat Hij zeer vertoornd geweest is tegen hun vaders, omdat deze niet naar Zijn profeten geluisterd hadden. Zou dit zwakke overblijfsel nu voortgaan in de dwalingen van hun vaders, of luisteren naar het woord des Heren? Er is hier niet bepaald sprake van de wet, want men moet de wet niet verwarren met de profeten. Natuurlijk wezen de profeten het volk op de wet, en op het getuigenis, om een ernstig beroep te doen op het geweten van Israël in een tijd van verval; maar zij

stelden terzelfder tijd het volk de genade en barmhartigheid Gods voor ogen. Israël had gefaald, maar Jahweh ³ kan niet falen. En niettegenstaande Zijn oordelen, die noodzakelijk geworden waren, wilde Hij Zijn genade aan het volk bewijzen. De profetie bestaat dus niet alleen uit een reeks toespraken tot het *schuldige* volk gericht om hun *geweten* wakker te schudden en hun de oordelen aan te kondigen, die over hen zouden komen, nee, zij is ook bestemd om het hart van de getrouwen te bemoedigen, door hun te openbaren wat God voor hen wil doen. *"bekeert u tot Mij"* zegt Jahweh in deze verzen, *"dan zal Ik tot u wederkeren"*. Dit gaat veel verder dan het beginsel van de wet.

In de genadetijd waarin wij leven zijn deze woorden even goed van kracht als toen. Het is goed hieraan onze ernstige aandacht te wijden.

"Bekeert u tot Mij, dan zal Ik tot u wederkeren". Wat hebben wij met het getuigenis gedaan, dat God ons heeft toevertrouwd? Is er wel veel verschil tussen ons verval en dat van de vaders van Juda? Hebben wij de dingen bewaard, die God in onze handen gegeven heeft? Het antwoord kan niet twijfelachtig zijn. Hebben wij gearbeid aan het huis van de Heer, of aan onze eigen huizen, hetzelfde waarvan Haggai het volk beschuldigde? Helaas! Wij hebben getracht, evenals de teruggekeerden Israëls, het ons gemakkelijk te maken in de wereld. Wat staat ons nu te doen? Tot Hem terugkeren. Zou het onmogelijk zijn onszelf te oordelen en datgene weer aan te grijpen, wat wij nooit hadden moeten loslaten? Als wij gehoor

³ Jahweh betekent: "Ik zal zijn, die Ik zijn zal", of beter: "Ik ben, die Ik ben", dat is: de Eeuwige Getrouwe, de Verbondsgod. Met dezen naam maakte God Zich aan Mozes bekend (Ex. 3:14). Wij zullen dikwijls in deze beschouwing de naam Jahweh, die de Statenvertalers vertaalden door "DE HEERE," onvertaald opnemen, omdat de betekenis van deze naam des Heren, in de omstandigheden, waarin hij wordt genoemd, dan meer tot ons spreekt.

geven aan deze roepstem, zullen wij de beloning ontvangen: *"dan zal Ik tot u wederkeren, zegt de HERE der heerscharen"*. Als het najagen onzer eigen belangen ons de gemeenschap met de Heer heeft laten verliezen, is het nodig, die terug te vinden. Als onze harten dor geworden zijn door de invloed van deze wereld, in plaats van de belangen van de Heer te hebben overdacht en behartigd; als wij onze deur geopend hebben voor de afgoden, laat ons dan onze wegen oordelen, laat ons dan tot Hem wederkeren, en Hij zal tot ons wederkeren, en wij zullen opnieuw genieten van de rijkdommen, die wij geminacht hebben. Zij zijn volstrekt niet voor ons verloren. Willen wij ze terugvinden, dan is verootmoediging de weg, die er ons weer de toegang toe geeft.

Het volk Israëls had het huis onvoltooid gelaten, want het had sinds lange tijd geheel andere zorgen dan de tegenwoordigheid van God in Zijn tempel. Jahweh wijst hen nu op het voorbeeld van hun vaders. *"Zodat zij tot inkeer kwamen en zeiden: Zoals de HERE der heerscharen Zich voorgenomen had ons te doen naar onze handel en wandel, zo heeft Hij met ons gedaan?"* (vs. 6). De vaders waren tto inkeer gekomen, maar pas nadat de oordelen Gods over hen gekomen waren. Zou het overblijfsel, waar Zacharia tegen sprak, dezelfde weg volgen, nu Jahweh nog wachtte met Zijn oordelen?

Deze vraag wordt ook aan ons gesteld. Als wij geen acht geven op de waarschuwingen van God, zullen wij zeker door Hem gekastijd worden. Mochten wij toch allen diep doordrongen zijn van het grote belang, dat onze zielen hebben bij het begin van dit hoofdstuk!

Het uitgangspunt van de profeet Maleachi is niet hetzelfde als dat van Zacharia. In plaats van: *"bekeert u tot Mij"* zegt de Heer daar tegen het volk: *"Ik heb u liefgehad"* Roerend woord, dat de gevoelige snaren van hun hart had moeten laten trillen, maar dat slechts aan hun onverschillige harten het gemor ontlokte: *"Waar in hebt Gij ons uw liefde betoond?"* (Mal. 1:2). Iedere vraag, die zij tot de Heer richten, is een nieuw bewijs van de hardheid van hun harten. U zult negen vragen vinden in

Maleachi en twaalf in het eerste gedeelte van Zacharia. Maar de vragen in Zacharia zijn heel anders! Het is de profeet zelf, die ze stelt en zij drukken zijn geloof uit, zijn afhankelijkheid van de Heer. Zacharia, hoewel priester en profeet, voelt zijn onwetendheid en zijn onmacht om de gedachten van God te doorgronden; hij heeft slechts één wens, n.l. om rechtstreeks de verklaring te ontvangen van de Goddelijke raadselen. Laat wij daarin Zacharia navolgen. Laat wij vragen zoals hij. Dan zullen wij ook ontvangen. Wij hebben deze afhankelijkheid bijzonder hard nodig bij de beschouwing van de gezichten van de profeet, die in de volgende hoofdstukken komen. Ze leveren onoverkomelijke moeilijkheden op voor hem, die ze met zijn verstand wil begrijpen, maar wie in nederige afhankelijkheid aan God vraagt: "Wat betekenen deze dingen?" ontvangt een antwoord, dat hem opbouwt en zijn geloof versterkt, vooral wanneer hij begonnen is met dat andere woord ter harte te nemen: *"Bekeert u tot Mij, dan zal Ik tot u wederkeren"*.

2. HET BOEK VAN DE GEZICHTEN

Zacharia 1:7 – 6:15

Het eerste gezicht

Zacharia 1:7-17

Behalve de inleiding, die wij nu besproken hebben, is de profetie van Zacharia slechts in twee grote delen, of beter gezegd, in twee boeken verdeelt. Het eerste begint met het zevende vers van het eerste hoofdstuk, en loopt tot en met het zesde hoofdstuk. Het tweede bevat de andere acht hoofdstukken. In ieder boek is duidelijk de tijd aangegeven, wanneer de profetie uitgesproken is.

Het eerste boek begint aldus: *"Op de vierentwintigste dag van de elfde maand, dat is de maand Sebat, in het tweede jaar van Darius, kwam het woord des HEREN tot de profeet Zacharia, de zoon van Berekja, de zoon van Iddo: Deze nacht heb ik een gezicht gehad"* (vs. 7).

Het is van groot belang op te merken, dat deze vier en twintigste dag duurt tot het eind van het zesde hoofdstuk. Zacharia lijkt al deze gezichten in één enkele nacht gehad te hebben en iedereen, die de profetieën onderzoekt, ondervindt hetzelfde als de profeet. Om de profetische gebeurtenissen te begrijpen, moeten wij ons duidelijk voor ogen stellen, dat de wereld waarin wij leven, in volslagen duisternis ligt. God laat ons daar evenwel niet zonder hulp, en "de profetische lamp" geleidt ons. Dit is voorzeker niet het helderste licht, dat het Woord van God ons biedt, want datzelfde Woord leidt ons in het

volle licht van Zijn tegenwoordigheid. Maar als wij de toekomst van deze wereld willen leren kennen, kunnen wij niet buiten de profetie.

Vóór wij overgaan tot de beschouwing van het eerste gezicht, willen wij nog een belangrijke opmerking maken over het inzicht van de profeet Zacharia. Wij hebben gezien, dat een betrekkelijk klein aantal ballingen, uit de stammen van Juda en Benjamin, teruggekeerd waren uit Babel om de tempel te herbouwen; al na korte tijd moest het werk gestaakt worden om pas weer hervat te worden, toen het volk daartoe opgewekt werd door de profeten. Maar de toestand van deze overgeblevenen uit Juda - wij zullen zooveel mogelijk vermijden, het woord "overblijfsel" te gebruiken, om hen aan te duiden, daar wij het woord "overblijfsel" voor het ware overblijfsel moeten aanwenden - was zó treurig, dat God hen in geen enkel opzicht kon erkennen als Zijn volk. Nooit hebben de profeten van het einde deze overgeblevenen uit Juda aangeduid onder de naam van overblijfsel. Het oordeel van Lommi (Hos. 1:9) was niet herroepen en zal niet herroepen worden, vóórdat een nieuw volk voortkomen, zal uit het ware overblijfsel van Israëel. Zacharia beschouwt dus de geschiedenis van het volk uit een zeer begrensde oogpunt. Hij spreekt alleen van Jeruzalem in betrekking tot Juda, alsof de ogen van de Heer meer en meer hun gezichtskring hadden moeten beperken om ten laatste alleen te rusten op Jeruzalem: niets dan een ellendige bouwval, van waaruit echter Jahweh - getrouw aan Zijn belofte! - al het licht van Zijn toekomstige heerlijkheid wilde laten uitstralen. Ten tijde van Zacharia wordt de tempel herbouwd, maar het is nog niet de tempel van de Messias. Jeruzalem wordt herbouwd, maar het is nog niet de woonstede van de grootte Koning; het volk woont in zijn land, maar het is nog niet het volk, "dat gewillig is" en dat door God erkend zal worden in het duizendjarige rijk.

Laten wij nu overgaan tot de verklaring van het eerste gezicht.

De profeet ziet *"een man, gezeten op een rood paard"*. Vers elf zegt, dat deze man *"de Engel des HEREN"* is. Deze naam wordt in heel het Oude Testament gebruikt voor de zinnebeeldige vertegenwoordiger van Christus vóór Zijn menswording hier op aarde. Het rode paard, waarop hij rijdt en de paarden, die hem volgen, zijn de geesten, die het voorzienige bestuur hebben over de koninkrijken der volken.⁴ De geest van de Engel des Heren neemt de eerste plaats in onder alle andere geestelijke machten, die God tot dit doel gebruikt. De engel stond *"tussen de mirten"*. Op de vier plaatsen in de Schrift, waar over mirten gesproken wordt, hebben deze altijd betrekking op het herstel, dat op het oordeel volgt.

- In Nehemia 8:15 wordt het volk, dat gedeeltelijk teruggebracht was, opgeroepen om takken van olijfbomen, takken van mirtenbomen en takken van palmbomen te brengen om het Loofhutenfeest te vieren.
- In Jesaja 41:19 maakt de Heer een einde aan de ellende van Israël, herstelt hen weer en laat in de

⁴ De kleur rood (Edom) bevat tegelijkertijd de gedachte aan oordeel en aan reiniging door genade (Jesaja 63:2; Num. 19:2). Men vindt hetzelfde beginsel in de ramsvellen van de Tabernakel. De ram stelt Christus voor in Zijn toewijding aan God (Ex. 29:22); de rood geverfde vellen, hetzij de reiniging, hetzij het oordeel (Ex. 26:14; 36:19) Als dit juist is, dan zou de kleur van het paard van de Engel des Heren deze twee karakters voorstellen: het oordeel verbonden met de reiniging door genade, welke reiniging ook het doel van het oordeel is. De rode paarden, die daarna komen, zouden eerder het karakter hebben van de reiniging in genade, dat het oordeel volgt. De rode paarden uit Hoofdstuk 6 - het beeld van Babylon - stellen dan het oordeel voor.

"woestijn" groeien de cederboom, de sittimboom, de mirtenboom en de olijfboom.

- In Jesaja 55:13, wanneer alle oordelen voorbij zijn, wordt er gezegd: *"Voor een doorn zal een dennenboom opgaan, voor een distel zal een mirtenboom opgaan; en het zal de HEERE wezen tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden"*.
- Ons hoofdstuk is de vierde plaats, waar over mirten gesproken wordt moeten de mirten de profeet in gedachtenis brengen, dat het herstel zal komen als de paarden hun taak volbracht hebben, maar vóór alle dingen heeft de engel, die tussen de mirten staat, voortdurend het oog op de zegeningen aan het einde, het ware Loofhutfenfeest, (Zach. 14:16) waarmee de geschiedenis van Israël eindigen zal.

"De mirten waren in de diepte". Dit was om aan te duiden, dat het herstel nog verre was en dat er vóór die tijd nog veel moest gebeuren.

Is het ook voor ons niet van groot belang, de engel te beschouwen, die "tussen de mirten" staat? Wij, kennen hem nu in de persoon van Jezus, die het oog niet richt op het verval, waarin wij ons bevinden, maar die Zich verblijdt bij de gedachte aan het ogenblik, dat Hij Zijn bruid aan Zich zal voorstellen zonder vlek, zonder rimpel, of iets dergelijks. Deze gedachte is een kostelijke bemoediging voor onze zielen!

"Achter hem rode, voskleurige en witte paarden". Wij hebben al aangestipt, dat, in de zinnebeeldige taal, de paarden de dienaren der Voorzienigheid zijn, wat ook voor het overige hun roeping moge wezen: koningen, prinses, regeringen, engelen, enz. met Christus aan het hoofd, volvoeren de plannen Gods in het besturen van koninkrijken, die zij, om zo te zeggen, vertegenwoordigen. De paarden zijn gezonden om de aarde te doorwandelen; zij nemen kennis van de toestand van

de natiën en doen verslag aan Hem, wie alle recht toekomt. Zij regeren de koninkrijken volgens de onnaspeurlijke wegen Gods, die aan allen onbekend zijn, behalve aan Hem, die de koninkrijken bestuurt; zij vertegenwoordigen die rijken, niet voor de mensen, die deze dienaren niet kunnen kennen, maar voor God. Daarom zien wij hen hier in het karakter van de verschillende wereldheerschappijen die elkaar in de geschiedenis opgevolgd zijn. In een nachtgezicht heeft de profeet geopende ogen om hen te zien, hen en de engel des Heren, die hen voorgaat in al wat zij doen. In de dagen van Zacharia was het Babylonische rijk al gevallen en vervangen door het Medisch-Perzische. De engel des Heren rijdt op een rood paard, zinnebeeld van de genade van Kores die hij bewezen had aan de ballingen van Juda.

Het beeld en de vier dieren van Daniël stellen ons vier wereldrijken voor, te beginnen met het Babylonische, waaronder Daniël profeteerde. Zacharia, die onder het tweede rijk profeteert, stelt er ons drie voor, te beginnen met het Perzische. Hij is de profeet van deze arme, vernederde overgeblevenen uit Juda, die onder Korea teruggebracht waren. Maar zijn gezicht strekt zich uit, evenals dat van Daniël, ver voorbij de tegenwoordige toestand. Hij ziet, als iets van hetzelfde ogenblik, de Griekse en Romeinse rijken, die het Perzische op zullen volgen. Het witte paard, een zegevierende macht, (Openb. 6:2) is zeer toepasselijk op het Romeinse rijk. Maar het belangrijke punt hierin is wel, dat in de ogen van de profeet de dienstbaarheid van Juda niet ten einde was met het Perzische rijk, dat toch het werktuig was tot hun herstel. Nog twee rijken hierna, Griekenland en Rome, moeten het oude volk van God met voeten treden.

De profeet is tegenwoordig bij het verslag, dat de dienaren der Voorzienigheid uitbrengen aangaande de zedelijke toestand, die toen en ook in het vervolg, deze rijken kenmerkte.

Zij zeggen: *"Wij hebben de aarde doorkruist en zie, de gehele aarde verkeert in volkomen rust"* (vs. 11). Men zou

denken, dat dit verslag de engel aangenaam was. Maar dit is niet zo, want de rust van de rijken was gegrond op de vernedering en de dienstbaarheid van Israël. Terwijl deze verdrukt en met voeten getreden werden, waren zij op hun gemak, voldaan over hun toestand, zonder medelijden met de smarten van het verstrooide volk van God. Natuurlijk waren de overtredingen van het volk de oorzaak van het oordeel van God; maar toch was dit volk het voorwerp van de onberouwelijke beloften, en van de innerlijke bewegingen van de barmhartigheid van God die aan het einde aan hun geopenbaard zou worden.

"Toen nam de Engel des HEREN het woord en zeide: HERE der heerscharen, hoelang nog zult Gij zonder erbarmen zijn over Jeruzalem en over de steden van Juda, waarop Gij nu reeds zeventig jaren toornig zijt?" (vs. 12). Dit "hoelang" is de kreet van het geloof, en van de zekerheid, dat er een tijd van herstel komen zal voor Juda en voor de geliefde stad. In de Psalmen slaken de getrouwen, die door de grote verdrukking gaan, voortdurend dezelfde kreet. Hier wordt het gezegd van Jeruzalem: en Juda, het hoofdonderwerp van deze profetie.

Wat antwoordt de Heer op dit geroep van "de Man, die tussen de mirten stond?"

"De HERE antwoordde daarop de engel die met mij sprak, met goede woorden, troostrijke woorden" (vs. 13). Wanneer het, het volk Gods betreft, dat in nood verkeert, is Gods hart niet onverschillig ten opzichte van zijn ellende, al durft het nauwelijks de stem verheffen om Hem zijn smart te klagen. Het oordeel was noodzakelijk, maar de Heer heeft goede woorden voor Israël: *"Troost, troost Mijn volk"* (Jes. 40). "Nu Jeruzalem van Mijne hand dubbel ontvangen heeft voor al hare zonden, nu kan. Ik haar troosten", zegt de Heer.

Kunnen wij deze woorden ook niet op onszelf toepassen? Het huis Gods is onder het oordeel. Te midden van de puinhopen roepen wij: "Tot hoe lang?" Zouden wij een antwoord zonder medelijden ontvangen? Integendeel, de Geest spreekt ons goede woorden toe, woorden van troost en van hoop.

God gaat verder en zegt: *"zo zegt de HERE der heerscharen: Ik ben voor Jeruzalem en voor Sion in grote ijver ontbrand, maar Ik ben zeer toornig op de overmoedige volken, die, terwijl Ik maar een weinig vertoornd was, meehielpen ten kwade"* (vs. 14, 15). *"Een weinig vertoornd"*! De toorn van God verbergt een liefde, gegriefd door de ondankbaarheid van Zijn volk. Zijn toorn was volstrekt niet onvermengd; Zijn liefde zocht een gelegenheid om zich te openbaren zonder te kort te doen aan Zijn heilige gerechtigheid.

Voor Israël, evenals voor ons, heeft het kruis deze twee karakters verenigd. die ogenschijnlijk niet te verenigen zijn: gerechtigheid en genade.

De trotse heidenen, vijanden van God en van Zijn volk, hadden niets begrepen van de wegen des Heren, in Wiens hand zij de werktuigen waren ten opzichte van Israël. Om hun haat te koelen, hadden zij "ten kwade geholpen" en nu zal op hen onvermengd komen "de grote toorn" van de HERE der heerscharen.

"Daarom, zo zegt de HERE: Ik keer in erbarming tot Jeruzalem weder; mijn huis zal daarin gebouwd worden, luidt het woord van de HERE der heerscharen en het meetsnoer zal over Jeruzalem gespannen worden" (vs. 16). Dan zullen de mirten bloeien. Maar op dit ogenblik staan zij nog in de diepte. Dit alles is wel al gedeeltelijk vervuld, zoals wij dat beschreven vinden in de boeken van Ezra en Nehemia, maar de volle vervulling zal pas plaats vinden, als de volkerenrijken hun loop volbracht hebben. En wij weten door de profetie, dat zelfs het Romeinse rijk alleen "ten dode gewond" is en in de toekomst weer als keizerrijk opstaan zal. Dan zal het eindoordeel dit rijk treffen. Het huis des Heren, evenals de stad Jeruzalem, zullen

gebouwd kunnen worden op een fundament, dat niet te verwoesten is; de steden van Juda *"zullen overvloeien van het goede; nog zal de HERE Sion troosten, Jeruzalem nog verkiezen"* (vs. 17).

Het tweede gezicht

Zacharia 1:18 -21

"En ik sloeg mijn ogen op en ik zag toe, en zie, vier horens. Toen vroeg ik de engel die met mij sprak: Wat betekent dit? Hij zeide daarop tot mij: Dit zijn de horens die Juda, Israel en Jeruzalem verstrooid hebben" (vs. 18, 19).

Een hoorn is altijd het zinnebeeld van macht. Wij vinden hier, evenals in het eerste gezicht, de verschillende machten, die vijandig zijn ten opzichte van Gods volk; hieronder is ook begrepen Assyrië, dat Israël weggevoerd had en dat later opgelost werd in het Babylonische rijk, de bewerker van de wegvoering en verstrooiing van Juda. Maar, zoals wij hierboven al opgemerkt hebben, Israël neemt in Zacharia beslist een tweede plaats in, want er wordt niet meer over gesproken vóór hoofdstuk 10:7-12. In deze profetie wordt in het bijzonder over Jeruzalem en Juda gesproken. Daarom lezen wij ook in vers 21: *"Dat waren dus de horens die Juda zo verstrooid hebben"* niet meer Israël zoals in vers 19, want Assyrië is vervangen door Babel.

Zacharia, was zichzelf bewust van zijn jeugd (hst. 2:4), van zijn onervarenheid en stelt aan God vragen. En deze blijven nooit onbeantwoord.

Dit is ook het geval met ons, als wij het Woord van God biddend lezen. Zoals God de gezichten aan Zacharia gaf, zo heeft Hij ons Zijn Woord gegeven, niet opdat het een gesloten boek voor ons zou blijven, want Hij heeft het geschikt gemaakt zelfs voor het verstand van een klein kind. Maar er zijn, zelfs voor een kind, drie dingen nodig om het Woord Gods te verstaan: geloof, afhankelijkheid en de Geest van God. Dit alles bezat de jonge profeet.

"Vervolgens deed de HERE mij vier smeden zien. Toen vroeg ik: Wat komen dezen doen? En hij zeide: Dat waren dus de horens die Juda zo verstrooid hebben, dat niemand zijn hoofd kon opheffen; maar zij zijn gekomen om hen te verschrikken, om neer te slaan de horens van de volken, die hun horen hebben verheven tegen het land Juda, om het te verstrooien" (vs. 20-21).

Deze smeden zijn dienaren van de Voorzienigheid, bestemd om de volkerenrijken te verschrikken, en hun macht te vernietigen. Wat zij geweest zijn in de geschiedenis van 't verleden, wat zij zijn zullen in de toekomst, is niet in bijzonderheden beschreven. Een werkman kan verschillende werktuigen hebben om zijn werk te verrichten, en het stevigste gebouw te laten instorten. Het verschijnen op het wereldtoneel van één enkele persoon, van verschillende toestanden op zedelijk gebied, van moeilijkheden in de handel, van nationale rampen en oorlogen vooral, zijn even zovele werktuigen, waarmee God de machtigste rijken, die ooit bestaan hebben, te gronde heeft gericht. Het verstand staat stil bij de gedachte aan de gemakkelijkerheid, waarmee God deze reusachtige en prachtige mensenwerken doet verdwijnen. Zo staat het gebouw, even later verzinkt het in het niet! Terwijl voor het oog alles nog in kalme rust was, zaagt de timmerman in het geheim balken en pilaren door en de metselaar verplaatste de hoeksteen, weer een ander ondermijnd ongemerkt de verborgen fundamenten. Soms jaagt, het knarsen van de zaag, een lichte schommeling van het dak, een beweging van de grond, de gemoederen schrik aan, maar het blinde vertrouwen en de rust keren weer terug, tot op de dag, waarop nadat alle voorbereidingen voltooid zijn, alles tegelijk instort. *"Wee, wee, gij grote stad, Babylon, gij sterke stad, want in een uur is uw oordeel gekomen... ...Wee, wee, die grote stad, die gehuld was in fijn linnen, purper en scharlaken, en rijk versierd was met goud en edelgesteente en paarlen, want in een uur is al die zo grote rijkdom verwoest!... ...Wee, wee die grote stad, waarin allen, die schepen op zee hadden, door haar kostbaarheden rijk*

geworden zijn, want zij is in een uur verwoest!" (Openb. 18:10, 16 en 19).

Denk hierover na beste lezer! De geschiedenis van de verschillende rijken bewijzen het. Open de ogen, evenals Zacharia, om te zien wat er vandaag de dag in de wereld voorvalt. Overal zijn de werklieden in het geheim aan het werk. De machten worden verschrikt, ze zouden zich willen beveiligen tegen de dreigende verwoesting... maar dan zal de geheimzinnige werkmans hen grijpen om hen ver van zich af te werpen!

Het derde gezicht

Zacharia 2

Het eerste en tweede gezicht stellen ons, als algemene gedachte genomen, het lot voor van die rijken, die de verdrukkers van het Joodse volk zijn geweest. Een gedeelte hiervan is zonder twijfel al vervuld, maar de Geest van God houdt zich daarmee niet bezig, want de profetie heeft altijd het oog op de toekomstige heerlijkheid van Christus; en deze wordt ons nu voorgesteld in het derde gezicht.

"En ik sloeg mijn ogen op en ik zag toe" (vs. 1). Wat is het goed, als wij ons deze woorden eigen maken! De ogen opheffen is het middel om met God in betrekking te komen; om Zijn antwoord te ontvangen. Het is de houding die allen betaamt, die iets van Hem verwachten. Als wij onze ogen neerslaan, kunnen wij Hem of Zijn gedachten niet begrijpen, want dan richten wij onze blikken op de aardse dingen, die geen waarde hebben voor onze ziel. *"Zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand van Gods"* (Kol. 3:1).

De jonge profeet Zacharia ziet, als hij zijn ogen opheft, al de gedachten van God ten opzichte van Jeruzalem. *"en zie, een man met een meetsnoer in de hand"*. Het snoer dient om het lot, het deel, aan te wijzen (Micha 2:5). *"Toen vroeg ik: Waar gaat gij heen? En hij antwoordde mij: Ik ga Jeruzalem opmeten en zien hoe groot zijn breedte en lengte zal zijn"* (vs. 2). Ten tijde van dit gezicht was de stad Jeruzalem verwoest en haar muren omvergeworpen; alleen waren de fundamenten van de tempel gelegd. En toch zegt de engel: *"Ik ga Jeruzalem opmeten!"* *"En zie, toen de engel die met mij sprak, naar voren trad, ging een andere engel hem tegemoet, tot wie hij zeide: Snel heen, spreek tot die jongeling: als een open plaats zal*

Jeruzalem daar liggen vanwege de menigte van mensen en vee daarin" (vs. 3 en 4). Het toekomstige Jeruzalem moest al zijn vroegere grenzen overschrijden, geheel verschillend van de stad, die de kinderen van de wegvoering gingen herbouwen. Zij zal overvloeien van mensen en beesten, die er zullen komen om te wonen (Jer. 33:7-13). Het meetsnoer van een engel is nodig om haar maat te bepalen. Een grote menigte inwoners zal er zijn. En toch zal er geen muur nodig zijn, omdat de Heer Zelf de muur zal zijn. Israël woont in zekerheid. Er zullen echter nog vele dingen moeten gebeuren, voordat dit alles is geschied. Want dit Jeruzalem is niet het Jeruzalem van Nehemia of het Jeruzalem, dat zijn Messias en Koning verwierp, noch de stad, die de Joden zullen bewonen; als zij teruggekeerd zijn in Palestina om het volk te worden van de Antichrist. Nee, de muren van dit laatste Jeruzalem zullen het niet beschermen als de volken van het einde komen om de stad te belegeren en te verwoesten! Maar er zal een ander Jeruzalem komen, waarvan de profeet spreekt, ten dage als de Heer zal terug gekomen zijn als de ware Koning Israëls. Dan zullen haar muren Heil heten, en haar poorten Lof (Jes. 60:18). Of, zoals hier staat: "*En Ik zelf, luidt het woord des HEREN, zal haar een vurige muur zijn rondom en heerlijkheid binnen in haar*" (vs. 5).

Twee zegeningen worden in dit vijfde vers aangekondigd.

1. De Heer Zelf zal als een vurige muur de heilige stad verdedigen tegen elke vijand, die tegen haar opstaat, en Hij zal haar beschermen.
2. Hij zal haar heerlijkheid wezen in het midden van haar. Hij zal in het midden van haar wonen (Zie ook de verzen 10 en 11). Deze zegening is, evenals de eerste, van toepassing op de tijd, die aanstaande is, wanneer de verheerlijkte Messias Jeruzalem tot Zijn woonplaats zal verkiezen. "*Want de HERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het Zich ter woning begeerd: Dit is mijn rustplaats voor immer, hier zal Ik wonen, want haar heb Ik begeerd*" (Ps. 132:13 en 14).

Laten wij niet vergeten wij, dat wij Christenen nu al, ondanks het verval van de Gemeente, deze zegening deelachtig zijn, terwijl ze voor Israël nog in de toekomst ligt, ja, dat Israël ze nooit op die manier zal genieten als wij. De Heer woont in de Geest in het midden der Gemeente. Deze zegening overtreft elke aardse zegening van Israël. Zonder twijfel verwezenlijken wij dit niet ten volle vóór wij in de volmaaktheid zijn, maar te midden van het verval van de Gemeente blijft deze zegening toch het deel der getrouwen, al zijn er ook slechts twee of drie om er van te genieten (Matth. 18:20). In het midden van dit verwoeste Jeruzalem, waar tegen Zacharia profeteerde, woonde de Heer volstrekt niet. Zijn heerlijkheid had de tempel verlaten, zoals Ezechiël het ons heeft geopenbaard; maar aan het einde van datzelfde boek zien wij haar terugkeren in de tempel van het duizendjarige rijk. Dit is wat Zacharia ons hier aankondigt: de *"heerlijkheid binnen in haar"*.

Het tweede gedeelte van dit hoofdstuk begint bij vers 6: *"Op, Op! Vlucht uit het Noorderland! luidt het woord des HEREN, want naar de vier windstreken des hemels heb Ik u uiteengedreven, luidt het woord des HEREN"*. Het Noorderland is Chaldea, waar de Joden, *"verstrooid en afgezonderd leeft onder de volken in al de gewesten van het koninkrijk"* (Esther 3:8) Ze waren uiteengedreven naar de vier windstreken van de hemel. De overgeblevenen van Juda hadden nu dit land verlaten. Zonder twijfel waren zij niet voltallig, (Ezra 8) en deze oproep richtte zich dan ook rechtstreeks tot degenen, die achtergebleven waren. Maar, evenals altijd, heeft deze oproep ook betrekking op de eindtijd. De profeet Jesaja zegt: *"Vertrekt, vertrekt, gaat uit vandaar; raakt het onreine niet aan, gaat weg uit haar midden, reinigt u, gij die de vaten des HEREN draagt"* (Jes. 52:11). Jeremia zegt het nog sterker: *"Vlucht uit Babel, laat ieder zijn leven redden; komt niet om in zijn ongerechtigheid, want dit is de tijd der wrake voor de HERE, het verdiende loon betaalt Hij hem"* (Jer. 51:6): Dezelfde Jeremia, die in de tijd, die voorbij was, het volk aanspoorde om zich te

onderwerpen aan het juk van Babel, roept het nu toe, om in een tijd, die aanstaande is, uit het midden van hen te vluchten.

Men zou nu kunnen opmerken, dat deze profetieën toch alle vervuld zijn bij de val van de grote stad Babel, onder de opvolgers van Alexander, en de stad Babel toch niet opnieuw in de toekomst zal bestaan. Maar lang na de verschrikkelijke gebeurtenis van de val van Babel horen wij dezelfde oproep in het Nieuwe Testament: *"Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere; en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal u aannemen"* (2 Kor. 6:17). En in Openbaring 18:4: *"Gaat uit van haar, Mijn volk! opdat gij met haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat gij van haar plagen niet ontvangt"*. Wat betekenen deze woorden? De stad Babylon zal in de eindtijd evenmin bestaan als nu.

Maar de beginselen van afgoderij, die haar kenmerken, zullen een vorm van vijandschap tegen Christus aannemen; een politiek, maatschappelijk en godsdienstig systeem vormen, in Openbaring 17 en 18 het grote Babylon genoemd, dat door de "getrouwen" moet verlaten worden.

In de tegenwoordige tijd (2 Kor. 6) worden de gelovigen geroepen, zich af te scheiden van deze beginselen van afgoderij - dat zijn de beginselen der wereld - om God aangenaam te wandelen, en Zijn gemeenschap te genieten. God heeft Zijn volk drie redenen opgegeven, waarom zij zedelijk Babylon moeten verlaten: De oordelen zullen over Babylon komen; de getrouwen mogen niet door deze oordelen overvallen worden (Openb. 18). Zij, die de "vaten des Heren" dragen, - dat zijn degenen, aan wie het getuigenis is toevertrouwd, - kunnen dit niet doen samengaan met een dragen van afgoden (Jes. 51). Deze waarheden zullen van toepassing zijn op het overblijfsel in de laatste dagen. Maar ze zijn voor ons ook van groot en ernstig actueel belang.

"Op, redt u naar Sion, gij die woont bij de dochter van Babel. Want, zo zegt de HERE der heerscharen, wiens

*heerlijkheid*⁵ *mij gezonden heeft, aangaande de volken die u uitgeplunderd hebben (want wie u aanraakt, raakt zijn oogappel aan)" (vs. 7-8).*

Boodschappers, genomen uit het overblijfsel, zullen de volken verkondigen, dat de Heer Zich in heerlijkheid geopenbaard heeft te Jeruzalem om Zijn koninkrijk op te richten. Daarom wordt hier gezegd: "Na de heerlijkheid." Dezelfde gedachte vinden wij in Mattheüs 24:30-31: "*En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen in de hemel; en dan zullen alle stammen van het land weklagen en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid. En Hij zal zijn engelen uitzenden met luid bazuïngeschal, en zij zullen zijn uitverkorenen bijeenverzamelen uit de vier windstreken, van de uitersten van de hemelen tot de andere uitersten daarvan*". Het "*teken van de Zoon des mensen*" wil zeggen: Zijn verschijning in heerlijkheid. Na deze heerlijkheid zal Hij Zijn verstrooide uitverkorenen bijeenvergaderen; want er is in deze verzen van Mattheüs, evenals in Zacharia, sprake van de bijeenvergadering van Israël.

Dan zullen de heidenen, die het volk Gods verdrukt hebben, onder het oordeel komen. "*Zij zullen hun knechten ten*

⁵ "*Want zo zegt de HEERE der heerscharen: Naar de heerlijkheid over u, heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan*" (SVV). De woorden: "over u" zijn schuin gedrukt in de Statenvertaling, daar ze in het oorspronkelijke niet voorkomen. Waarschijnlijk zijn deze woorden tussengevoegd, omdat de samenhang niet begrepen werd. Daardoor is echter ook het voorafgaande anders vertaald. De Franse vertaling heeft: "Na de heerlijkheid" in plaats van "Naar de heerlijkheid." De zin luidt dan: "*Na de heerlijkheid (d.i. nadat de heerlijkheid zal. geopenbaard zijn)*' heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die u beroofd hebben".

buit worden" (vs. 9), Juda zal een zwaard zijn in de hand van de Heer om tegen deze volken te strijden en hen te vernietigen.

"Jubel en verheug u, gij dochter van Sion! want zie, Ik kom in uw midden wonen, luidt het woord des HEREN, en vele volken zullen te dien dage gemeenschap zoeken met de HERE en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal in uw midden wonen. Dan zult gij weten, dat de HERE der heerscharen mij tot u gezonden heeft" (vs. 10-11). Jeruzalem wordt opgewekt om zich te verblijden, omdat Christus in het midden van haar is. Vele verlost en uit de heidenen zullen zich verblijden over de bevoorrechte positie van de heilige stad. *"En de HERE zal Juda op de heilige bodem als zijn erfdeel in bezit nemen en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen"* (vs. 12) *"De heilige bodem"* is een land, dat van ongerechtigheid gezuiverd is. Het ogenblik zal komen, dat de Heer, als Hij Zijn wonderbaar werk in het midden van Zijn volk volbracht en Zijn stad gereinigd heeft, haar opnieuw zal beschouwen als de woonstede van Zijn keuze!

Wanneer wij, evenals de profeet, de tijd, die aanstaande is, vergelijken met de tegenwoordige tijd, dan zullen wij met vreugde vervuld worden. Het zou ons slechts tot droefheid en verslagenheid stemmen, als wij de tegenwoordige toestand van het "Huis Gods" vergeleken bij zijn vroegere heerlijkheid. Maar wij mogen ons verblijden bij de gedachte aan hetgeen te komen staat! De Heer Jezus zal tegelijkertijd de heerlijkheid zijn van het nieuwe en van het oude Jeruzalem in het midden van haar, en het middelpunt van de lofzangen van al Zijn vrijgekochten.

Het vierde gezicht

Zacharia 3

Na de terugkeer te Jeruzalem stonden gedurende de diepe vernedering; waarin zich de overgeblevenen van Juda en Benjamin bevonden, Jozua en Zerubbabel aan het hoofd, als zwakke vertegenwoordigers van het priesterschap en van het koningschap, maar tegelijkertijd als voorlopers van de toekomstige heerlijkheid van de Messias.

De hogepriester Jozua is het onderwerp van het vierde gezicht van de profeet. Zijn naam: "Jahweh is Redder", duidt dadelijk het karakter aan van Hem, van Wie hij een voorafschaduwing is. Maar het is belangrijk om op te merken, dat waar Jozua Christus voorstelt aan het *einde* van dit hoofdstuk, dit niet het geval is aan het *begin*. De hogepriester had een tweevoudige bediening in Israël. In de eerste plaats was hij *middelaar*, "*voor mensen aangesteld in de dingen die God betreffen, opdat hij zowel gaven als slachtoffers voor de zonden offert*" (Hebr. 5:1). In de tweede plaats was hij de *vertegenwoordiger* van het volk en volgens Zacharia, in het bijzonder van het volk te Jeruzalem, want wij hebben hierboven al gezien, dat het volk, als geheel, door deze profeet niet als zodanig wordt aangezien. God kon alleen Jeruzalem aannemen in de persoon van zijn vertegenwoordiger en alles hing af van de toestand van deze laatste.

In verband met de evangelieprediking is het begin van dit hoofdstuk de voorstelling van de toestand van een zondaar voor God. ⁶ Maar ons doel is niet, deze zo belangrijke zijde van

⁶ Wat een heerlijk beeld! De zondaar bekleed met vuile klederen. Al zijn gerechtigheden, tezamen genomen, zijn als een wegwerpelijk

de figuur van Jozua te beschouwen. Wij willen ons bepalen bij zijn ambt van hogepriester, als vertegenwoordiger van het volk.

Jozua wordt uitgenodigd, zich te stellen voor het aangezicht van de Engel des Heren. Deze Engel is, zoals wij in het eerste hoofdstuk gezien hebben, in het Oude Testament steeds de zinnebeeldige vertegenwoordiger van Christus vóór Zijn menswording. In het Nieuwe Testament komt de Engel des Heren niet meer voor, behalve in enkele gedeelten van de Openbaring.

Op deze wijze staat Jozua voor het aangezicht van Christus, die hier in de gedaante van de Engel des Heren, wordt voorgesteld, want Christus wordt meestal in het Oude Testament voorgesteld onder de naam van HEERE, d.i. Jahweh.

De satan staat aan de rechterhand van de hogepriester om hem aan te klagen. De vijand heeft ook nu nog toegang tot God als aanklager van de broeders. Maar de Heer heeft de zaak van het volk in Zijn handen genomen. Zelfs hebben nu de Christenen, het volk van God in de tegenwoordige tijd, evenals Jozua, voor het aangezicht des Heren een aanklager aan hun rechterhand, die door de zonde, recht op de mens heeft verkregen. Hij doet een beroep op de rechtvaardigheid van God tegenover de zonde en op Zijn heiligheid, om zich te verzetten tegen hetgeen Zijn genade zou willen doen ten gunste van Jeruzalem. Helaas, de hogepriester was bekleed met vuile kleren. Wie zal onder deze omstandigheden de overhand hebben? Satan, die met recht Jozua beschuldigt, of de heilige

kleet voor God. En hij is door zijn toestand als in het vuur; onder het oordeel. Maar als de Heer tussenbeide komt, verandert alles. In plaats van in het vuur om te komen, wordt hij uit het vuur gerukt. In plaats van zijn vuile klederen, wordt hem het beste kleet van de Heer aangedaan, zodat Satan hem niet meer schelden of verdoemen kan. - O, mijn lezer! dit is toch ook uw deel? Van u kan toch óók gezegd worden: *"Is deze niet een brandhout uit het vuur gerukt?"*

God, Wiens ogen te rein zijn dan dat zij het kwade zouden zien?

Het is in dit ogenblik, dat de Heer tegen Satan zegt: *"De HERE bestraffe u, satan, ja de HERE, die Jeruzalem verkiest, bestraffe u!"* Jozua staat hier in de plaats van Jeruzalem voor God en de Engel des Heren is de verpersoonlijking van de Heer Zelf om de aanklager te antwoorden. God voegt er aan toe: *"Is deze niet een brandhout uit het vuur gerukt?"*

De Heer begint met vast te stellen, dat Satan onmachtig is om iets te doen tegen Zijn keuze, Zijn verkiezing.

Satan doet een beroep op de rechtvaardigheid en de toorn van God tegen de zonde, om Jozua en Jeruzalem te verdelgen. Maar - hij is in verlegenheid, omdat hij onbekend is met de Goddelijke liefde. De genade, die zondaars wil redden, is hem volkomen onbekend; hij wil vooropstellen, dat de heiligheid van God nooit in Zijn tegenwoordigheid een man kan dulden met vuile klederen en hij had gelijk. Maar" God antwoordt: 'Ik heb Jeruzalem verkoren! Is deze niet een brandhout uit het vuur gerukt?' Hij wordt uit het vuur gerukt, wanneer de vlam hem al bereikt en hij wordt bewaard, er van afgezonderd, om er nooit weer ingeworpen te worden (vgl. Amos 4:11). Omdat Jozua bestemd was om gered te worden, wordt Satan met onmacht geslagen en de vijand van onze zielen, zal gescholden worden vanwege zijn slechte bedoelingen!

Toch is het nodig, dat aan Gods gerechtigheid voldaan wordt en daarop grondde Satan zijn gevaarlijke plannen. Maar ziet, hoe de Heer Zijn gerechtigheid verenigt met Zijn verkiezing naar genade.

"Jozua nu was met vuile klederen bekleed, terwijl hij voor de Engel stond. Toen nam deze het woord en zeide tot hen die voor Hem stonden: Doet hem de vuile klederen uit. Hij zeide tot hem: Zie, Ik neem uw ongerechtigheid van u weg, Ik trek u feestklederen aan" (vs. 3 en 4).

Alleen God kan dit doen; Jozua kon zijn klederen niet uittrekken zonder naakt voor God te zijn, wat gelijk zou hebben gestaan met zijn veroordeling. Hij moest met nieuwe klederen bekleed worden. Klederen waardig, voor Wiens aangezicht hij stond. *"Zie, Ik neem uw ongerechtigheid van u weg, Ik trek u feestklederen aan"*. God verlost Jozua en behandelt hem in overeenstemming met het recht, dat Hij had, om hem te reinigen, en plaatst hem in de vreugde en de heerlijke voorrechten van Zijn tegenwoordigheid. Dit zal ook gebeuren in de toekomst, als Jeruzalem zich zal verheugen in de zegeningen van het messiaanse tijdperk. De geliefde stad zal het voor haar volbrachte heil kennen; zij zal voor God verschijnen, met de naam van Jozua, 'Jahweh is Redder', op haar voorhoofd gegraveerd; zij zal versierd zijn "met gouden borduursel", wat overeenkomt met de tegenwoordigheid van de God van gerechtigheid en wat past bij het feest van de Koning.

"Ik nu zeide: Laat ze een reine tulband op zijn hoofd zetten. Toen zetten zij een reine tulband op zijn hoofd en trokken hem een staatsiegewaad aan, terwijl de Engel des HEREN erbij stond" (vs. 5). De hoed was het teken van de hogepriesterlijke waardigheid. Jozua wordt hersteld in zijn God welgevallige bediening. Dit geschiedt door bemiddeling van hen, die hier Christus voorstellen, omdat, zoals wij zo juist gezien hebben, de hogepriester deze functie niet kon waarnemen. Zoo zal in de toekomst het volk zelf ook een "heilig priesterdom" voor het aangezicht des Heren zijn.

Bij dit gehele tooneel, vanaf het ogenblik, dat de Engel tot satan zegt: *"De HERE bestraffe u"*, is de aanklager van Jozua verdwenen. Zo is het altijd. De vijand kan zich wel voornemen ons te verderven, maar hij kan zich niet staande houden tegenover Hem, die onze zaak in handen heeft genomen.

"Hierop vermaande de Engel des HEREN Jozua: Zo zegt de HERE der heerscharen: Indien gij in mijn wegen wandelt en de door Mij opgedragen taak waarneemt, dan zult gij zowel mijn huis richten als mijn voorhoven bewaken, en Ik zal u doen verkeren onder hen die hier staan" (vs. 6, 7).

Deze verzen hebben betrekking op Jozua en op het priesterschap, voorgesteld in zijn persoon. Onder de regering van Christus zal er een erkend priesterdom zijn, waarvan zij deel zullen uitmaken, "*die mijn dienst in acht genomen hebben*" (Ezech. 48:11). Zij, die ontrouw geweest zijn, zullen niet het recht hebben te wandelen in het midden van de priesters, die de dienst des Heren zullen waarnemen, in Zijn heiligdom, maar Zijn genade zal toch ook in hun behoeften voorzien, want de Heer zal hen aanstellen als wachters bij de poorten van het huis en als dienaren van het huis (Ezech. 44:10-16).

Deze gedachte, die met de verantwoordelijkheid in verbinding staat, is nog belangrijker voor ons, gelovige Christenen, dan voor de getrouwen van het oude verbond. Vanaf het ogenblik, dat wij gereinigd zijn van onze zonden en voor het aangezicht Gods gebracht zijn en bekleed zijn met Zijn gerechtigheid, zijn wij bekwaam Hem te dienen en het heilig priesterschap uit te oefenen in Zijn tegenwoordigheid. Maar wij hebben de verantwoordelijkheid ons te openbaren onze roeping waardig, anders kan God ons geen nieuwe zegeningen geven of ons de dienst in Zijn heiligdom toevertrouwen. De treurige lauweheid van sommige kinderen van God in relatie met de eredienst en hun povere deelname in het brengen van lof en dank aan de Heer, heeft dikwijls geen andere oorzaak; hun ontrouw verhindert hun, een werkzaam aandeel te nemen in het priesterlijk werk voor God.

Hoeveel Christenen stellen zich tevreden met te weten in welke betrekking zij tot God staan (van zondaars tot kinderen Gods geworden), zonder aan te gevoelen, dat: "*noblesse oblige!*"⁷ Nooit zal het gericht over het huis en de wacht in het heiligdom aan hun worden toevertrouwd. Zij blijven jaar op jaar zonder geestelijk leven en zijn niet in staat tot beoordelen en onderscheiden; en dit komt, omdat zij van het begin af hun

⁷ Adeldom geeft verplichting

wacht niet hebben waargenomen. Mochten wij allen deze dingen ter harte nemen!

* * *

In het tweede gedeelte van dit hoofdstuk in vers 8-10 wordt Jozua ons onder een geheel nieuw karakter voorgesteld.

"Hoor toch, gij hogepriester Jozua, gij en uw gezellen die voor u zitten zij zijn immers mannen die ten wonderteken dienen" (vs. 8).

Jozua is hier niet meer de vertegenwoordiger van het volk, noch de priester, die verantwoordelijk was om zijn wacht waar te nemen om te kunnen wandelen in het midden van degenen, die voor het aangezicht des Heren staan. Hij is Zelf Degene voor wiens aangezicht de priesters gezeten zijn, die hij in zijn gemeenschap genomen heeft als zijn vrienden. De eerste Jozua wordt alleen voorgesteld om onze gedachten bij de tweede te bepalen en voor hem als type te dienen, want degenen, die hem omringen, zijn een wonderteken. Er zal dus in de toekomst een hogepriester zijn, en wij weten, volgens de brief aan de Hebreëen en Psalm 110, dat Hij priester zal zijn naar de ordening van Melchisedek, een geheel andere priesterordering dan de Aäronietische, waartoe Jozua behoorde. Het karakter van de hogepriester naar de ordening van Melchisedek is alleen op Christus van toepassing en de volgende hoofdstukken zullen ons de belangrijkheid van deze bediening onthullen. Maar hier hebben we nog slechts een voorlopige vermelding er van. *"voorwaar, zie, Ik zal mijn knecht, de Spruit, doen komen"* (vs. 8). Onder dit beeld is de Heer vroeger voorgesteld, en zo wordt Hij hier nu nog ingevoerd. De naam "Spruit" (Jes. 4:2; Jer. 23:5 en 33:15; Zach. 3:8 en 6:12) is dezelfde als "Rijsje" (Jes. 11:1; 53:2) en heeft altijd betrekking op de Messias, die als Koning uit de stam van David gesproten is. Het is opmerkelijk in dit gedeelte, dat God Zich tot Jozua richt als tot degene, die Christus voorstelt in Zijn priesterlijke bediening, en hem dan aankondigt, dat Hij Zijn knecht zal verwekken, de zoon van David, de Koning. Hier zijn

het priesterschap en het koningschap dus gescheiden. In hoofdstuk 6:12 en 13, waar de openbaring van Christus volledig wordt, zijn de Spruit en de Hogepriester één persoon, en is de tweeërlei bediening in één hoofd verenigd. In het eerste hoofdstuk en in het begin van het derde, was Christus ons al voorgesteld onder de meer geheimzinnige naam van "den Engel des Heren". In het gedeelte, dat ons nu bezighoudt, wordt Hij ons persoonlijk voorgesteld, maar de twee karakters afzonderlijk, om ons deze twee zo verschillende bedieningen duidelijk te laten zien, en elke heerlijkheid naar waarde te leren schatten, opdat we niet aan de ene de voorrang geven boven de andere.

De profeet was begonnen met de val van de Heidense rijken te beschrijven (hst. 1), opdat het herstel van Jeruzalem zou kunnen plaats vinden (hst. 2). Daarna toont hij aan (hst. 3:1-7) dat de stad Jeruzalem, om hersteld te worden, gereinigd moest worden in de persoon van haar vertegenwoordiger Jozua. En nu gaat hij hier nog een stap verder en toont aan, dat de getrouwen, om deel te hebben aan de zegeningen van het einde een smetteloze Hogepriester moeten hebben, wiens metgezellen zij zullen zijn, en een Koning uit het zaad van David, naar de raad van God!

Maar deze gezegende persoon wordt ons nog voorgesteld onder een derde naam.

"Voorwaar zie, van de steen die Ik voor Jozua neerleg (op die ene steen zijn zeven ogen) zal Ik zelf het graveersel graveren, luidt het woord van de HERE der heerscharen, en Ik zal op een dag de ongerechtigheid van dit land wegdoen" (vs. 9). Toen Jozua, een van de hoofdlieden van de teruggekeerde ballingen, begonnen was het huis des Heren te bouwen, werd er een steen voor hem gelegd, welke het fundament moest worden van de tempel, die het volk ging herbouwen. Dit was de uiterste hoeksteen, die het gehele gebouw moest dragen. Deze steen was slechts een zwak beeld van de ware steen van Christus; het fundament van de toekomstige tempel van Christus, die eerst de verworpen steen zou zijn vóór Hij voor

eeuwig gevestigd werd. De duizendjarige regering, groot en heerlijk, zal de tempel, de plaats van de eredienst des Heren, als middelpunt hebben, en dit middelpunt zal gegrond zijn op Christus. In de toekomst zal de hele regering van God op aarde Christus als grondslag hebben. Christus, het fundament; de tempel, de woonstede van God te midden van Zijn volk; Jeruzalem, de stad van de grote Koning, onafscheidelijk aan de tempel verbonden; het volk van God, in volmaakte orde rondom het huis des Heren en de koninklijke stad verzamelt; al de natiën tot aan de uiterste grenzen van de aarde, geschaard rondom het veelgeliefde volk! Dit verrukkelijke toneel, dat zich ontrolt in de stralen van de Zon der Gerechtigheid, zal de toekomstige heerlijkheid op deze aarde zijn, terwijl de schitterende pracht van de troon van het Lam en van Zijn bruid - het nieuwe Jeruzalem - de hemel zal vervullen!

"Op die ene steen zijn zeven ogen". In de Openbaring zijn de zeven geesten, de zeven lampen en de zeven ogen een en hetzelfde, maar met verschillende betekenis. In Openbaring 1:4 zijn de *"zeven geesten, die voor Zijn troon zijn"* de volheid van de Geest Gods, die de eerste plaats inneemt in het bestuur der wereld; de uitvoerder van de macht van God. In Openbaring 4:5 zijn de: *"zeven vurige fakkels brandden voor de troon; dit zijn de zeven Geesten van God"*, de volheid van de Geest, om in het licht te stellen en tot het oordeel te voeren al wat in opstand is tegen de regering van God op aarde. Dus de Heilige Geest als een ontdekkend licht en een verterend vuur. In Openbaring 5:6 stelt het Lam, dat *"zeven horens en zeven ogen, welke zijn de zeven Geesten van God, uitgezonden over de hele aarde"* Christus voor, bekleed met de volheid van wijsheid en inzicht, "zeven ogen" en met de volheid van macht "zeven hoornen" zodat het geslachte Lam de wegen Gods kent en ze met volkomen macht, als de uitvoerder van Gods plannen, in vervulling doet komen.

Hier, in Zacharia, is de steen met de zeven ogen Christus, in Wien wij de volheid van de kennis van de gedachten van God vinden en die ook Zelf de volkomen uitdrukking van die

gedachte is, want wij zien de Heer Zelf het graveersel graveren. Christus, de mens hier beneden, vroeger de verworpen steen, is de openbaring van het Goddelijk Wezen Zelf, de Waarheid. In Hem heeft God Zich geopenbaard en in Hem zal Hij Zich doen kennen op de nieuwe aarde bij de heerlijke regering van de Zoon des mensen.

"En Ik zal op een dag de ongerechtigheid van dit land wegdoen" (vs. 9). Zo zal niet alleen het volk, dat vertegenwoordigd was door Jozua, maar zal het gehele land gereinigd worden. Het land Israël zal gezuiverd moeten worden van zijn ongerechtigheden en onreinheden, om geschikt te zijn voor de regering van Christus als Priester, Koning en Middelpunt van al de gedachten van God.

"Te dien dage, spreekt de HEERE der heerscharen, zult gijlieden een iegelijk zijn naaste nodigen tot onder de wijnstok en tot onder de vijgeboom" (vs. 10). Dit zal voor een iedereen dag van rust zijn, een gezamenlijk genieten van die rust, het ware vrede-rijk voor Israël.

Het vijfde gezicht

Zacharia 4

In hét hoofdstuk, dat wij zo juist overdacht hebben, richt God Zich tot Jozua, de hogepriester. In het vierde hoofdstuk, dat wij nu vóór ons hebben, worden wij beziggehouden met de Koning, in de persoon van Zerubbabel. Want en het priesterschap en het koningschap zullen de heerlijke kenmerken van Christus zijn in het duizendjarige rijk.

De profeet is hier als een man, die uit zijn slaap gewekt wordt en hij heeft dan weer een gezicht, dat hij wel in staat is te beschrijven, maar waarvan hij in geen enkel opzicht iets begrijpt.

"Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? Daarop antwoordde ik: Ik zie daar een kandelaar, geheel van goud, met een oliehouder aan zijn top; hij heeft zeven lampen, en telkens zeven toevoerbuizen voor de lampen erbovenop; en twee olijfbomen steken boven hem uit, de ene rechts en de andere links van de oliehouder. Ik hernam en vroeg de engel die met mij sprak: Wat betekent dit, mijn heer? Toen gaf de engel die met mij sprak, mij ten antwoord: Weet gij niet, wat dit betekent? Ik zeide: Neen, mijn heer" (vs. 2-5).

Zoals wij al opgemerkt hebben, is het boek Zacharia vol vragen. De profeet kan niets begrijpen zonder dat de Engel het hem verklaart. Zo wordt hij nederig gehouden, als hij telkens moet antwoorden: "Neen, mijn Heer," op de vraag: "Weet gij niet?" van zijn metgezel.

Ook voor ons is het nodig, onze onwetendheid te voelen tegenover God, opdat we de waarheden leren verstaan, die in Zijn Woord opgesloten zijn. De Schrift geeft vele uiterlijke bijzonderheden, die zelfs de onbekeerden kunnen begrijpen,

maar waarvan de diepe betekenis altijd de geest van de natuurlijke mens zal ontgaan. Om de diepere zin te verstaan, is de Geest van God nodig (1 Kor. 2:10-14), maar nog meer: men moet Christus kennen, die Zelf de sleutel van het Woord is.

Zacharia ziet een gouden kandelaar en een oliekruikje daarboven. Het vier en twintigste hoofdstuk van Exodus spreekt ons van deze kandelaar. Hij was bestemd om het heilige te verlichten en zoals ieder voorwerp in de tabernakel of in de tempel, stelde het iets voor van de heerlijkheid van Christus. Zoals de kandelaar Christus voorstelde, zo was zijn licht het getuigenis van Christus.

Het zinnebeeld van de kandelaar en het licht, is echter niet alleen van toepassing op de persoon van de Heer. In de Openbaring zijn de zeven gouden lampen de zeven Gemeenten. Daarenboven, als er sprake is van licht, zegt de Heer niet alleen: *"Ik ben het licht der wereld"* (Joh. 9:5), maar Hij zegt ook tot de zijnen: *"U bent het licht van de wereld"* (Matth. 5:14), dat is het getuigenis van Christus tegenover de wereld. Maar het licht heeft voedsel nodig om te branden; om het getuigenis te geven, is de Heilige Geest nodig, waarvan de olie in de Schrift altijd het beeld is.

De gouden kandelaar in de tempel is dus, in het kort samengevat: Christus, die aan ene kant alleen in staat is het volle licht te geven, aan de andere zijde dit licht verspreidt door de getuigen, die Hij tot dit doel gekozen heeft.

Zacharia laat ons de kandelaar niet in de tempel zien, want de fundamenten van dit gebouw waren ternauwernood gelegd. Hier verspreidt dus de kandelaar zijn licht niet in een beperkte ruimte, maar buiten. Er is een oliekruikje boven de kandelaar om de lampen gedurig voedsel te geven en opdat dit kruikje nooit leeg kan raken, staan er twee olijfbomen naast, die de gouden olie door de pijpen doen vloeien.

Al is dit getuigenis, gegeven door de Heilige Geest, ook van toepassing op de tegenwoordige tijd, in het boek Zacharia is het profetisch. Er zal in de toekomst een tijd van zegening en

heerlijkheid zijn; dan zal het Goddelijk licht schijnen door de persoon van Hem, die het Zelf in eeuwigheid zal dragen en óók door Zijn getuigen, de kern van het toekomstige volk van Israël. Dit lijkt ons de hoofdgedachte te zijn in dit gedeelte van Zacharia.

Wat ons, Christenen betreft, wij moeten niet vergeten, dat de Gemeente geroepen is te getuigen voordat de tijd komt, waarin God de relatie met Zijn oude volk herstellen zal. Toen de Heer Jezus, het ware licht van de wereld, verworpen was, heeft Hij ons in Zijn plaats achtergelaten om dit licht te laten schijnen en dit getuigenis te geven. In het tweede hoofdstuk van de Openbaring zien wij, dat Efeze als verantwoordelijke gemeente in zijn geheel beschouwd, de eerste liefde verlaten heeft en daarmee ook het voorrecht heeft prijsgegeven, een getuige van Christus te zijn. Er wordt dan ook tot Efeze gezegd: *"Ik zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen"*. De kandelaar het licht van de Gemeente, als verantwoordelijk lichaam, zal van zijn plaats weggenomen worden, en in de toekomst zal het getuigenis aan anderen worden toevertrouwd. Van dit toekomstige getuigenis spreekt Zacharia. Maar voordat dit licht in al zijn glans in Israël schijnt, zoals wij zien in ons hoofdstuk, wordt het in Openbaring 11 in handen gegeven van twee getuigen, van wie gezegd wordt, dat *"dezen zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaars, die voor de Heer van de aarde staan"*. Het zal een afdoend getuigenis zijn, maar volstrekt niet algemeen; het zal gegeven worden te Jeruzalem, ten tijde van de grote verdrukking van Israël. God zal het als zodanig erkennen, want *"in de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan"*. Het zal niet volledig zijn, zoals dat van Zacharia, want in plaats van zeven lampen, zullen er maar twee zijn. Deze twee getuigen zijn ook twee olijfbomen (Openb. 11:4). Zoals gezegd wordt aan het eind van ons hoofdstuk: *"Zij zijn de twee gezalfden die voor de Here der ganse aarde staan"*

⁸ (vs. 14). Zij zullen de twee olijfbomen zijn, waaruit het getuigenis van de Heilige Geest zal stromen. Hun licht zal het zwakke overblijfsel steunen, dat vóór de regering van Christus nog in het midden van Jeruzalem zal wonen. Begiftigd met de Geest van profetie, zullen zij handelen in de kracht van Elia en Mozes, die het priesterschap en het koningschap voorstellen in een tijd van verval, voordat deze beide karakters verenigd worden in de heerlijke persoon van Christus.⁹

Zoals wij gezegd hebben is in Zacharia het getuigenis volkomen; de persoon van de Heer Jezus is er het middelpunt van; Zijn volk is met Hem verbonden. De olie, die voedsel geeft aan de kandelaar, komt uit de twee olijftakken, het priesterschap en het koningschap, die allebei gezalfd waren met zalfolie (Lev. 8:12; 1 Sam. 16:13). De twee bedieningen, die in het derde hoofdstuk geheel gescheiden voorkwamen, zijn hier met elkaar verbonden, maar nog niet in één persoon verenigd.

Het zesde vers van ons hoofdstuk laat op een geheel bijzondere manier de persoon van de Koning zien.

"Hij antwoordde mij: Dit is het woord des HEREN tot Zerubbabel: niet door kracht noch geweld, maar door mijn Geest! zegt de HERE der heerscharen"

Zoals wij in het vorige hoofdstuk gezien hebben, is de gereinigde Jozua een type van het priesterschap van Christus. Dit hoofdstuk stelt ons Zerubbabel voor in zijn grote zwakheid, als type van Christus, de Koning. Zerubbabel, de zwakke afstammeling uit het koninklijke geslacht, zo diep mogelijk vernederd, kan zelfs geen aanspraak maken op de titel van koning. Maar de Heer zegt tot hem: *"niet door kracht noch*

⁸ "Deze zijn de twee olietakken, welke voor de Heere der ganse aarde staan" (SV).

⁹ Elia, de profeet, is priester op Karmel (1 Kon. 18). Mozes wordt genoemd "koning van Jeschurun" (Deut. 33:5).

geweld, maar door mijn Geest!" Welk een bemoediging voor iemand, die zo zeer vernederd is, te horen, dat God geen kracht van hem verwacht, maar dat de Geest van God met hem is!

Wij kunnen dit woord ook op ons toepassen, op onze dagen, die in meer dan één opzicht overeenkomen met de dagen van Zacharia. *"U hebt kleine kracht"*, zegt de Heer Jezus tegen Filadelfia. Hij bemoedigt de zijnen in hun toestand van uiterlijke zwakheid tegenover de aanmatiging van de godsdienstige wereld, die met kracht en geweld werkt, want Hij geeft hun de verzekering, dat Hij met hen is; zij weten, dat zij staat kunnen maken op deze belofte, en dat Zijn kracht in hun zwakheid volbracht wordt.

"Wie zijt gij, grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel wordt gij een vlakte" (vs. 7). Zonder twijfel doelt de Heer Jezus op dit gedeelte, als Hij tot Zijn discipelen zegt: *"Want voorwaar, Ik zeg u, indien gij een geloof hebt als een mosterdzaad, zult gij tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen en hij zal zich verplaatsen en niets zal u onmogelijk zijn"* (Matth. 17:20). In onze tijd laat het zwakste geloof de hindernissen verdwijnen, die Satan en de wereld ons in de weg leggen. In de tijd van Zacharia konden al de Heidense machten niet verhinderen de werking van Gods Geest, die bezig was aan het herstel van Zijn volk. De wegen des Heren moeten voleindigd worden, tot eer van Christus en tot zegen van Zijn volk.

"hij zal de gevelsteen naar voren brengen onder het gejubel: heil, heil zij hem" (vs. 7).¹⁰

In het vorige hoofdstuk was Christus de hoeksteen van het fundament; hier is Hij de hoofdsteen, de sluitsteen van het hele gebouw. Op de hoeksteen van het fundament had God

¹⁰ "hij zal de hoofdsteen voortbrengen met toeroepingen: Genade, genade zij denzelve" (SV)

zeven ogen gegraveerd, op de hoofdsteen leest men alleen de woorden: Genade, genade! Dit zal door allen uitgeroepen worden, omdat Hij de drager is van de gunst van God. Alle toekomstige zegeningen hangen af van deze genade van God, 'geopenbaard in de persoon de Koning. Toen Hij op deze wereld kwam, verscheen in Zijn persoon de genade; het geloof ontving daarvan de volheid (Joh. 1:16). Maar Zijn volk heeft Hem niet aangenomen, en de wereld heeft Hem verworpen. Toen volbracht Hij op het kruis het werk van de genade. Later zal Hij in Zijn koninkrijk verschijnen als drager van Gods gunst, en uitdeler van de genade aan Israël en aan al de volken.

" En het woord des HEREN kwam tot mij: De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voltooiën, en gij zult weten, dat de HERE der heerscharen mij tot u gezonden heeft." (vs. 8 en 9).

Zacharia komt hier terug op de omstandigheden, waaronder hij profeteerde. Zerubbabel, zegt hij, zal het huis, waarvan hij het fundament gelegd heeft, ook voltooiën. *"Want wie veracht de dag der kleine dingen?"* (vs. 10). Het was een betrekkelijk kleine zaak, de toenmalige tempel te herbouwen. Het volk weende als het dacht aan de heerlijkheid van de eerste tempel. En toch was dit kleine begin al iets in de ogen van God; Hij had een welgevallen aan hen, die het in het hart hadden, Zijn huis te bouwen.

Het is vandaag de dag hetzelfde. Wij worden ook geroepen, de kostbare grondstoffen bijeen te brengen voor het gebouw van God: kostelijke zielen, die als levende stenen gebouwd worden op Christus, die het fundament is. En het is voldoende, het te doen met een hart, dat geheel aan de Heer toegewijd is, want Hij veracht de dag der kleine dingen niet!

"Zij zullen zich verblijden, als zij het paslood zien in de hand van Zerubbabel. Deze zeven zijn de ogen des HEREN, die de ganse aarde doorlopen" (vs. 10).

De zeven ogen des Heren, gegraveerd op de hoeksteen van de tempel, worden ons nu voorgesteld als de ganse aarde

doorlopend (vgl. Openb. 5:6). De volheid van de Geest van God zal zich verblijden bij het zien van het voltooide werk aan Zijn tempel. Als de hoofdsteen geplaatst wordt, verzekert het paslood in de handen van Zerubbabel de soliditeit van het gehele gebouw. Het kwam er niet op aan, dat het begin zo zwak leek, het werk werd voor de Heer gedaan. Deze Geest, die de hele aarde doortrekt, zal zich verblijden als Hij alle dingen voltooid ziet, in volkomen orde onder de regering van de ware Koning. Dan zal de tempel des Heren, de plaats van de verzameling van alle volken, het zichtbare middelpunt zijn van de heerlijke regering van Christus!

Het zesde gezicht

Zacharia 5:1-4

Laten wij tot het goed verstaan van het vijfde hoofdstuk hier even de geschiedenis van het volk nagaan, zoals wij die vinden in de eerste vier hoofdstukken van onze profeet.

In hoofdstuk 1 worden Juda en Jeruzalem door de volken met voeten getreden, maar zij worden in die tijd getroost en bemoedigd door de aankondiging van de zegeningen, die in de toekomst hun deel zullen zijn en door de verdelging van hun onderdrukkers.

In hoofdstuk 2 zijn het méér dan woorden van troost: God gedenkt Jeruzalem om het ten slotte in te voeren in de zegeningen van het duizendjarige rijk.

In hoofdstuk 3 vinden wij, dat Jeruzalem gereinigd moet worden; dat de ongerechtigheid van Juda weggenomen moet zijn; en dat het volk bekleed moet worden met een kleed van gerechtigheid en heiligheid, om aan die zegeningen te kunnen deelhebben.

In hoofdstuk 4 beschouwt de profeet het volk, dat teruggekeerd is uit de ballingschap. Het is de dag van kleine dingen, maar de Heer veracht die niet. Jozua en Zerubbabel zijn degenen, die op dat ogenblik het getuigenis van God dragen te Jeruzalem. God keurt dit getuigenis goed, maar in de eindtijd zal het weer te Jeruzalem verschijnen en door God als voldoende erkend worden, hoewel het weer slechts twee getuigen zullen zijn te midden van het volk, dat in ongeloof verzonken ligt.

Als de profeet Maleachi, ongeveer honderd jaar na de terugkeer uit de ballingschap, de zedelijke toestand van het

volk beschouwt, ziet hij alleen een complete verwoesting, die het eindoordeel van God over zich inroept. Vier eeuwen later maakt Juda zijn ongerechtigheid vol, door het ter dood brengen van de Messias en God verstrooit hen opnieuw onder alle volken. Zo is heden hun toestand nog steeds. Maar wanneer dit ongelovige volk teruggekeerd zal zijn in zijn land, zal God dan - behalve een zwak overblijfsel - iets kunnen erkennen of goedkeuren te midden van deze afvallige natie? De twee gezichten van de profeet in hoofdstuk 5 geven antwoord op deze vraag. Zij lijken moeilijk te begrijpen, maar in werkelijkheid zijn ze eenvoudig, als wij ons maar laten onderwijzen door de Geest van God.

In het begin van het vijfde hoofdstuk ziet de profeet *"een vliegende boekrol, die twintig el lang en tien el breed is"*. Deze rol, een geschreven boek, gaat uit van de Heer; zij vliegt en dit bewijst, dat ze levend is; zij gaat op een doel af. De boekrol heeft bijzondere en zeer merkwaardige afmetingen: twintig ellen lang en tien ellen breed. Het heilige der heiligen van de tempel van Salomo had een breedte, hoogte en lengte van twintig ellen. In de plaats waar de ark was, breidden de Cherubim hunne vleugels uit; één vleugel van een Cherub raakte aan die van de anderen, en hun andere vleugels raakten aan beide zijden de wand van het heiligdom. Iedere Cherub was tien el hoog en hun vleugels waren tien el lang. De allerheiligste plaats van de tempel werd dus gekenmerkt door deze twee getallen: 10 en 20. Hieruit valt op te maken, dat de rol, het geschreven woord, dat hier van God uitgaat, in overeenstemming is met de heiligheid van de plaats waar God woont tussen de Cherubim, en dat zij er het zegel van draagt.

Op beide zijden van de rol zijn oordelen geschreven: *"Dit is de vloek die uitgaat over het ganse land: volgens deze wordt ieder die steelt, van dit ogenblik af weggevaagd en volgens deze wordt ieder die vals zweert, van dit ogenblik af*

weggevaagd" (vs. 3) ¹¹ Dit levende en heilige boek spreekt de vloek uit. Want wij moeten niet vergeten, dat het oordeel één van de karaktertrekken van het Woord van God is. Als de wereld niet luistert naar de roepstem van de genade, die dit heilige boek bevat, zal zij dit boek toch moeten leren kennen van een andere zijde, n.l. van die van de vloek!

Op drie verschillende manieren wordt in het Woord van God over de rol gesproken: Ten eerste in Psalm 40:6-8 en in Hebreëen 10:7: "*Zie, hier ben Ik (in de boekrol staat van Mij geschreven) om uw wil, o God*". Het belangrijkste van dit "boek", dat wat de eerste plaats inneemt, is het raadsbesluit van God, het volbrengen van het verlossingswerk en in volmaakte gehoorzaamheid kwam Christus om dit te doen. Het is in één woord de genade, die in Christus gekomen is.

Ten tweede vinden wij in Openbaring 5 in de rechterhand van Hem, die op de troon zit, een boek, evenals in Zacharia "*van binnen en van buiten beschreven*", en met zeven zegels verzegeld. Dit is het boek van de raadsbesluiten en plannen van God met betrekking tot deze aarde. Daarom aan twee zijden beschreven. Het bevat de wegen waarop Hij Zijn besluiten vervullen zal als Hij de regering van Zijn veelgeliefden Zoon zal vestigen. Christus alleen kan ze in vervulling doen gaan door de zegels van het boek te verbreken.

En ten laatste legt de "rol" ons de zedelijke toestand van de mens bloot, zijn verantwoordelijkheid tegenover God en de oordelen, die er het gevolg van zijn. Dit karakter heeft de rol in Jeremia 36 in Ezechiël 2:9 en 10 en in het gedeelte waarmee wij ons nu bezighouden.

¹¹ Letterlijk staat er: "Want een ieder die steelt zal uitgeroeid worden, zoals op de ene zijde geschreven staat; desgelijks een ieder die vals zweert zal uitgeroeid worden, zoals op de andere zijde geschreven staat". Dit zijn dan de beide zijden van de rol.

De twee gezichten in Zacharia 5 tonen ons de vloek, door God uitgesproken, eerst over de zedelijke toestand van het volk (vs. 1-4) en daarna over de godsdienstige toestand (vs. 5-11).

Wat zijn zedelijke toestand betreft, waarvoor hij verantwoordelijk is tegenover God, wordt de vloek uitgesproken: over de dief; en over de valse eed. Zulk een korte samenvatting van de beweegredenen tot het oordeel mag op het eerste gezicht vreemd lijken, maar als wij er goed over nadenken, zullen wij in deze twee woorden het karakter van de zonde van de mens zien. Een dief is iemand, die onrechtvaardig ten opzichte van zijn naaste handelt; en een meinedige maakt God tot een leugenaar, door God tot getuige te nemen om de leugen te bevestigen. De ongerechtigheid en het verachten van God zijn de karaktertrekken van het volk, waarvan Maleachi bijna honderd jaar later dezelfde dingen zal moeten zeggen (Mal. 3:5).

"Ik breng dezen vloek voort, spreekt de HEERE der heerscharen, dat hij kome in het huis van de dief, en in het huis desgenen, die bij Mijn Naam valselyk zweert; en hij zal in het midden zijns huizes overnachten, en hij zal het verteren, met zijn houten en zijn stenen" (vs. 4)

Herinnert dit vers niet aan de woorden van de Heer: *"Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd; u maakt er echter een rovershol van" (Matth. 21:13); en ook: "Zie, uw huis wordt aan u woest overgelaten" (Matth. 23:38); en ook: "er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken" (Matth. 24:2)?*

Het zevende gezicht

Zacharia 5:5-11

Om dit gezicht te begrijpen, moeten wij aanvoelen, dat wij helemaal afhankelijk zijn van het onderricht van het Woord zelf. Het is mogelijk, dat wij door gebrek aan geestelijk inzicht er niet alle bijzonderheden van begrijpen, maar laten wij altijd in gedachten houden, dat als niet alles even helder is, die duisternis aan ons ligt, want God heeft ons deze dingen bekend gemaakt tot onze lering en niet om ons door raadsels in de war te brengen.

*"Hierop kwam de engel die met mij sprak, nader en zeide tot mij: Sla toch uw ogen op en zie, wat daar naar voren komt. Ik vroeg: Wat is dat? Hij antwoordde: Dat is een efa, die daar naar voren komt. Hij vervolgde: Zo zien zij er uit in het ganse land. En zie, het loden deksel werd opgelicht en daar zat een vrouw in de efa. En hij zeide: Dat is de goddeloosheid. Toen wierp hij haar in de efa neer en wierp het loden gewicht op de opening daarvan" (vs. 5-8). De efa stelt gewoonlijk de grootste inhoudsmaat voor, want de kor of homer, hoewel groter, is alleen maar de inhoud van tien efa. In het midden van de efa zit een vrouw, wat wil zeggen, dat zij er zich gevestigd heeft. Daarna werpt de engel haar er in, als beeld van het oordeel, en hij sluit de efa met een loden gewicht, als beeld van een vonnis, dat onherroepelijk verzegeld is. Deze vrouw heet de goddeloosheid, wat hetzelfde is als de ongerechtigheid; een natuur, die zich niet onderwerpt aan een boven haar geplaatste wil, maar die handelt volgens eigen inzicht. Zij voelt zich in waarheid *onafhankelijk* van God en erkent geen andere wet dan die van haar (1 Joh. 3:4). De vrouw in de efa is dus een voorstelling van de onafhankelijkheid van de mens tegenover*

God. Deze onafhankelijkheid heeft het hoogtepunt bereikt en wordt daarom op een besliste wijze geoordeeld.

Het Woord van God stelt ons dikwijls de *vrouw* voor als de verpersoonlijking van een zedelijk of godsdienstig beginsel. Men vindt bijv. in de Spreuken een vrouw, die de wijsheid is en een vrouw, die de verleiding of het bederf verpersoonlijkt. Deze beginselen worden dikwijls voorgesteld door een volk of een stad. Daarvan geeft Openbaring 12 een voorbeeld, waar de vrouw een volk voorstelt, het ware Israël naar de raad van God. Zo ook in Openbaring 12:3, waar de vrouw een godsdienstig, maar afvallig stelsel voorstelt, een stad, het grote Babylon (vgl. vs. 9). Ook Jeruzalem wordt herhaaldelijk voorgesteld als een zedelijk en godsdienstig stelsel in het beeld van een vrouw.

In ons hoofdstuk stelt de vrouw, zoals wij gezien hebben, de goddeloosheid, de afval van God voor. In Juda en Jeruzalem maakte deze goddeloosheid, zoals de Heer Jezus zegt, "*de maat van hun vaders vol*" (Matth. 23:32). In de tijd van Jezus' omwandeling op aarde, was er geen afgodendienst meer in Israël sinds de dagen van Ezra en Nehemia. Het huis was met bezems gekeerd en versierd. Ogenschijnlijk was het volk gereinigd. Een volk, dat in het verleden zich aan zulke afschuwelijke afgoderij had schuldig gemaakt. Maar hoewel uiterlijk gereinigd verwierpen en kruisigden zij toch hun Koning. God verstrooide hen opnieuw onder de volken, zoals dit vandaag nog te zien is. De onreine geest, de geest van afgoderij, zou uitgaan, maar zou ook terugkeren en zeven andere geesten meebrengen, bozer dan hijzelf en dan in het huis ingaan en er wonen. En het laatste van die mens wordt erger dan het eerste (Matth. 12:43-45). Wat een ernstig oordeel over Israël! Niet alleen volkomen boosheid, maar ook afgoderij zal weer wonen in Israël. Deze dingen zullen geschieden onder de regering van de Antichrist. Het volk zal weer afgoderij plegen. Het zal voor een afgod knielen, en satan als koning erkennen!

Als de eindtoestand van Jeruzalem en Juda ons hier getoond wordt op een enigszins geheimzinnige wijze, komt dit,

omdat dit gezicht buiten de grenzen van het Joodse volk gaat en ook betrekking heeft op de volken, in de laatste dagen voorgesteld door de Christenheid, die afvallig geworden is. "Zo zien zij er uit in het ganse land", wordt er gezegd (vs. 6).¹² Het gaat hier dus verder dan "het land". En omdat het hier ook buiten het gebied van het Oude Testament handelt, kon dit onderwerp slechts onder een schemerachtig licht worden voorgesteld. Het Nieuwe Testament geeft er ons echter een helder en volledig beeld van.

Daar vinden wij, dat na de opneming van Gemeente de Christenheid - een lichaam, dat openlijk voor de afval uitkomt, en op aarde gelaten is - afgoderij zal gaan bedrijven, evenals het Joodse volk. Dit laatste zal, aangehitst door de Antichrist, Jahweh, de God van hun vaders en de Christus, zijn Messias verloochenen. Onder diezelfde invloed zal de Christenheid de Vader en de Zoon loochenen (1 Joh. 2:22). "De gruwel," de afgod, zal staan in de tempel te Jeruzalem en de Christenheid zal met het Jodendom uit dezelfde gifbeker drinken.

Het negende vers beschrijft, wat er zal gebeuren met de vrouw die wij in deze twee gedaanten beschouwd hebben. *"Toen ik mijn ogen opsloeg, zag ik en zie, twee vrouwen kwamen naar voren, met de wind in haar vleugels; zij hadden namelijk vleugels als van een ooievaar. En zij droegen de efa weg tussen hemel en aarde. Toen vroeg ik de engel die met mij sprak: Waarheen brengen zij die efa? Hij antwoordde mij: Naar het land Sinear, om daar voor haar een huis te bouwen. Is dit gereed, dan zetten zij haar daar op haar plaats"* (vs. 9-11). Is het misschien vanwege twee gedaantes, waarin de vrouw voorkomt, dat wij twee vrouwen de efa zien wegdragen? Ik zou

¹² Het gebruikte woord heeft de betekenis in zich van hele aarde. De NBG luidt hier 'Zo zien zij er uit in het ganse land'. Terwijl de SV zegt: "Dit is het oog over henlieden in het ganse land" En Darby vertaald: "This is their resemblance in all the land"

"Hun" slaat op de tevoren genoemde dief en meinedige.

het niet durven te beweren. Maar dit zien wij duidelijk, dat de omstandigheden gunstig zijn voor de ontwikkeling van de beginselen, die zij voorstellen: "Wind in haar vleugels". En méér nog: "*zij hadden namelijk vleugels als van een ooievaar*". De ooievaars keren altijd naar hun nest terug.

De twee vrouwen brengen al deze ongerechtigheid terug naar de plaats van oorsprong, naar de vlakte van Sinear, dat wil zeggen, naar Babel, op de plaats, waar het oude Babel voor altijd verwoest is. In Babel is, om zo te zeggen, de afgoderij geboren. De ongerechtigheid van de Joden zal in de laatste dagen openlijk terugkeren tot de plaats, waar ze haar oorsprong gehad heeft. Daar zal het huis gevestigd worden en gesteld op zijn grondvesten. Hetzelfde zal gebeuren met de afvallige Christenheid, genaamd het grote Babylon en hoer, de moeder van al de aardse gruwelen (Openb. 12) Het gedeelte, dat wij behandelen, gaat niet verder dan de vestiging van het huis op de grondvesten. Maar in deze toestand zal het oordeel over de afval komen, zowel onder de Joodse als onder de Christelijke vorm.

Het woord *uitgaan* en *voortkomen*, dat zo dikwijls herhaald wordt in de gezichten van dit hoofdstuk, heeft altijd betrekking op het oordeel. De rol, de vloek, gaat uit; de Engel gaat uit; de efa komt voort; de vrouwen komen voort en voeren de efa weg. Laten we er aan denken, dat wat nu gevestigd wordt, zo spoedig verwoest zal worden!

Zal er te midden van al deze ongerechtigheid nog een getuigenis voor Christus blijven? Ja zeker, want wij hebben in het vorige hoofdstuk een getrouw Joods overblijfsel gevonden, evenals er onder de hedendaagse Christenheid een overblijfsel is: Filadelfia. Het overblijfsel van Juda zal de kern worden van het toekomstige Israël, dat talrijker zal zijn dan de sterren des hemels en dan het zand aan de oever van de zee. Het zal genieten van het duizendjarige rijk, nadat de afvallige Joden en de afvallige Christenheid voor God in gedachtenis gekomen zijn en nadat Babylon, de grote stad, in de zee geworpen zal zijn om nooit meer gevonden te worden!

Het achtste gezicht

Zacharia 6:1-8

Wij zijn nu gekomen aan het achtste of laatste gezicht van Zacharia. De vier wagens zijn ongetwijfeld de vier wereldrijken, Waarover zo dikwijls gesproken wordt en die in verschillende beelden worden voorgesteld door zowel de profeten van het Oude, als van het Nieuwe Testament.

In het begin van het boek Daniël zien wij ze in de gedaante van een groot beeld, in de gelijkenis van een mens, een redelijk en verantwoordelijk schepsel, dat in zedelijke betrekking tot God staat, en aan wie Hij de regering van de wereld heeft toevertrouwd. Deze rijken schieten te kort in hun verantwoordelijkheid en God verbrijzeld ze allemaal door een steen, zonder handen afgehouden, om in hun plaats het algemene rijk van Christus te vestigen, een grote berg, die de hele aarde vervult.

Later zien wij in Daniël 8 deze vier rijken in de gedaante van vier dieren, dat wil zeggen vier wezens, die niet in zedelijke betrekking tot God staan. In Openbaring 13 omvat het laatste van deze dieren, het dan bestaande Romeinse rijk, - ook de drie voorafgaande rijken, en het vat in het kort hun karaktertrekken samen.

In Zacharia is er driemaal sprake van deze rijken. In het eerste hoofdstuk in de gedaante van hun drie zinnebeeldige vertegenwoordigers, want Babel, het eerste rijk, had al opgehouden te bestaan door de aanval van de Meden en Perzen. Deze rijken werken rustig voort, nadat zij het volk van God verstrooid hebben; maar als de laatste van hen zijn loop zal voleindigd hebben, dan zal het ogenblik gekomen zijn, dat God de zaak van Zijn volk in handen neemt en Zijn

betrekkingen met hen weer zal aanknopen. In hetzelfde hoofdstuk zijn de rijken vier hoornen, dat zijn vier machten, die vernietigd worden door de Goddelijke dienaren, om later in het derde hoofdstuk, de "zegening van het einde" aan Jeruzalem: te brengen. En de derde maal vinden wij hier in het zesde hoofdstuk deze rijken voorgesteld als vier wagens, de vier winden des hemels.

"Wederom sloeg ik mijn ogen op, ik zag toe en zie, daar kwamen vier wagens naar voren tussen twee bergen. Die bergen nu waren van koper" (vs. 1). Wij vinden hier geen paarden, maar vier wagens met paarden bespannen, wat in de Schrift altijd het zinnebeeld is van een koninklijke strijdmacht. De eerste wagen, het Chaldeeuwse, oorlogvoerende keizerrijk, wordt in de eerste plaats genoemd. Bij de behandeling van Hoofdstuk 1 hebben wij al een verklaring gegeven van de rode paarden. Hier in Hoofdstuk 6 stellen zij het oordeel voor, dat over het volk komt door Babel. Het is niet, zoals in het eerste hoofdstuk, een voorstelling van de rijken, wanneer Gods Geest kennis neemt van hun toestand, maar meer de wijze, waarop God hen doet voortgaan om Zijn doel te bereiken. Daarom worden deze wagens voorgesteld als *"de vier windstreken des hemels, van hun standplaats bij de Here der ganse aarde"* (vs. 5; vgl. Dan. 7:2). God toont ons, dat Zijn voorzienigheid van het begin af de loop van deze oorlogvoerende machten bepaald had. Ogenschijnlijk deed ieder rijk wat het wilde en had ieder rijk zijn eigen weg gevolgd zonder God. Maar in werkelijkheid had God de hand in alles en de vier winden (of geesten) van de hemel, waren voor Zijn aangezicht om de volken te leiden in de richting, die Hij wilde, dat zij gaan zouden. Het doel van God zal pas ten volle vervuld worden aan het einde van de profetische tijd, want het vierde rijk, het Romeinse, moet nog eens opstaan, zoals wij dit in de Openbaring beschreven vinden.

De vier wagens gaan uit, evenals de rol en de efa, omdat er hier sprake is van oordeel. Zij kwamen naar voren *"tussen twee bergen"*, die een dal vormden waar zij moesten doortrekken. Een berg stelt in de zinnebeeldige taal altijd een

macht op aarde voor, die op hechte grondslagen rust. De bergen zijn van koper. Het koper betekent altijd de gerechtigheid van God, die zich oordelend met de zonde bezighoudt:

- hetzij tot onze verlossing: het koperen altaar, zinnebeeld van het kruis, de koperen slang;
- hetzij om ons te reinigen, het koperen wasvat;
- hetzij voor de vestiging van het koninkrijk van Christus, de koperen pilaren.

Want Zijn koninkrijk kan alleen gevestigd worden door het oordeel heen. Wij zien hier dus de macht van God, die ondanks alles gevestigd is als "*vaste bergen*", om de rijken te verhinderen een andere richting te nemen, dan die welke God hun aanwijst. En deze macht richten weg met het oog op het oordeel van Zijn volk; maar als deze rijken zichzelf vernietigd zullen hebben, dan zal de verlossing van Israël het oordeel volgen, en zo zullen de plannen Gods met dit volk in genade worden vervuld.

"Die met de zwarte paarden gaat uit naar het Noorderland, de witte gaan uit, hen achterna, en de gevlekte gaan naar het Zuiderland" (vs. 6). Toen het einde nabij was van de ballingschap van het volk onder het Babylonische juk, kwam God tussenbeide en zond de Meden en de Perzen (de wagen met de zwarte paarden) naar het Noorderland. De naam Noorderland duidt het land aan, dat ten noorden van Jeruzalem gelegen is, namelijk Chaldea. De Meden en Perzen werden opgevolgd door de overwinnende macht van Alexander (de wagen met de witte paarden) die het tweede rijk verwoestte. Namelijk Perzië in het land van het Noorden. Vandaar de uitdrukking: *"de witte gaan uit, hen achterna"*.

"En de gevlekte gaan naar het Zuiderland. De sterke paarden kwamen opzetten; zij verlangden weg te gaan om de aarde te doorkruisen" (vs. 7) Hier verschijnt de vierde wagen,

de Romeinse macht met "gevlekte paarden, die sterk waren" ¹³ In plaats van op te trekken tegen het Noorderland, verdelen deze paarden zich, om zo te zeggen, in twee groepen. De gevlekte gaan uit naar het Zuiderland, Egypte. In werkelijkheid heeft het Romeinse rijk van af het begin geprobeerd om in dit land zijn opperheerschappij te vestigen (vgl. Dan. 11:30). Daarna, toen de macht van het rijk zich hoe langer hoe meer uitbreidde, zochten de sterke paarden (d.i. Rome) verder het land te doorwandelen. Rome zocht dus zijn heerschappij uit te breiden over de hele aarde.

"En hij zeide: Gaat heen, doorkruist de aarde. Toen doorkruisten zij de aarde" (vs. 7). Het is God, die met vaste hand alle gebeurtenissen in deze wereld regeert, het bestuurt en regelt. En hoe verschillend is dikwijls het doel, dat Hij er mee heeft! Door dezelfde gebeurtenissen oordeelt, straft, waarschuwt en verlost Hij!

"Hierop riep hij mij toe en sprak tot mij: Zie, die uitgegaan zijn naar het Noorderland brengen mijn Geest in het Noorderland tot rust" (vs. 8). Al in de tijd van Zacharia was de toorn van God ontwaakt tegen Babel, het werktuig in Zijn hand tegenover Israëel, maar dat evenals Assyrië - hetwelk zich trots verhief tegen de hand, die het gebruikte - zijn wraak zocht te koelen aan het volk van God.

¹³ SV zegt: "die sterke paarden"

Besluit van het boek van de Gezichten

Zacharia 6:9-15

In het achtste gezicht vinden wij beschreven de wegen van God *met* en het eindoordeel *over* de rijken die bestemd waren om Israël te kastijden. Het gedeelte, dat wij nu voor ons hebben, laat het heerlijke resultaat zien van al de wegen van God en de vervulling van Zijn raad, door in de plaats van al de rijken van deze aarde, het koninkrijk van Christus te stellen en Zijn regering van vrede, die nooit verstoord zal worden.

Er is in dit gedeelte geen sprake van een gezicht; maar van een feit, dat aan de Geest Gods gelegenheid geeft, zich uit te spreken over de regering van Christus.

"Het woord des HEREN kwam tot mij" (vs.9). Het is zeer belangrijk op deze woorden acht te slaan. Wij zien, dat dit 'besluit' van het boek van de gezichten verbonden is aan al wat voorafgaat, en er om zo te zeggen de kroon van is. Maar de woorden, die wij zojuist gelezen hebben, verbinden ook het boek van de gezichten aan de twee volgende hoofdstukken, die bij het boek van de godsspraken of van de woorden van God behoren. De aanhef: "Het woord des HEREN kwam tot mij" wijst tot vier malen toe op nieuwe openbaringen (7:4, 7:8, 8:1 en 8:18). Deze noodzakelijke verbinding van de twee boeken van Zacharia vernietigt de bewering van de zogenaamde 'hogere kritiek' die volhoudt in deze profeet twee geschriften van verschillende schrijvers te zien, welke in geen enkel opzicht met elkaar in verband staan. Nee, er *is* een verband en een *opmerkelijke* verbinding.

"Neem gaven van de weggevoerden, van Cheldai, van Tobia en van Jedaja, en gij, kom nog heden, kom in het huis van Josia, de zoon van Sefanja, waar zij, uit Babel komende,

hun intrek genomen hebben. Neem dan zilver en goud en maak een kroon" (vs. 10, 11). Er worden hier drie mannen genoemd, die niet met het volk uit Babel getrokken waren om de tempel en de stad te herbouwen. Wij weten niet om welke reden zij in Babel gebleven waren, maar wij zien, dat zij naar Jeruzalem komen om hun gaven van zilver en goud te brengen voor het huis des Heren, in een tijd, dat dit huis zich nauwelijks boven zijn fundamenten verhief. Hun daad was een stilzwijgende veroordeling van het volk, dat zo langzaam vorderde met de bouw van de tempel. De *betekenis* van de namen van deze mannen is werkelijk treffend:

- Cheldai: 'Verdraagzaam';
- Tobia: 'Jahweh is goed';
- Jedaja: 'Jahweh weet';
- Josia: 'Jahweh ondersteunt';
- Sefanja: 'Jahweh verbergt, bedekt'.

Deze mannen dragen dus bijna allemaal de naam des Heren; zijn dus getuigen van Jahweh. Hieruit concludeer ik, dat zij een type zijn van het ware overblijfsel van Juda, of dit gevonden wordt buiten Judea of ook in Jeruzalem. De Joden, die onder de regering van Kores naar Jeruzalem teruggekeerd waren, konden niet beschouwd worden als het ware overblijfsel. Het einde van Zacharia en de profeet Maleachi tonen dit voldoende aan. De ware getrouwen waren toen in Babel, maar ze worden ontvangen in het huis van een andere getrouwe te Jeruzalem. Deze kleine voorstelling lijkt voor mij dus een beeld te zijn van de twee gedeelten van het overblijfsel van Juda aan het eind der tijden. Dit overblijfsel ziet, door het geloof, de tempel herbouwd vóór hij helemaal gereed is en de Koning op Zijn troon, terwijl Hij in werkelijkheid nog niet geopenbaard is en zij brengen Hem hun gaven. De profeet wordt opgedragen kronen te maken van het door deze mannen naar Jeruzalem gebrachte zilver en goud. "*Neem dan zilver en goud en maak*

een kroon ¹⁴ en zet die op het hoofd van de hogepriester Jozua, de zoon van Josadak, en zeg tot hem: Zo zegt de HERE der heerscharen: zie, een man, wiens naam is Spruit. Deze zal uit zijn plaats uitspruiten en hij zal de tempel des HEREN bouwen. Ja, hij zal de tempel des HEREN bouwen en hij zal met majesteit bekleed zijn en als heerser zitten op zijn troon; en hij zal priester zijn op zijn troon; heilzaam overleg zal er tussen hen beiden zijn" (vs. 11-13). De betekenis van het woord "kroon" is meer de gedachte van een "dubbele kroon", gelijkende op een tiara, de eigenaardige hoofdbedekking, in de vorm van een tulband van de Perzische koningen. Zacharia moest deze kroon nemen en ze zetten op het hoofd van Jozua, de hogepriester.

Laten wij, om deze handeling te begrijpen, in korte trekken de geschiedenis van Christus nagaan in de voorgaande hoofdstukken, zoals wij dit ook gedaan hebben met de geschiedenis van Juda en Jeruzalem.

In Hoofdstuk 3 wordt Jozua, die eerst het volk als gereinigd door de Heer voorgesteld had, de type van *Christus als toekomstige hogepriester*. Daarna maakt God bekend, dat Hij Zijn knecht, *de Spruit, de Zoon van David, als Koning* zal doen komen. Het fundament van de tempel, door Jozua gelegd, is het type van *Christus, de uitersten hoeksteen*, waarop de Heer in de toekomst de tempel bouwen zal.

In Hoofdstuk 4 is *Zerubbabel het beeld van Christus de ware Koning*. De hoofdsteen, de sluitsteen ¹⁵ van het hele gebouw, die voor het aangezicht van Zerubbabel gesteld wordt, is wederom *Christus, de drager van de gunst van God*. In ditzelfde hoofdstuk zijn het koningschap en het priesterschap - de twee olietakken - nog gescheiden, hoewel zij tezamen werken om het licht van het getuigenis van voedsel te voorzien. En ten slotte vinden wij in het hoofdstuk, dat wij nu behandelen,

¹⁴ De NBG zegt: 'kroon', terwijl SV en DBY het meervoud gebruiken.

¹⁵ NBG 'gevelsteen'

het priesterschap en het koningschap in één persoon verenigd. Hij, Wiens naam is SPRUIT, zal priester zijn op Zijn troon; dit is de Priesterkoning, die gekroond wordt in de persoon van Jozua: "Jahweh is Verlosser". Christus, de ware Melchisedek, wordt uitgeroepen tot Priester en tegelijkertijd tot Koning der gerechtigheid en Koning van de vrede. Naar Hem en naar Zijn regering voeren al de wegen Gods, waarvan ons gesproken is in de vorige hoofdstukken en op geheel bijzondere wijze, zoals in Daniël 2:34 en 35, de ondergang van de koninkrijken genoemd in het begin van ons hoofdstuk. Als de Geest van God ten opzichte van hen 'stil' geworden was, vestigt God in hun plaats de algemene regering van de Zoon van David, die niet zal verstoord worden.

Van Hem wordt gezegd in vers 12: *"Deze zal uit zijn plaats uitspruiten"*. Zijn plaats, dat is Jeruzalem, de plaats van Zijn koninklijken oorsprong. Want *"de HERE telt bij het opschrijven der volken: deze is daar geboren"* (Ps. 87:6). En er wordt ook nog gezegd: *"hij zal de tempel des HEREN bouwen. Ja, hij zal de tempel des HEREN bouwen"*.

Laten wij ons nu de omstandigheden voorstellen, waaronder deze gebeurtenis wordt aangekondigd. Het volk te Jeruzalem had het werk weer opgevat, maar de tempel was nog volstrekt niet voltooid, toen Cheldaï en zijn metgezellen naar Jeruzalem kwamen. Jozua was er mee bezig, Zerubbabel werkte mee. Maar er zou een ogenblik komen, dat de Koning, de Zoon van David, de SPRUIT, die één was met de gekroonde Priester, de tempel des Heren zou bouwen. Dit kon dus niet de tempel van toen zijn of de tempel van Herodes en ook niet die van de Antichrist. Er is hier sprake van een unieke tempel, die de Priesterkoning zal bouwen.

Het vijftiende vers deelt ons mee, wie aan die bouw zullen meewerken: *"Die verre zijn, zullen aan de tempel des HEREN komen bouwen"*. Dit was juist het tegenovergestelde van wat er gebeurd was bij de tempelbouw in de tijd van Ezra en Zacharia. Zij, die ver waren, de vijanden van Juda, hadden tegen Zerubbabel gezegd: *"Laat ons met u bouwen"*. Zerubbabel en

Jozua antwoordden hun: *"Het gaat niet aan, dat gij met ons een huis voor onze God bouwt, want wij alleen willen voor de HERE, de God van Israel, bouwen"* (Ezra 4:2 en 3). Maar het zal heel anders zijn, wat de toekomstige tempel betreft, waarvan hier sprake is: daaraan zullen de natiën hun deel bijdragen, zoals vroeger Hiram, de koning van Tyrus, werklieden en grondstoffen geleverd had voor de tempel van Salomo.

"hij zal met majesteit bekleed zijn"¹⁶ Dit sieraad, deze heerlijkheid, is iets groots; zij is de openbaring van de Goddelijke volmaaktheid: Majesteit, gerechtigheid, heiligheid, reinheid, macht, wijsheid, waarheid, goedheid, en eindelijk genade en liefde. Al deze deugden zullen in het volle licht gesteld worden door de persoon van de Messias, de Koning van Israël. Een Jozua met zijn vuile klederen, een Zerubbabel, zwak en zonder geestkracht, waren er ver van af, deze karakters te openbaren. Zelfs onder de heerlijke regering van Salomo, toen men in deze koning iets van de wijsheid van God kon zien, gingen deze karakters spoedig weer verloren, want Salomo droeg nooit het sieraad, had nooit de volmaakte heerlijkheid. Maar Één heeft deze heerlijkheid in haar geheel en in haar volheid, en zal deze openbaren, als de kennis van de heerlijkheid Gods voor allen zal schijnen "in het aangezicht van Jezus Christus". Hij zal de heerlijkheid dragen; de Gemeente, het nieuwe Jeruzalem zal haar bezitten, want van haar wordt gezegd: die *"de heerlijkheid van God had"*. En: "de heerlijkheid van God verlichtte haar" (Openb. 21:11 en 23).

"Hij zal met majesteit bekleed zijn en als heerser zitten op zijn troon; en hij zal priester zijn op zijn troon" (vs. 13). Er zal dus een troon zijn, waarop Jozua of Zerubbabel geen recht hadden. Op de troon zal een priester *zitten*, die niet meer zal *staan*, zoals Jozua, om als middelaar op te treden en slachtoffers te offeren. De uitoefening van het priesterschap van Aäron zal beëindigd zijn. Een Koning zal gezeten zijn, de

¹⁶ "Hij zal het sieraad dragen" (SV)

ware Melchisedek, Koning van de gerechtigheid en Koning van de vrede; die het volk zal zegenen in de naam van God en God in de naam van het volk, - de Middelaar tussen hemel en aarde. Hij zal al het gewicht van de wereldregering dragen en de scepter van de gerechtigheid zal geen ogenblik buigen in Zijn hand. Zoals de zon opgaat, zal Hij schijnen over de mensen en Hij zal genezing brengen onder Zijn vleugels. De "dubbele kroon" zal Zijn hoofd sieren; daarvoor waren de gaven bestemd, die naar de tempel gebracht werden door enkele getrouwen.

"Heilzaam overleg zal er tussen hen beiden zijn". Het vredesberaad, het plan en voornemen Gods, zal dan helemaal vervuld zijn ten opzichte van de aarde. *"Vrede op aarde, in mensen een welbehagen"*. Deze woorden zullen werkelijkheid worden, als de Koning van de vrede in Jeruzalem, de stad van Zijn keuze zal binnengaan en de vrede zal verkondigen aan Zijn volk en aan de volken.

Maar hoe mooi Israëls lot en deel ook zijn mag, ons deel als Christenen, is toch nog heerlijker. Wij hoeven niet te wachten tot de toekomstige heerlijkheid om het heilzaam overleg te opzichte van ons verwezenlijkt te zien. Wij kunnen nu al ten volle deze vrede genieten, die het voorwerp van de eeuwigen raad van de Vader en de Zoon is en die wij nu al door het geloof bezitten!

"En de kroon zal tot gedachtenis aan Chelem, Tobia, Jedaja en Chen, de zoon van Sefanja, in de tempel des HEREN blijven" (vs. 14). Hoe vertroostend is deze gedachte in een tijd van algemeen verval! Het volk, dat toentertijd in Jeruzalem was, had in de ogen van God niet het karakter van het ware overblijfsel. Enige mannen, die uit Babel gekomen waren, werden door God aangenomen, evenals hij, die hen in Jeruzalem ontvangen had, want deze erkenden het huis Gods, toen het in de ogen van mensen nog niet bestond. Zij zagen het met geloofsogen en brachten het kostelijke geschenken. Deze gaven moesten dienen om de ware Koning te kronen en te verheerlijken. God bewaart de kronen in Zijn tempel tot

gedachtenis aan de daad van deze getrouwen. Deze kronen zullen hun ook toebehoren, als de Christus in Zijn heerlijkheid zal ingaan. Van nu af erkent de Heer deze getrouwen en meer nog, Hij geeft nieuwe namen aan hem, die hen geleidt en aan hem, die hen ontvangt. Cheldai heet voortaan *Chelem* en Josia *Chen*. Chelem betekent: '*Kracht*' en Chen betekent: '*Gunst*'. Zo ziet God hen, die de naam des Heren gedragen hebben en een hart gehad hebben voor de eer van Zijn huis hier beneden! Zij hadden werkelijk kleine kracht, deze drie mannen, die uit Babel gekomen waren, maar zij hadden de naam des Heren niet verloochend. Dáárom stelt Hij hen als pilaren in Zijn tempel (Openb. 3:8 en 12). In hun zwakheid hadden zij op de Heer vertrouwd. God ziet Cheldai en in hem de anderen, aan als Chelem, d. i. als kracht, niet omdat zij in zichzelf sterk zijn, maar Hij ziet ze aan in Christus, als de pilaar Boaz in de tempel van Salomo, welke naam betekent: "*In Hem is de kracht*". Josia, de zoon van Sefanja, die hen ontvangt en hen erkent als dienstknechten van de Heer en die hun gaven waardeert en hen onder zijn dak herbergt als een kostelijke schat in deze dagen van verval - Josia wordt door God Chen genoemd, want in hem ziet God Zijn gunst, Zijn genade, dit andere kenmerk van Christus.

Geliefde lezer! Moet dit alles voor ons in onzen tijd niet hetzelfde zijn? Zijn wij tevreden een belijdenis te hebben zonder leven, waarvan Zacharia ons in de volgende hoofdstukken een beeld zal geven en waarover God in de profeet Maleachi Zijn afkeuring te kennen geeft? Of dragen wij niet alleen de naam van Christenen en wordt in ons, evenals in deze mannen iets gezien van het karakter van Hem van Wie de naam over ons is aangeroepen? Erkennen wij de Gemeente van Christus, de tempel en het huis van God, daar waar nog alleen maar het fundament ligt te midden van algemene onverschilligheid en ontrouw? Geven wij onze gaven voor de bouw van het huis van God, of voor zelf uitgevonden huizen? Vergeten wij niet, dat al wat naar het huis van God gebracht wordt, bijdraagt tot de heerlijkheid van Christus, parels voegt

aan Zijn kroon en dat onze offeranden de eredienst zijn, aan Christus gebracht in de plaats, waar Hij Zijn naam doet wonen? God houdt alleen in gedachten, wat er gedaan wordt voor Zijn veelgeliefden Zoon. Het komt er weinig op aan, met welke namen de wereld ons beschimpt, als wij slechts wat de naam aangaat, die wij dragen, overtuigd zijn van de goedkeuring van de Heer. Chelem en Chen, kracht en genade, zijn geschreven op de witte keursteen, die Hij straks aan Zijn getrouwen geeft! (Openb. 2:17).

Maar meer nog, de gedachtenis aan dat wat wij voor Hem gedaan hebben in een tijd, dat alleen het geloof Zijn Gemeente kon onderscheiden en de heerlijkheid van Zijn persoon kon zien, blijft voor altijd in Zijn tempel. Zij, die Zijn naam niet verloochend hebben zullen deel hebben aan de kroon, waarmee hun getrouwheid het hoofd van Christus heeft versierd. Die kroon is voor hen en Hij maakt hen deelgenoten van Zijn heerlijkheid. En evenals er een gedachtenisboek zal zijn voor hen, die de Heer vrezen en die op Zijn komst hopen, zo zal er ook in Zijn tempel een gedachtenis zijn aan hen, die in een tijd van verval en vernedering, Zijn oppermacht hebben erkend en zich alleen gebogen hebben voor Hem, die God begroet als Priester tot in eeuwigheid, naar de ordening van Melchisedek!

3. HET BOEK VAN DE GODSSPRAKEN

Zacharia 7-14

Het eerste boek, het 'Boek van de Gezichten' is geschreven in het tweede jaar van Darius. Het tweede boek, dat wij nu met elkaar zullen beschouwen, is uit het vierde jaar van dezelfde koning. Wij hebben het als titel gegeven: 'Het boek van de Godsspraken'. Het wordt verdeeld in drie delen. Het eerste deel bevat de Hoofdstukken 7 en 8, het tweede de hoofdstukken 9 - 11 en het derde de hoofdstukken 12 - 14.

Het eerste deel

Zacharia 7 en 8

Het woord van de Here der heerscharen

Terugkeer tot de beginselen van de wet en de toekomstige zegeningen over Jeruzalem en Juda.

Het toneel, dat zich in het zevende hoofdstuk aan onze ogen vertoont, vormt een treffende tegenstelling met dat wat wij in het zesde hoofdstuk gezien hebben, waar drie getuigen van de Heer vanuit Babel naar Jeruzalem gekomen waren. Hier worden twee oversten, Sarezar en Regem-melek en zijn mannen, naar het huis van God gezonden om het aangezicht des Heren te smeken en te spreken met de priesters, die in het huis des Heren der heerscharen waren en tot de profeten. De

namen van deze hoofdlieden lijken aan te tonen, dat zij een of ander ambt aan het hof bekleeden. Zij zijn in elk geval heel verschillend van de namen Tobia, Jedaja en Josia. Zij worden uitgezonden om te vragen, of zij moeten voortgaan de vasten in de vijfde maand in acht te nemen: *"Moet ik in de vijfde maand wenen en vasten, zoals ik dit nu reeds zovele jaren gedaan heb?"* (vs. 3).

Door het volk waren vier vastendagen ingesteld naar aanleiding van de verwoesting van Jeruzalem. De vasten in de tiende maand, toen Nebukadnezar kwam om de stad te belegeren; (Jer. 52:4-5) de vasten in de vierde maand, toen Jeruzalem genomen werd; (Jer. 52:6) in de vijfde maand, toen de tempel werd verbrand; (2 Kon. 25:8-9) en eindelijk de vasten in de zevende maand, toen Gedalia door Ismaël vermoord werd en toen het volk naar aanleiding van deze gebeurtenis naar Egypte vluchtte (2 Kon. 25:25-26) De belangrijkste van al deze vasten lijkt die te zijn welke herinnerd aan de brand van de tempel. Toen men zag, dat de tempel weer herbouwd werd, kon de vraag opkomen, of een vasten nu nog noodzakelijk was, hoewel alles nog zeer twijfelachtig was, want in het vierde jaar van de koning Darius was de tempel nog niet voltooid, (Ezra 6:15) of zijn inwijding gevierd, hoewel hij al gebruikt 'werd als plaats van eredienst. Deze vastendagen moesten eigenlijk door de Heer goedgekeurd worden, want waarom zou men niet moeten treuren over de onheilen van Jeruzalem? Maar moest men, nu betere dagen in aantocht waren, nog steeds vasten? De Heer; antwoordt door de profeet: *"Toen kwam het woord van de HERE der heerscharen tot mij:"*. God noemt Zich hier *"HERE der heerscharen"*, want Hij kan niet meer de God van Israël zijn. Deze uitdrukking vinden wij zeventien maal in deze twee hoofdstukken. Het is alsof Jahweh Zich in de hemel terugtrekt, om daar de God van de myriaden engelen te zijn, als Zijn volk Hem veracht en Zijn toorn verdient. God had gezegd: 'Het is niet Mijn volk en hun zal geen barmhartigheid bewezen worden' en dan noemt God Zich de God van de hemelse heerscharen. Maar kan de ontrouw van het volk in enig opzicht

het wezen van God wijzigen? Volstrekt niet. God zal Zijn genade Zijn plannen volvoeren, maar terzelfder tijd zal Hij de rechten laten gelden, die Zijn Zoon heeft op het bezit van de aarde. *"Zeg tot al het volk des lands en tot de priesters: wanneer gij in de vijfde en zevende maand hebt gevast en geklaagd nu al zeventig jaren lang, hebt gij dan inderdaad voor Mij gevast? En wanneer gij eet en drinkt, eet en drinkt gij dan niet voor uzelf? Ging het niet zo met de woorden welke de HERE door de vroegere profeten heeft uitgeroepen, toen Jeruzalem met de steden er rond omheen nog bewoond was en rust had en het Zuiden en de Laagte nog bewoond waren"* (vs. 4-7).

In plaats van de vraag van de enkelen te beantwoorden, richt het woord des Heren zich tot het geweten van allen, volk en priesters en ondervraagt hen naar de oorzaak van hun vasten en rouwklagen. Hadden zij voor de Heer gevast, of voor zichzelf? Waren zij bedroefd, omdat het kwaad over hen gekomen was, of omdat dit kwaad het gevolg was van het onteren van God? De vorige profeten hadden hun het oordeel aangekondigd in een tijd, toen zij nog rust en vrede genoten. Hadden zij toen gevast? Zeker, toen was het de tijd geweest om in zak en as neer te zitten om de toorn van de Heer af te wenden. Nineve, een Heidense stad, had beter gehandeld dan Israël, en de Heer had van hen het kwaad afgewend, dat Hij hun aangekondigd had (Jona 3:5 en 10). Nee, zij hadden voor zichzelf gevast en geweend over de onheilen, in plaats van zich te bekeren. Zij beklagden zich over hun lot in plaats van de oorzaak van deze oordelen te zoeken en voor God berouw te hebben over hun toestand. Bedroefd te zijn over het verval, is niet hetzelfde als er zich voor God over te verootmoedigen. Het vasten moet voor Hem zijn. Het moet de verootmoediging uitdrukken over onze ontrouw ten opzichte van Hem van het begin af. Want ware verootmoediging doet ons altijd terugkeren naar het punt, waar onze weg van de weg van de Heer afweek.

Het woord des Heren komt een tweede keer tot Zacharia (vs. 8-14), om het volk te herinneren aan dat wat Hij van hen

gevraagd had door de vorige profeten. Het was wel is waar de wet, maar hoe zeer had Jahweh de eis van de wet verzacht, opdat het hart van het volk, indien het nog gehoorzamen kon, ze niet te hoog gegrepen of te streng zou vinden. Was het te veel geëist, als Hij hun vroeg: *"spreekt eerlijk recht en bewijst elkander liefde en barmhartigheid; verdrukt weduwe noch wees, bijwoner noch arme, en beraamt niet in uw hart elkanders onheil?"* (vs. 9-10). In één woord, de profeten hadden hun de rechtvaardigheid en de liefde tot de naaste gepredikt. God, die hen liefhad, had hun in deze tijd van verval en opstand zelfs niet gevraagd, Hem ook lief te hebben. Hij stelde hun alleen voor, af te zien van hun egoïsme en eigen wil, om aan anderen te denken en de wil van God te doen. In Hoofdstuk 8:17 voegt de Heer er nog een tweede billijke eis van de wet aan toe, weer beschouwd vanuit een minder streng standpunt. "Hebt geen valse eed lief", wat wil zeggen, niet de naam van God op de lippen nemen om de leugen te bevestigen. Wij hebben gezien in hoofdstuk 5:3, dat de vloek over het volk komt, juist omdat zij deze eerste beginselen van praktische gerechtigheid hadden geschonden. - Zo gaat het altijd als de mens geplaagd wordt zelfs onder de meest zachte eisen van de wet. De wet kan niet anders dan onder de vloek brengen. Maar er zal een dag komen, de dag van het nieuwe verbond, dat de wet zal geschreven zijn in het hart van het volk, omdat de Heer al hun ongerechtigheid uitgedelgd en hun een nieuw hart gegeven zal hebben. Dan zullen zij gesteld zijn onder "de wet van de vrijheid", waar de nieuwe mens zijn vreugde vindt in het doen van de wil van God.

In hoofdstuk 8 komt het Woord des Heren voor de derde maal tot de profeet. *"Aldus hebben zij het lieflijke land tot een woestenij gemaakt"* (hst. 7:14). Zij zelf waren zelf de oorzaak geweest van deze verwoesting, maar de genaderaad van God was niet veranderd. *"Zo zegt de HERE der heerscharen: Ik ben*

voor Sion in grote ijver ¹⁷ ontbrand; in gloeiende ijver ben Ik ervoor ontbrand. Zo zegt de HERE: Ik keer weder tot Sion en Ik woon binnen Jeruzalem; Jeruzalem zal de stad der trouw, en de berg van de HERE der heerscharen zal de berg der heiligheid genoemd worden" (vs. 2-3). De dag zou komen, dat God de zaak van Jeruzalem in handen zou nemen, want de profeet Zacharia spreekt ons niet van het volk in zijn geheel, maar van Jeruzalem en Juda. Hun ongehoorzaamheid zou de vervulling van de genadeplannen van de Heer in geen enkel opzicht tegenhouden. Jeruzalem zou genoemd worden de stad van de trouw of waarheid, de berg des Heren der heerscharen, de heilige berg. Er zouden nog oude mannen en oude vrouwen in de straten van Jeruzalem zijn en jongens en meisjes zouden de straten van de stad vervullen met hun spelen. De Heer voegt er aan toe: "Al zal dit in de ogen van het overblijfsel van dit volk in die dagen te wonderlijk zijn, zou het dan ook in mijn ogen te wonderlijk zijn?" (vs. 6). Genade alleen kan zo iets tot stand brengen; genade verbonden met macht. En als wij Christenen evenals het overblijfsel van dit volk, zien op het verval, waarvan wij zelf de oorzaak zijn, evenals zij, dan zullen wij ook moeten zeggen: Zulke zegeningen zijn onmogelijk, maar wanneer wij op God zien, dan weten wij, dat niets voor Hem te wonderlijk is.

In de verzen 9 tot 17 komt de Heer terug op de toenmalige tijd, op de dag van de kleine dingen. Hij spreekt het volk moed in op het tijdstip, "toen het huis van de HERE der heerscharen, de tempel, gegrondvest werd, om te worden gebouwd". Hij herhaalt voor hun oren dezelfde dingen - want ze zijn altijd onder de wet - die hun ook door de vorige profeten aangezegd zijn (vs. 16, 17; vgl. hst. 7:9-10). Op deze manier zullen zij weer kracht krijgen. Zij zullen het ware overblijfsel zijn, als zij terugkeren tot de genoemde zedelijke voorschriften van de wet; en zoals zij een vloek zijn geweest onder de heidenen,

¹⁷ Het woord "ijver", hier en op andere plaatsen gebruikt, betekent jaloeersheid, heilige naijver.

zo zullen zij een zegening worden volgens de belofte aan Abraham (vs. 13; vgl. Gen. 12 :2).

Lieve gelovige lezer, pas deze beloften op uzelf toe! Zij zijn voor ons zooveel gemakkelijker te verkrijgen, omdat wij niet, zoals het volk Israëls, onder de wet zijn en daarom onbekwaam om aan de Goddelijke eisen te voldoen. Wij bezitten een nieuw leven en wij hebben de Heilige Geest, de kracht van dit leven. Tot ons in het bijzonder kan de Heer zeggen: *"vreest niet, laten uw handen sterk zijn"* (vs. 13). Wij kennen de liefde van Hem, die Zijn leven voor ons gegeven heeft en wij zijn schuldig het leven voor de broeders te stellen (1 Joh. 3:16). Dit is heel wat meer dan: *"beraamt in uw hart elkanders onheil niet"* (vs. 17). Helaas! Ook wij zijn ontrouw geweest in onze roeping, evenals het oude volk Israël. Maar wat de overgeblevenen uit de ballingschap niet konden - want zij stonden met dezelfde menselijke natuur nog steeds tegenover dezelfde eisen van God - dat kunnen wij, al zouden wij slechts met enkelen zijn te midden van het verval, namelijk door God welbehaaglijk te wandelen in nieuwhed van het leven.

Als het dan zo met hen gesteld is, wat zal er dan gebeuren? Voor de vierde maal komt het woord des Heren der heerscharen tot de profeet (vs. 18-23) Er zal een dag komen, dat al de gevolgen van onze ontrouw van vroeger zullen weggedaan zijn; dan zal er geen smart, geen droefheid, geen vasten van de vierde, vijfde, zevende of tiende maand meer zijn over een onherstelbaar verval; dan zal dit alles geen reden van bestaan meer hebben, maar het zal veranderd zijn *"tot vrolijkheid en vreugde, ja tot blijde feesten"* (vs. 19) *"En Hij zal elke traan van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geschrei, noch pijn zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan"* (Openb. 21:4).

De profeet voegt er nog een belofte aan toe betreffende de volken en hun relatie met het Joodse volk: *"Wederom zullen er volken komen en inwoners van vele steden, en de inwoners van de ene zullen zich begeven naar die van de andere, en*

zeggen: Laten wij toch heengaan om de gunst des HEREN af te smeken en om de HERE der heerscharen te zoeken; ook ik wil gaan. Ja, vele natien en machtige volken zullen komen om de HERE der heerscharen te Jeruzalem te zoeken en de gunst des HEREN af te smeken. Zo zegt de HERE der heerscharen: In die dagen zullen tien mannen uit volken van allerlei taal vastgrijpen, ja vastgrijpen de slip van een Judeese man, en zeggen: wij willen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat God met u is" (vs. 20-23). De volken zullen opgaan naar Jeruzalem om te aanbidden. Zij zullen dit volk, dat vroeger vernederd was en onder het oordeel van God lag, erkennen als het volk van Immanuël, "God met ons".

Wij, Christenen, kunnen nu al, als wij tenminste getrouw zijn in ons getuigenis, eenzelfde zegening ondervinden. Als de gemeente te Korinthe samen vergaderd was in de kracht van de Geest en er kwam een ongelovige of een onkundige binnen, dan werd hij door allen overtuigd, door allen beoordeeld; het verborgene van zijn hart wordt openbaar, en dus zal hij op zijn aangezicht neervallen en God aanbidden en verkondigen dat God werkelijk onder u is (1 Kor. 14:24-25).

Het tweede deel

Zacharia 9 – 11

Christus als Koning en Herder

Einddoel van de profetie: De Koning (hst. 9).

De herders en de kudden (hst. 9 en 11).

Wij hebben gezien, dat het eerste gedeelte van het boek van de Godsspraken (hst. 7 en 8) gekenmerkt wordt door deze woorden: "*Zo zegt de HERE der heerscharen*" Het tweede gedeelte, waarmee wij ons nu gaan bezighouden, begint met deze woorden: "Godsspraak, het woord des HEREN" ¹⁸ (hst. 9: 1) en zo ook het derde gedeelte (hst. 12:1). Deze verdeling, die meer uiterlijk is, raakt ongetwijfeld niet de diepte van de voorgestelde onderwerpen, maar zij is er niet minder belangrijk om en moet daarom ter harte genomen worden.

Wij vinden in hoofdstuk 9 een zeer merkwaardig voorbeeld van het verband tussen de vervulde en de niet vervulde profetie en ik geloof, dat dit onderwerp belangrijk genoeg is, om er enige woorden over te zeggen.

De verzen 1 tot 8 van ons hoofdstuk hebben betrekking op gebeurtenissen, die nog in de toekomst lagen, toen Zacharia ze aankondigde, want zij hadden plaats 174 jaar na het vierde jaar van Darius (Zie hst. 6:1). Deze voorzeggingen kwamen letterlijk in vervulling, toen het derde wereldrijk, onder

¹⁸ "De last van het woord des HEEREN" (SV).

Alexander de Grote, het Perzische rijk overwon. De slag van Issus (in her jaar 333) opende aan deze monarch het land Hadrach.¹⁹

De stad Damaskus in de eerste plaats werd de plaats van de rust van de last des Heren, dit wil zeggen, dat het woord tegen Damaskus gesproken, zijn eindvervulling kreeg. Hamath en Sidon werden onder het juk gebracht. Tyrus wederstond met alle macht, maar werd op het laatst overwonnen, verwoest en verbrand. En eindelijk onderwierp Alexander, vóór zijn inval in Egypte, de ene stad van de Filistijnen na de andere, in het bijzonder Gaza, Askelon en Asdod. Palestina werd gespaard en met name Jeruzalem.²⁰ Er wordt ook gezegd: *"Ik zal Mij rondom mijn huis legeren als een wacht tegen de heen en weer trekkende legers"* (vs. 8). Maar al zijn deze dingen toen allemaal letterlijk vervuld, één bijzonderheid voegt de profeet er nog aan toe, waarvan dit in geen enkel opzicht gezegd kan worden. *"Geen onderdrukker zal meer tegen hen optrekken"*.²¹ Na Alexander heeft de drijver (verdrukker) niet opgehouden door Jeruzalem te gaan, van het Romeinse rijk af tot op de Turken uit onze tijd.²²

Deze stad is door de volken altijd met voeten getreden, en de dag moet nog aanbreken, dat zij verlost zal worden van het juk van de verdrukker. *"Want nu zie Ik het met mijn eigen ogen"* (vs. 8) zegt Jahweh. Dit woord komt overeen met hoofdstuk 18 van Jesaja, waar het ongelovige volk in zijn land teruggebracht is, om daar onder het juk van de Antichrist te komen. Gedurende die tijd zal de Heer "stil zijn" en vooruitzien

¹⁹ Dit is de enige maal, dat deze naam voorkomt; waarschijnlijk is het Syrië.

²⁰ Het verhaal, dat Alexander in Jeruzalem zou geweest zijn om in de tempel te offeren, is op het minst genomen, twijfelachtig.

²¹ "opdat de drijver niet meer door hen doorga" (SV).

²² Deze beschouwing dateert uit 1931

naar de oogsttijd die aanstaande is. Op dat ogenblik zal Hij het met eigen Zijn ogen zien en Jeruzalem verlossen. Dit ogenblik van de uiteindelijke verlossing wordt beschreven aan het einde van onze profeet en in vele andere gedeelten.

De verzen 1-8 worden onmiddellijk gevolgd door een andere nog merkwaardiger woord met het oog op het verband tussen de vervulde en de nog niet vervulde profetie: *"Jubel luide, gij dochter van Sion; juich, gij dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnejong"* (vs. 9). De verlossing waarvan vers 8 ons spreekt, zal plaats hebben bij de komst van de Messias. Maar dit laatste feit is al vervuld. De Koning is Jeruzalem binnengekomen, arm en rijdend op een ezel, een jong van een ezelin. Deze intocht van Jezus te Jeruzalem wordt ons in de vier Evangeliën verhaald. Twee van hen halen dit gedeelte van Zacharia aan, als vervuld door wat toen plaats had. Wij vinden in Mattheüs 21:4: *"Dit is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen gesproken is door de profeet, toen hij zeide: Zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezel, en op een veulen, het jong van een lastdier"*. In dit gedeelte wordt de blijdschap van Jeruzalem niet genoemd, maar vervangen door deze eenvoudige woorden: *"Zegt der dochter Sions"*. Ook vinden wij niet de woorden: *"hij is rechtvaardig en zegevierend"* ²³ Zijn gedaante van armoede of van zachtmoedigheid wordt alleen op de voorgrond gebracht. Want, door de Joden verworpen, vertoonde Hij Zich op dat ogenblik niet als Koning van de gerechtigheid, wat hun ondergang geweest zou zijn en ook niet als Heiland, want de verlossing kon alleen plaats hebben door middel van Zijn werk op het kruis volbracht. Zijn intocht te Jeruzalem was, om zo te zeggen, de laatste maal, dat de Messias Zichzelf aan het volk aanbood, opdat zij toen nog Hem mochten ontvangen, van wie

²³ "Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland" (SV).

al de profeten gesproken hebben, maar Israël heeft niet gewild. In het Johannes evangelie (12:15) wordt dit gedeelte uit Zacharia nog korter aangehaald: *"gelijk geschreven is: Wees niet bevreesd, dochter Sions, zie, uw Koning komt, gezeten op het veulen van een ezel"*. De vreugde van Jeruzalem wordt weggelaten, evenals het karakter van Christus als Verlosser en zelfs Zijn armoede, want in dit Evangelie is Hij de Zoon van God, van Zijn koningschap geeft de Vader getuigenis op het ogenblik, dat Hij Zijn leven aflegt. De profetie van de intocht van Christus te Jeruzalem is dus gedeeltelijk vervuld, maar in haar ware karakter en helemaal volledig zal dit pas plaats hebben in de toekomst. Dan zal Jeruzalem, verlost van het juk van de verdrukker, zich zeer kunnen verheugen, als zijn Koning, de Koning van de gerechtigheid en de Koning van de vrede, er Zijn triomferende intocht in zal doen. De twee kenmerken van Zijn koningschap: gerechtigheid en vrede, zullen dan aan het licht treden, want Hij zal *"de wagens uit Efraim en de paarden uit Jeruzalem tenietdoen, ook de strijdboog wordt tenietgedaan"* (vs. 10. Zie ook Micha 5). *"Hij zal de volken vrede verkondigen"*. Hij zal de ware Melchisedek zijn. Meer nog: *"Zijn heerschappij zal zich uitstrekken van zee tot zee, en van de Rivier tot de einden der aarde"* (vs. 10). Iets dat zelfs niet gebeurd was onder de heerlijke regering van Salomo (1 Kon. 4:21-24). Op die manier is de vervulde profetie slechts de gids, die ons de weg wijst naar de toekomstige heerlijkheid van Christus.

De profeet voegt er aan toe als hij spreekt over Jeruzalem: *"Ook laat Ik ter wille van uw eigen verbondsbloed de gevangenen onder u vrij uit de put, waarin geen water is. Keert terug naar de burcht, gij gevangenen, die hoop moogt koesteren; nog heden verkondig Ik: dubbel zal Ik u vergelding doen"* (vs. 11 en 12) Hier vinden wij nog enige bijzonderheden over dat wat er gebeuren zal met het overblijfsel, als de Koning der ere Zijn regering aanvaarden zal. De profeet zinspeelt op dat wat met Jeremia gebeurde, toen hij het volk vermaand had, zich aan de Chaldeeën over te geven: *"Toen namen zij Jeremia en wierpen hem in de put van prins Malkia, die in de*

gevangenhof was, en zij lieten hem aan touwen zakken; in de put nu was geen water" (Jer. 38:6). Als Christus verschijnt, zal Hij deze gevangenen verlossen, het zwakke overblijfsel, dat te Jeruzalem woont en waarvan een gedeelte het martelaarschap ondergaan heeft. De overige getrouwen, die gevluht zullen zijn, wanneer de afgod in de tempel Gods geplaatst zal zijn, zullen worden uitgenodigd om terug te keren naar de burcht (de sterkte), dat is naar Jeruzalem. Dit moet dus alles nog gebeuren.

In de verzen 13-17 vinden wij opnieuw de beginselen, die wij hier boven al aangestipt hebben: *"Want Ik span Mij Juda, op de boog leg Ik Efraim, en wek uw kinderen, o Sion, op tegen uw kinderen, o Griekenland, en maak u als het zwaard van een held. Dan zal de HERE hun verschijnen, en zijn pijl zal als de bliksem uitschieten, en de Here HERE zal de bazuin blazen en optrekken in zuiderstormen. De HERE der heerscharen zal hen beschutten, zodat zij verslinden, ja de slingerstenen vertreden; zij zullen drinken, tieren als van wijn, en vol worden als een sprengbekken, als de hoeken van het altaar"* (vs. 13-15). Wij herkennen in dit gedeelte de geschiedenis van de [bework] Maccabeeën en hun oorlog met Griekenland onder de opvolgers van Alexander. Wij zien hier hun strijd, hun zegepraal, hun verzet te Jeruzalem, hun trouw - tenminste van hun aanvoerders - de kennelijke hulp en bescherming, waarmee God hen begunstigde. In Daniël 11:29-35 vinden we de andere kant en wordt melding gemaakt van hun lijden voor het getuigenis en de wijze waarop zij gereinigd werden door de beproeving. Wij hebben dus een profetie vóór ons, die vervuld is ongeveer drie en halve eeuw nadat ze uitgesproken is. Maar die vervulling is slechts een voorloopster van dat wat wij vinden in hoofdstuk 10 over de eindtijd en over de strijd van de vorsten van Juda tegen de Assyrier uit de profetie. Al aan het eind van ons hoofdstuk (vs. 16 en 17), nadat de Maccabeeën genoemd zijn, worden wij verplaatst in de tijd, dat "de Koning van Sion, die een Heiland is", aan Zijn volk verschijnen zal en hen erkennen zal als Zijn kudde. *"Zo zal de HERE, hun God, hen te*

dien dage verlossen als de kudde die zijn volk immers is, ja zij zijn kroonjuwelen, die zullen blinken in zijn land". Deze heerlijkheid van Israël, die de kroon vormt van de Messias, zal pas in de toekomst geopenbaard worden, want in het hele tijdperk tussen de Babylonische ballingschap en de aanstaande verschijning van Christus in heerlijkheid, is het Lo-ammi (niet mijn volk) over Israël uitgesproken.

De drie grote gebeurtenissen uit dit hoofdstuk: de verovering van Alexander, de intocht des Heren te Jeruzalem en de overwinningen der Maccabeeën, bevestigen op treffende wijze, wat geschreven staat in de tweede brief van Petrus: "Weet dit eerst, dat geen profetie van de Schrift een eigen uitlegging heeft" (2 Petr. 1:20).²⁴

* * *

Vóór wij aan hoofdstuk 10 en 11 beginnen, willen wij een ogenblik stilstaan bij een eigenschap van de profetie van Zacharia, die als ze goed begrepen wordt, meer dan één moeilijkheid wegneemt bij het onderzoek van deze profeet. Het is een feit, dat er in dit gedeelte van de Schrift "sommige dingen moeilijk te begrijpen zijn" (2 Petr. 3:16), maar zij worden voor het merendeel duidelijk, als men zich herinnert, dat Zacharia in zijn profetie gewoonlijk zonder enige overgang de eerste komst van Christus op aarde verbindt aan Zijn toekomstige

²⁴ "eigen uitlegging" wil letterlijk zeggen: "zichzelf uitlegt". De bedoeling is, dat de ene profetie nodig is tot verklaring van de andere. Het is als met een legkaart; de stukken tezamen vormen het landschap, maar één kaart alleen geeft geen voldoende opheldering omtrent het geheel.

verschijning voor Israël.²⁵ De hele tussenperiode van de Gemeente, die nooit rechtstreeks voorkomt in de profeten van het Oude Testament, wordt stilzwijgend voorbijgegaan. Wij vinden niets, dat ons wijst op een periode tussen de eerste en de tweede verschijning van de Messias. Het negende hoofdstuk, waarover wij al gesproken hebben, is in dit opzicht zeer belangrijk. Het spreekt van de Koning, die Zijn intocht doet in Sion, helemaal zoals dat plaats gehad heeft volgens de geschiedenis in de Evangeliën; maar onmiddellijk daarna is de Heer verworpen en in de profeet vinden wij van deze verwerping geen spoor. Het is onmogelijk, bij het lezen te onderscheiden, dat dit gedeelte ziet op twee gebeurtenissen, door eeuwen van elkaar gescheiden. Onmiddellijk na de intocht vinden wij de zegening, die er voor Israël uit voortvloeit, want de verschijning van Christus als Koning in Sion is het teken van Zijn regering.

In de hoofdstukken 10 en 11 volgen de omwandeling van de Heer op aarde en Zijn toekomstige tegenwoordigheid in het midden van Israël elkaar weer onmiddellijk op. In het begin van hoofdstuk 10 is de zegening al nabij: *"Vraagt van de HERE regen ten tijde van de late regen. De HERE maakt de bliksemschichten; een stortregen zal Hij hun geven, voor iedereen gewas op het veld"* (vs. 1). De vroege regen, de uitstorting van de Heilige Geest op het Pinksterfeest, wordt stilzwijgend voorbijgegaan. Maar vóórdat de tweede regen komt, door Joël voorspeld (Joël 2:23-30), wordt ons de toestand van Juda beschreven: *"Want de terafim spreken ijdelheid, de waarzeggers schouwen leugen, bedrieglijke dromen spreken zij, nietswaardige troost bieden zij. Daarom trekken zij voort als een kudde die in nood is, omdat zij geen herder heeft. Tegen de herders is mijn toorn ontbrand, en aan de bokken zal Ik bezoeking doen; maar de HERE der heerscharen bezoekt zijn*

²⁵ Het is als met een berglandschap, waar men de verder gelegen toppen onmiddellijk achter de eerste ziet, terwijl er toch een diep en breed dal tussen ligt.

kudde, het huis van Juda" (vs. 2 en 3). Deze verzen zijn een treffend bewijs van dat wat wij zoeven gezegd hebben. De profeet gaat terug tot de afgoderij van Israël en stelt er ons de gevolgen van voor; zij zijn als klein vee, de volken hebben hen verdrukt en zij hebben geen herder om hen te leiden. Dat was precies de toestand van het volk bij de eerste komst van de Heer, die Zich voorstelt als de Herder Israëls: *"En toen Hij uit het schip ging, zag Hij een grote schare en werd met ontferming over hen bewogen, omdat zij waren als schapen, die geen herder hebben"* (Markus 6:34). Verder zegt de profeet: *"Tegen de herders is mijn toorn ontbrand, en aan de bokken zal Ik bezoeking doen"*. Toen Jezus Zijn kudde, het huis van Juda, bezocht, zei Hij: *"Wee u, schriftgeleerden en farizeën, huichelaars!"* en keek hen rondom met toorn aan; maar zoals wij zien zullen in hoofdstuk 11, zal dit alles zich in de eindtijd herhalen, zodat dit gedeelte, dat ongetwijfeld op de eerste komst van Christus ziet, zonder enige overgang verbonden is met de tijd, die te komen staat als Zijn toorn ontsteken zal tegen de herders. Dan zal Hij het huis van Juda maken *"als zijn prachtig ros in de strijd"* (vs. 3).

Men moet hieruit besluiten, dat de eerste relatie, waarin Christus tot Zijn kudde stond, aan het einde der tijden zal gevolgd worden door een hernieuwde relatie met Juda, die zoo plotseling verbroken werd door de verwerping en de kruisiging van de Messias. En dan zullen de gebeurtenissen plaats hebben, waarvan het eind van dit hoofdstuk ons spreekt. Dit gedeelte is dus een voorbeeld van de moeilijkheid, waarover wij hierboven spraken. Het is een zeer leerrijk punt, daar het ons laat zien, dat niets de vervulling van Gods raadsbesluiten kan onderbreken. De wegen, waarop zij vervuld zullen worden, volgen hun onveranderlijke loop. Het is met deze wegen als met de zon, die door een wolk voor onze ogen onzichtbaar wordt; enige uren later zien we haar weer verschijnen; ze heeft haar loop zonder ophouden voortgezet, ze is dezelfde als voorheen, hoewel wij haar op een ander punt van de hemel zien. Er is geen oponthoud in haar loop geweest, ze is dezelfde

gebleven, ze is niet van richting veranderd. De leemte bestaat alleen in de ogen van mensen, die de wolk zien gedurende de tijd, dat de zon voor hen verborgen is.

"Uit hen komt de hoeksteen, uit hen de tentpin, uit hen de strijdboog, uit hen komen alle machthebbers tezamen voort, en zij zijn als helden, die door het slijk der straten treden in de strijd; ja, zij strijden, omdat de HERE met hen is, maar die op paarden rijden, komen beschaamd te staan" (vs. 4 en 5).

Het overblijfsel van Juda, dat, zoals wij in het vorige hoofdstuk gezien hebben, vlucht tijdens de grote verdrukking, zal in het land terugkomen en de Heer zal hen dan erkennen als de kudde, waarvan Hij de Herder is. Juda zal dan de eerste plaats bekleden in het koninkrijk. Uit Juda komt de Christus voort, de hoeksteen, de Christus, de nagel ingeslagen in een vaste plaats, waaraan al de heerlijkheid van het huis van David verbonden zal zijn; (vs. 4; Jes. 22:23 en 24). De strijdboog en alle machthebbers (of ook alle heersers) zullen uit Juda voortkomen, volgens de profetie van Jakob. "De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn" (Gen. 49:10). In die tijd zal Juda door de Heer geroepen worden om het hoofd te bieden aan de Assyrier, die tegengehouden zal worden door het overblijfsel, dat onder aanvoering van de vorsten uit Juda overwinning op overwinning zal behalen (Micha 5:5 en 6). In het laatste gedeelte van dit hoofdstuk (vs. 7-12) vinden wij niet meer alleen Juda, maar Efraim, "het huis van Jozef", uit de volken verzameld, (voornamelijk uit Assyrië en Egypte) om teruggebracht te worden in het land van Israël en dan voortaan slechts één volk te zijn, het volk des Heren (Zie Jes. 11:12-16; 27:12 en 13).

In Hoofdst.11:1-3 wordt ons het oordeel over Israël voorgesteld, de verwoesting door het vuur van allen, die over het volk heersen, edelen en machtigen. Dit oordeel komt voornamelijk over de herders, de leiders van het volk, op wie de

toorn van de Christus zal nederdalen (hst. 10:3). Deze herders hadden al opgehouden te bestaan in de persoon van de koningen namelijk, omdat zij in plaats van de kudde te weiden, zichzelf weidden (Ezech. 34:1-10). In de dagen van de Heer vertoonden deze herders van het volk al dezelfde eigenschappen. En eindelijk, in de laatste dagen, bij de overweldiging van Juda door de volken, zullen de herders van het volk in de tijd van de Antichrist, hetzelfde lot ondergaan.

In de verzen 4-6 zien wij een *nieuwe* herder verschijnen, voorgesteld door de profeet Zacharia zelf. Dit gedeelte is opnieuw een bevestiging van het feit, dat de profetie van Zacharia zonder enige overgang de eerste komst van Christus verbindt met Zijn komst ter verlossing van Juda en ten oordeel over de vijanden. Dit feit is nog treffender, als men dit gedeelte vergelijkt met het vierendertigste hoofdstuk van Ezechiël, dat. Helemaal gaat over de verdelging van de slechte herders en over de verschijning van de Heer Jahweh, de Zoon van David, als Herder van de schapen. In Ezechiël heeft deze verschijning alleen betrekking op de toekomst, wanneer de Heer erkend zal worden als Leidsman van Zijn volk; hier vinden wij iets geheel anders.

"Zo zeide de HERE, mijn God: Weid de slachtschapen; hun kopers slachten ze zonder dat zij zich schuldig voelen; hun verkopers zeggen: geprezen zij de HERE, omdat ik rijk word; hun herders sparen ze niet. Want Ik zal de bewoners der aarde niet langer sparen, luidt het woord des HEREN; zie, Ik lever de mensen over, allen in de macht van hun naaste en in de macht van hun koning; en zij zullen de aarde tot een woestenij maken, en Ik zal uit hun macht niet redden" (vs. 4-6).

De profeet is hier het type van Christus, de Herder, zoals vroeger Jozua en Zerubbabel Hem vertegenwoordigden als priester en koning. Deze Herder, die zo plotseling verschijnt, als het lot van al de herders van Israël al beslist is, heeft een bijzondere roeping. Hij moet de slachtschapen weiden. Men kan deze kudde op drieërlei manier beschouwen:

- hun bezitters, de heidenen, die hen verdrukken, hen doden om voordeel te hebben van hun vlees en zich niet schuldig voelen;
- hun verkopers, de hoofden van het volk, hebben zich vanwege eigen belangen gebogen onder het juk van de heidenen;
- en ten slotte hun herders, de staatkundige of godsdienstige leiders, die hen niet sparen.

Dit alles karakteriseert het volk, zoals Christus het gevonden heeft bij Zijn eerste komst. Ik voor mij geloof volstrekt niet, dat deze slachschapen, zoals men wel eens beweerd heeft, het overblijfsel van Juda zouden zijn; ik zie er het Joodse volk in ten tijde van de omwandeling van de Heer op aarde. Jezus, is tot Israël gezonden als hun Herder, toen zij onder het drievoudige juk waren van de Romeinen, van Herodes en van hun eigen vorsten. Christus is door de deur ingegaan inde schaapsstal, met al de hoedanigheden, die vereist worden bij een goede herder. Hij is in genade verschenen te midden van dit volk, geleid door de innerlijke bewegingen van barmhartigheid. Wat Hij éer gevonden heeft, was onverschilligheid, vijandschap en haat. De openlijke verwerping, die Hem ter dood gebracht heeft, zal over het volk het eindoordeel brengen.

"Want Ik zal de bewoners der aarde niet langer sparen, luidt het woord des HEREN; zie, Ik lever de mensen over, allen in de macht van hun naaste en in de macht van hun koning; en zij zullen de aarde tot een woestijn maken, en Ik zal uit hun macht niet redden" (vs. 6). Zij zullen elkaar verslinden en uiteindelijk in de hand van hun koning vallen, de Antichrist, die dikwijls 'de koning' genoemd wordt in de profeten. En die Herder, die zij verworpen hebben, zal Zijn aangezicht niet meer tot hen keren!

"Daarom heb ik de slachschapen geweid (daarom zijn zij de ellendigste onder de schapen)" (vs. 7). Te midden van deze

slachtschappen, die Hij tevergeefs kwam weiden, waren er enige, de armen van de kudde, die zich rondom Hem schaarden, en die naar de stem van de goede Herder geluisterd hebben. Deze zijn het, die Hij zalig spreekt: *"Zalig de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden. Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven"* (Matth. 5:3-5). Dit waren de karaktertrekken van de discipelen, die de Heer volgden tijdens Zijn omwandeling hier beneden.

"en ik heb twee staven genomen, de ene heb ik genoemd Lieflijkheid, en de andere Samenbinding; zo heb ik de kudde geweid" (vs. 7). De twee stokken, kenmerken van gezag, maar ook gereedschap van een Herder, hebben een betekenis, zoals men in de volgende verzen ziet.. Als het volk toen zijn Messias had aangenomen, zou het koninkrijk gesticht zijn; de volkeren zouden zich rondom de Koning verzameld hebben en Juda en Israël zouden weer net als vroeger onder Zijn scepter verenigd zijn geworden. Onder dit karakter begon de Heer de kudde te weiden. Maar de vijandschap van de leiders en van hen, die voorgaven herders van het volk te zijn, naar die in werkelijkheid slechts dieven en rovers waren, hielden niet op de Heer te vervolgen. Daarom wordt ook gezegd: *"Drie herders heb ik in een maand verdelgd, omdat ik tegenover hen mijn geduld verloren had, terwijl zij ook een afkeer hadden van mij"* (vs. 8). Waarop ziet dit afsnijden van drie herders? Men heeft het wel eens toegepast op de nederlaag van de farizeeën, van de sadduceeën en van de herodianen in de laatste maand van het leven van de Heer hier op aarde (Matth. 22:15-16). Hoe het ook zij, wij zijn gehouden, het als een feit aan te nemen, ook zonder verklaring, omdat wij geloven, dat het, het Woord van God is.

"Daarop heb ik gezegd: ik wil u niet langer weiden; wat sterven gaat, sterve, en wat verdelgd dreigt te worden, worde verdelgd, en de overblijvenden mogen elkanders vlees eten" (vs. 9). Tegenover de vijandschap van het volk, verlaat de Heer Zijn karakter als Herder en geeft hen over tot verderf en ondergang. Hij doet voor het ogenblik afstand van Zijn

voorrecht: *"Hem zullen de volken gehoorzaam zijn"* (Gen. 49:10). Hij verbreekt Zijn stok Liefelijkheid, het verbond met al de volken, hij breekt Zijn stok Samenbinders, de broederschap tussen Juda en Israël (vs. 10 en 14). De algemene verzameling of bijeenvergadering wordt uitgesteld tot een toekomstig tijdstip, zoals wij dat lezen kunnen in Ezechiël 37:15-28. Maar *"de ellendigste onder de schapen, die op mij letten, bemerkt, dat dit een woord des HEREN was"* (vs. 11) De ellendigen waren, zoals de toestand nu was, de verstandigen, omdat de persoon van de Heer waarde voor hen had. Zij hadden begrepen, dat hun Joodse verwachtingen niet konden verwezenlijkt worden, toen de Koning verworpen was; zij namen de onderwijzing aan van Hem, in Wie zij hun vertrouwen gesteld hadden, toen Hij antwoordde op hun vraag: *"Heer, zult U in deze tijd het koninkrijk voor Israel herstellen?"* (Hand. 1:6). Hun Meester was verworpen; er kwam een geheel nieuwe staat van zaken, duizendmaal mooier dan deze arme discipelen hadden durven hopen, zolang hun Meester nog bij hen was. Tot zolang hadden zij gehoopt, *"dat Hij Degene was die Israel zou verlossen"* (Luk. 24:21) maar nu, door de dood en de opstanding van de Heiland, werden zij ingeleid in het hemelse deel van het koninkrijk en zij erkenden, *"dat dit een woord des HEREN was"*.

"En ik heb tot hen gezegd: Indien het goed is in uw ogen, geeft mijn loon, maar indien niet, laat het. Toen wogen zij mijn loon af: dertig zilverstukken. Maar de HERE zeide tot mij: Werp dat de pottenbakker toe; een heerlijke prijs waarop Ik hunnerzijds geschat ben! En ik heb de dertig zilverstukken genomen en die in het huis des HEREN de pottenbakker toegeworpen" (vs. 12 en 13).

Op deze waarde hebben zij de Herder Israëls geschat! Dertig zilverlingen was de waarde van een slaaf (Ex. 31:32). De priesters, die zo goed de wet en de profeten kenden, vervulden wat de Schriften van hen voorzeggd hadden. Juda ook (Matth. 26:15 en 16). Het woord van de Heer zal hen allen op de laatste dag oordelen.

Daarna wordt Zacharia geroepen, een andere herder voor te stellen: *"Toen zeide de HERE tot mij: Neem u nog eens de uitrusting van een dwaze herder; want zie, Ik stel een herder in het land: naar wat verdelgd dreigt te worden, zal hij niet omzien; het verstrooide zal hij niet opzoeken, het gewonde zal hij niet trachten te helen, het uitgeputte zal hij niet verzorgen; maar het vlees van de vette beesten zal hij eten, en hun hoeven zal hij afrukken. Wee de nietswaardige herder, die de schapen verlaat: het zwaard over zijn arm en zijn rechteroog! Verdorren zal zijn arm, verduisterd worden zijn rechteroog"* (vs. 15-17).

Dit zal het gevolg zijn van de verwerping van de goede Herder. Het volk zal in de handen gegeven worden van een dwaze, van een nietswaardige herder. Al de barmhartigheid van de Heer ten opzichte van hen, die gereed zijn om afgesneden te worden, ten opzichte van de verstrooiden en gewonden, zal zijn tegenbeeld vinden in de verschrikkelijke verdrukking, waarmee de Antichrist de slachtschapen zal verdrukken. Het volk zal deze satanische mens zelf tot zijn koning verkiezen. Maar hij zelf, de nietswaardige herder, zal vallen onder het oordeel van God. Zijn macht zal vernietigd worden, maar op hetzelfde moment zal hij blind zijn zodat hij het vreselijke lot niet zal zien, dat hem zo plotseling overvalt.

Laten wij, bij het einde van dit hoofdstuk, nog een ogenblik stilstaan bij het feit, dat de Heer hier wordt voorgesteld als Herder in Juda. Hij vindt slechts de ellendigste van de kudde, die op Hem wachten. Hij wordt verworpen en voor dertig zilverlingen overgeleverd. En dan verschijnt dadelijk een dwaze herder op het toneel zonder dat over het tijdperk, dat tussen deze twee gebeurtenissen ligt, met een enkel woord gerept wordt.

Het derde deel

Zacharia 12 - 14

De laatste dag

Wij beginnen in het twaalfde hoofdstuk met het derde gedeelte van het tweede boek van Zacharia. Het vorige deel (hst. 9-11) begon met deze woorden: *"Godsspraak, het woord des HEREN. Hij is in het land Chadrak"* en deze last of godsspraak kondigde het oordeel aan over de volken, die Israël omringen. Het gedeelte waarmee wij ons nu gaan bezighouden, begint met dezelfde woorden: *"Godsspraak, het woord des HEREN, over Israel"*. Ook is dit woord niet ten oordeel, maar ter verlossing. In deze hoofdstukken 12 - 14 worden de toekomstige gebeurtenissen vermeld, die plaats zullen hebben in Jeruzalem en Juda. Zoals wij al meer hebben opgemerkt, spreekt de profeet Zacharia bijna uitsluitend over Jeruzalem en Juda. Het lot van de tien stammen wordt slechts als een bijkomende zaak vermeld, als er gesproken wordt over het herstel van de eenheid van Israël, tot heerlijkheid van het koninkrijk van Christus (Zie hst. 10 en 11).

De dingen, die ons hier geopenbaard worden, zijn nauw verbonden met het lijden van Christus en met Zijn verschijning in heerlijkheid aan Zijn volk. De vorige hoofdstukken hebben de herders van Juda beschreven. Het hoofdstuk dat wij nu vóór ons hebben, stelt ons een nieuw onderwerp voor. Het wordt gekenmerkt door deze woorden: *"Te dien dage"*, dat vijftien maal herhaald wordt in de drie laatste hoofdstukken en iedere keer met nieuwe bijzonderheden. Werkelijk, deze hoofdstukken spreken niet van de laatste dagen, maar van de laatste dag en van de gebeurtenissen, waardoor deze gekenmerkt wordt. Zij stellen ons niet het Beest voor, d.w.z. het Romeinse rijk, (behalve in hst. 12:3 aan het slot en dan zeer algemeen), of de

valse profeet, d.w.z. de Antichrist. Hun lot was al bepaald en hun geschiedenis beëindigd, toen hoofdstuk 12 begon. *“Wee de nietswaardige herder, die de schapen verlaat: het zwaard over zijn arm en zijn rechteroog! Verdorren zal zijn arm, verduisterd worden zijn rechteroog”*. Zijn geschiedenis is afgesloten (hst. 11) en nu begint de laatste dag.

Vóór wij in bijzonderheden treden over deze hoofdstukken, kunnen wij niet genoeg de nadruk leggen op het feit, dat Zacharia de persoon van Christus geheel onverwacht invoert. Van hoofdstuk tot hoofdstuk komt de Heer plotseling de plaats innemen van de andere personen, die verdwijnen omdat zij alleen maar zwakke beelden zijn van Hem, om Hem die plaats te laten. Zo ging het met Jozua in de hoofdstukken 3 en 4 en Zerubbábel in hoofdstuk 5. In andere gedeelten verschijnt Hij weer zonder enige aankondiging, als de Koning van Sion (hst. 9), als de Herder, voorgesteld door Zacharia (hst. 11) of als Degene, die "geen profeet" is, in hoofdstuk 13. Zijn persoon is het middelpunt en tegelijk het uitgangspunt van alle gebeurtenissen. Als dit zo niet was, zou de profetie haar waarde verliezen. Laten wij er dus altijd de persoon van Christus in zoeken en Hem de plaats geven die Hem toekomt. Dan zal de hele profetie er door verlicht zijn. Omdat dit beginsel verwaarloosd wordt, vinden vele Christenen in de profeten niets dan onbegrijpelijke woorden en is het geheel voor hen een gesloten boek.

Laten wij nu de gebeurtenissen, die de laatste dag kenmerken nader bekijken. Wij zullen beginnen met ze in grote trekken voor te stellen.

Bij de terugkeer van het ongelovige Joodse volk in Palestina, die nog plaats moet hebben, ²⁶ is Jeruzalem de stad van de Antichrist geworden. Er zal daar nog een klein gedeelte van het getrouwe overblijfsel uit Juda zijn, haar oversten worden tot het martelaarschap geroepen, terwijl het grootste

²⁶ Deze beschouwing dateert van 1931

gedeelte van datzelfde overblijfsel gevlucht is en zich schuil houdt bij de volken, die rondom hen wonen. Dan wordt Jeruzalem het middelpunt en het einddoel van al de wegen en oordeel en Gods. Het wordt bedreigd door de Assyrier van het einde, die zich meester zou willen maken van Juda en die er zelfs in slaagt aanhangers te vinden in Palestina. De Antichrist, het wereldlijke en geestelijke hoofd van het afvallige volk en Jeruzalem, de vesting van zijn macht, steunen beide, om aan de vijand weerstand te kunnen bieden, op het Beest, of de Romeinse keizer, het hoofd van een verbond van tien koningen, waarvan Rome de hoofdstad is. Dit verbond heeft tot uitgesproken doel: weerstand te bieden aan de koning van het Noorden, het hoofd van de legerscharen van de Assyrier, maar het verborgen doel is: Christus te bestrijden, door zich te verzetten tegen de vestiging van Zijn koninkrijk. Als de Heer uit de hemel komt met Zijn heerlegers, verdelgt Hij deze twee afvallige hoofden. *"Levend werden deze twee geworpen in de poel van vuur die van zwavel brandt"* (Openb. 19:20). Eigenlijk pas na dit ogenblik vinden de gebeurtenissen plaats die beschreven worden in de drie laatste hoofdstukken van Zacharia; want alles is niet ten einde met de ondergang van de valse profeet en het Beest. Jeruzalem blijft nog in de handen van stadhouders, aangesteld door de Antichrist, die het arme overblijfsel verdrukken en laten lijden in deze stad. Na het verdwijnen van de Westerse macht; die verbonden was met de Antichrist, komt de "koning van het Noorden" als een stortvloed over het land van Israël en onder zijn leiding belegeren de omwonende volken Jeruzalem. De stad wordt genomen en een gedeelte van de bevolking wordt gevankelijk weggevoerd. De ellendigste van de kudde blijven achter. De koning van het Noorden valt nu met al zijn kracht op Egypte aan. Gedurende deze tijd komt dat gedeelte van het overblijfsel van Juda, dat gevlucht was onder de volken, terug in hun land en door de kracht, die God hun verleent, houden zij zich staande tegenover de Assyrier en dringen hem zelfs al strijdende terug tot zijn eigen grondgebied. Wanneer de koning van het Noorden dit gerucht hoort komt hij terug uit Egypte en omsingelt Jeruzalem

met zijn legermacht. Dan komt het tijdstip, dat de Heer Zijn volk en de geliefde stad verlost om er eindelijk Zijn rijk te vestigen over Israël en de volken.

Deze korte uiteenzetting was nodig om aan te tonen, in welken beperkten kring alles geschiedt, wat ons in de drie laatste hoofdstukken van Zacharia wordt meegedeeld.

* * *

Laten wij nu in het kort de inhoud nagaan van het twaalfde hoofdstuk.

In de verzen 1 tot 5 lezen wij, dat *"Jeruzalem tot een schaal der bedwelming voor alle volken in het rond"* zal zijn. Dit is de enige maal, dat wij in deze hoofdstukken een algemene zinspelning vinden op dat wat er gebeuren zal voor de ondergang van de Antichrist. Alle volken, niet alleen de Assyrier en de volken, die Palestina omringen, maar ook de machtige legerscharen van het Westen, zullen in Jeruzalem een drinkbeker vinden, die hen het verstand zal doen verliezen. *"Allen die hem heffen, zullen zich deerlijk verwonden"*. Het Romeinse rijk zowel als de andere volken. Het Beest en de valse profeet menen, door het in bezit nemen van Jeruzalem, het middel te hebben gevonden om de ware Koning te verhinderen daar het middelpunt van Zijn regering te vestigen. Maar *"te dien dage, luidt het woord des HEREN, zal Ik alle paarden treffen met verbijstering, en hun berijders met krankzinnigheid; over het huis Juda zal Ik mijn ogen **openhouden**, doch alle paarden der natien zal Ik treffen met blindheid"* (vs. 4).

Over de terugkeer van het ongelovige volk in Palestina wordt ons gezegd in Jesaja 8, dat de Heer in die dag stil ²⁷ zal

²⁷ "de HERE, die zijn aangezicht verbergt"

zijn en dat Hij voor de oogst het oordeel over het volk zal volvoeren. Maar hier zien wij, dat Hij de ogen opent over het huis van Juda. Welk een genade! Het huis van Juda had Hem verworpen; hen ziet Hij het eerst aan! Daarna begint Hij te werken door de oversten in Juda:

"Dan zullen de stamhoofden van Juda bij zichzelf zeggen: Een sterke macht zijn mij de inwoners van Jeruzalem door de *HERE* der heerscharen, hun God" (vs. 5).

Hun zedelijke steun zal zijn het overblijfsel van Jeruzalem, dat aan God getrouw gebleven is. *"Te dien dage zal Ik de stamhoofden van Juda maken als een vuurbekken tussen het hout, en als een vuurfakkeltussen de garven; dan zullen zij rechts en links alle natien in het rond verteren; en Jeruzalem zal blijven voortbestaan op zijn eigen plaats, te Jeruzalem"* (vs. 6). Deze strijd van de leidlieden van Juda heeft plaats tegen de Assyrier, volgens Micha 5:4 en 5 en zoals hier blijkt ook ten gunste van Jeruzalem, want Jeruzalem is zoals wij al meerdere keren hebben opgemerkt, het hoofdonderwerp van de profeet Zacharia. Maar Jeruzalem zal niet de eerste plaats innemen in de verlossing, *"opdat de trots van het huis van David en van de inwoners van Jeruzalem zich niet verheffe tegen Juda"* (vs. 7). *"Te dien dage zal de *HERE* de inwoners van Jeruzalem beschutten"* (vs. 8). *"Wie onder hen struikelt, zal te dien dage zijn als David, en het huis van David als God, als de Engel des *HEREN* voor hun aangezicht"*. Dat wil zeggen, dat het koningschap zelf een Goddelijk karakter zal dragen, ongetwijfeld een zinspeling op hem, die in Ezechiël "de vorst" genoemd wordt, en die op aarde de vertegenwoordiger zal zijn van de Koning der ere (Ezech. 45:7-8, 22-24). Maar het herstel van Jeruzalem kan alleen plaats vinden na het berouw (vs. 10-14), dat in hen gewerkt zal worden door de tegenwoordigheid van alle de volken, die tegen Jeruzalem aankomen (vs. 9).

Wij vinden hier niet alleen een voorstelling van dat wat met Jeruzalem gebeuren zal, maar ook de zedelijke geschiedenis van een ieder van ons. Wij kunnen God, van Wie wij ons zoo ver verwijderd hebben door de zonde, niet weer

vinden dan langs de weg van berouw. Dit berouw zal voor de inwoners van Jeruzalem geen gevoel van wanhoop zijn en dat is het evenmin zijn voor de gelovige. De droefheid van hen, die een Verlosser vinden in Diegene "die zij doorstoken hebben" is geen wanhoop. Dit gevoel lijkt op dat wat de broers van Jozef ondervonden, toen zij in hun bevrijder de broeder herkenden, die zij aan de heidenen verkocht hadden. Allen weeklagen; allen wenen; een ieder heeft voor zichzelf met God te doen vanwege van zijn zonde, welke de verwerping is van de Verlosser. De geslachten stellen zich niet gezamenlijk voor God, maar de mannen *"afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk"* *"en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind"*. Dit woord laat ons het karakter begrijpen van hun bittere smart: Het voorwerp, dat Zij hadden verworpen, van Wiens dood zij de oorzaak geweest waren, was al de liefde van het volk waardig. Hun smart en hun liefde smolten samen in een algemene verootmoediging. Er zal te Jeruzalem een rouwklacht zijn, zoals er maar eens een geweest is (vs. 11). De koning Josia was het werktuig geweest in Gods hand tot de meest buitengewone opwekking in de laatste tijd van het koningschap van Juda. Deze zelfde Josia was, in een oorlog met de koning van Egypte, weggenomen in de bloei van zijn leven en Jeremia met vele anderen maakten klaagliederen, die getuigden van de grote rouw, waarmee deze gebeurtenis het hart van het volk en van de profeet vervuld had (2 Kron. 35:25). Maar hoeveel groter zal de droefheid zijn, als de gelovigen te Jeruzalem op Hem zullen zien, die zij doorstoken hebben en dat ieder van hen zal moeten zeggen: Ik ben de oorzaak van de dood van de Messias! Het huis van David, het koninklijke geslacht; het huis van Nathan, het geslacht der profeten; het huis van Levi,²⁸ het priesterlijke geslacht; en eindelijk het geslacht van Simeï, een gedeelte van het huis van Gerson (Num. 3:21), die met Kahath en Merari het

²⁸ De uitdrukking "het huis van Levi" vinden wij dikwijls, vooral in Maleachi, om het priesterschap aan te duiden.

eigenlijke geslacht van de Levieten vormden. En *"alle overige geslachten, alle geslachten afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk"*, zegt de profeet, zullen rouwklagen. Dit hele toneel zal de verwezenlijking zijn van de Grote Verzoendag. Dan pas zal het volk van God de hele strekking van dit type begrijpen. Op deze dag *"zult gij u verootmoedigen"* (Lev. 16:29). Maar op diezelfde dag bevestigde Israël, dat de verzoening voor één jaar geschied was. Voor het overblijfsel zal deze verootmoediging eens voor altijd plaats hebben, als het de ware verzoening zal kennen. In de duizendjarige regering van Christus zal geen plaats meer zijn voor de Verzoendag, maar alleen voor het Pascha, als gedachtenis aan het offer van het Lam, en voor het feest der loofhutten, waarover de profeet spreekt aan het einde van dit boek (Hoofdst. 14; vgl. Ezech. 45:21-25).

* * *

Het begin van hoofdstuk 13 spreekt van een nieuwe zegening: *"Te dien dage zal er een bron ontsloten zijn voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem ter ontzondiging en reiniging"* (vs. 1).

In dit gedeelte is er geen sprake van reiniging door het bloed, want in het vorige hoofdstuk hebben wij de gebeurtenis gezien, die beantwoordt aan de Grote Verzoendag.²⁹ Zij, van

²⁹ H. J. Lemkes, die een mooi artikel schreef over Zacharia 12:10-13:7 (Bode des heils in Christus Jrg. 19) denkt bij Zach. 13:1 aan de reiniging door bloed en water. En - wonder van genade - die fontein ontsprong uit de zijde van Hem, die Zich aan hen te aanschouwen gaf als de door hen doorstokene. Het bloed, ter verzoening van de zonde, en het water, ter wegneming van de onreinheid, ontsprong uit de zijde van de gestorven Christus. Wat een ontdekking zal dat voor de Joden zijn! Te bespeuren, dat zij

wie hier sprake is, hebben zich al verootmoedigd en verzoening gevonden door het bloed van het Lam en wat daarvan onafscheidelijk is, zij zijn gereinigd door het bad van de wedergeboorte, ziende op Hem, die zij doorstoken hebben, op een Christus, gestorven aan het kruis, uit Wiens zijde het water van de reiniging, zowel als het bloed van de verzoening, gevloeid heeft. Maar er zal voor hen een altijd geopende fontein zijn tegen de zonde en tegen de onreinheid; een praktische reiniging wordt voortgezet gedurende de duizendjarige regering van Christus. Dan, evenals nu, zal het Woord het middel zijn, dat voor dit doel gebruikt wordt. Er kan gedurende de regering van Christus niets bestaan, dat niet in overeenstemming is met deze reiniging.

"En Ik zal te dien dage, luidt het woord van de HERE der heerscharen, de namen van de afgoden uit het land uitroeien, zodat niet meer aan hen gedacht zal worden; ook de profeten en de onreine geest zal Ik uit het land wegdoen" (vs. 2). De reiniging zal zich uitstrekken over het hele land Israël en zal niet beperkt zijn tot Jeruzalem. Een geest van heiligheid zal in alle harten uitgestort zijn; de meest innige, natuurlijke banden zullen er geen invloed op uitoefenen. *"Wanneer dan nog iemand als profeet optreedt, zullen zijn vader en zijn moeder, die hem verwekt hebben, tot hem zeggen: Gij zult niet blijven leven, omdat gij leugens gesproken hebt in de naam des HEREN; ja, zijn vader en zijn moeder, die hem verwekt hebben, zullen hem doorsteken, wanneer hij als profeet optreedt"* (vs. 3). Zij zullen het niet kunnen verdragen, dat men de naam van de Heer gebruikt om het werk van Satan, de vader der leugen, geloof te doen vinden. Maar de profeten zelf zullen zich schamen over de rol, die zij gespeeld hadden om ingang te vinden, door de schijn aan te nemen van ware profeten - een haren mantel - om

zelf (maar het was door hun boosheid en zonde, die zij geleerd hebben te bewenen) de fontein geopend hebben, waaruit voortsproot dat wat hun zonde verzoent en hun onreinheid wegneemt!

het werk van de vijand te doen. Helaas! Deze valse profeten, hun uiterlijk en hun gewoonten, worden niet alleen in Israël gevonden, maar in onze dagen, onder elk volk, aan hetwelk God Zijn naam en Zijn getuigenis heeft toevertrouwd. O, geve Hij aan al Zijn kinderen de ijver van Pinehas, een ijver, die het kwaad niet gedooft als het voorkomt bij hen, die de naam van de Heer dragen. Voor Zijn dienst is slechts één ding nodig: Hij en de eer van Zijn naam moeten het alles overtreffend voorwerp onzer liefde uitmaken.

Na de voorstelling van de toekomstige reiniging van het volk, ziet de profeet opeens, en zonder enige inleiding, de Herder vóór zich verschijnen,³⁰ die hij zelf in hoofdstuk 11 had moeten voorstellen. De Herder Zelf staat daar vóór Zacharia; Hij spreekt en zegt: *"Ik ben geen profeet"*. Hij zegt niet zoals Amos: *"Ik ben geen profeet"*, en Ik ben het geworden (Amos. 7:14-15), maar Hij zegt: 'Ik ben het niet'. Dit betekent, dat Hij hier te voorschijn treedt met een geheel ander doel en in een heel andere hoedanigheid. Zonder twijfel was Christus profeet, zoals Hij ook leraar en evangelist was; want Hij verenigde in Zijn persoon al de gaven van de Geest. De Evangeliën laten zelfs op een bijzondere manier Zijn hoedanigheid als profeet uitkomen. Maar toch was Hij niet daartoe in de wereld gekomen. *"Ik ben"*, zegt Hij, *"een man die de akker bebouwt, want iemand heeft mij gekocht in mijn jeugd"* (vs. 5). Dit was Zijn karakter als mens.

In Genesis zegt God tegen de mens, als gevolg van zijn val in de hof van Eden: *"de aardbodem is om uwentwil vervloekt; al zwoegende zult gij daarvan eten zolang gij leeft"* en *"Toen zond de HERE God hem weg uit de hof van Eden om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was"* (Gen. 3:17 en 23) Hij die Zich hier voorstelt en die door Jahweh *"Mijn Herder"* wordt genoemd, onderwerpt Zich aan de gevolgen van

³⁰ De NBG zegt hier: "een ieder zal zeggen" . Anderen vertalen door: "Hij zal zeggen"

de zonde; Hij neemt de plaats in, die de mens aangewezen is tengevolge van de ongehoorzaamheid; Hij werkt met smart, lijdt honger in de woestijn, voelt vermoeidheid en dorst bij de put te Sichar. Meer nog, Hij onderwerpt Zich niet alleen in genade aan de gevolgen van de val, waarvan de zondige mens al het gewicht moest dragen, maar Hij onderwerpt Zich aan de mens. "*Want iemand heeft mij gekocht in mijn jeugd*" (vs. 5). "Hij heeft Zichzelf ontledigd, de gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend" (Fil. 2:7). Hij wordt dienstknecht van de mens, die Hij geschapen heeft, van de mens, die in opstand is tegen God! Hij stemt er in toe, door de mens geworven te worden (Ex. 21:2-6. Deut. 15:12-18), past mensrechten op Zich toe en dient hem van Zijn jeugd af! (Klaagl. 3:27; Ps. 129:1). Nooit zag men dergelijke zelfverloochening! De Schepper stelt Zich in alle nederigheid ten dienste van de mens, om hem te verlossen van de gevolgen van de zonde, de vrucht van zijn ongehoorzaamheid; Hij komt om Zich aan deze gevolgen te onderwerpen, om ze Zelf te ondervinden en te lijden in genade, opdat Hij de mens de helpende hand zou kunnen bieden!

"En als men tot hem zegt: Wat zijn dat voor wonden tussen uw armen? dan zal hij zeggen: Daarmee ben ik geslagen in het huis van mijn vrienden" (vs. 6). Hier stelt Hij Zich persoonlijk voor aan de Zijnen. Voordien hadden zij door het geloof op Hem gezien, die zij doorstoken hadden (hst. 12:10), nu zien zij Hem zelf. Net zoals Thomas vroeger bij Zijn opstanding (Joh. 21:27) kunnen zij Hem betasten, want het is in het opstandingslichaam, dat Hij Zich aan hen voorstelt. Zij bevestigen, wat door de profeet gezegd is: "*die mijn handen en voeten doorboren*" (Ps. 22:17). En wat antwoordt Hij hun? "*Daarmee ben ik geslagen in het huis van mijn vrienden*". Hij noemt hen Zijn liefhebbers, Zijn vrienden. Is het niet een bewonderenswaardige plaats, die de Heer Jezus ingenomen heeft? Dienstknecht van mensen, die vijanden Gods waren en toch kwam als vriend temidden van zondaren! Ach, hoe weinig vermoedden de farizeeën en schriftgeleerden, welk een diepe waarheid de belediging bevatte, die zij Hem in het aangezicht

wierpen: *"Een vriend van tollenaars en zondaars!"* Allen smaden Hem. Hij zegt: *"Mijne vrienden"*. Judas verraadt Hem met een kus. *"Vriend"*, zegt Jezus, waarom ben je hier? Voor een vriend zal iemand zijn leven stellen (Joh. 15:13). Kon Hij hen niet vrienden noemen, toen Hij kwam om voor hen te sterven? Dat is Goddelijke liefde. Maar wat heeft Hij bij hen gevonden? *"Hij kwam tot het zijne"* want het huis van Zijn liefhebbers was Zijn eigen huis, *"en de zijnen hebben Hem niet aangenomen"* (Joh. 1:11). Meer nog, zij doorboorden Zijn handen en Zijn voeten! Wij kunnen ons haast niet voorstellen, wat zulk een liefde gevoeld heeft tegenover de satanische haat van de mens!

Maar wij kunnen nog minder doorgronden, wat Hij gevoeld heeft onder het oordeel van God. *"Zwaard, waak op tegen mijn herder, tegen de man die mijn metgezel is, luidt het woord van de HERE der heerscharen; sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden"* (vs. 7). Toneel vol verschrikking! De Herder Gods, de Enige, die recht heeft op dezen titel, Hij in wie alles gevonden wordt wat nodig is om dit gezegende werk te doen. Hij moet het oordeel van God ondergaan! Hij was toch binnengekomen door de deur in de schaapsstal. Had Hij niet alles vervuld, wat de profeten over Hem gesproken hadden, van Bethlehem tot op de doop van Johannes? Had Jahweh niet van Hem gezegd: *"Dan zal Ik een herder over hen aanstellen, die hen weiden zal: mijn knecht David. Die zal hen weiden, die zal hun herder zijn"* (Ezech. 34:23; Ps. 78:70-72) Had Hij een ogenblik gedurende Zijn hele loopbaan Zijn hoedanigheid verloochend van goede Herder, die Zijn kudde weidt, die de lammeren in Zijn armen vergadert en in Zijn schoot draagt; die de zogenden zachtjes leidt (Jes. 40:11)? En nu moest deze Herder ten dode toe geslagen worden (Matth. 26:31; Mark. 14:27)! Maar Hij, die viel onder het oordeel, verschijnt plotseling in het midden van de zijnen, als de uit de doden teruggebrachte grote herder van de schapen (Hebr. 13:20). Kijk! Hij komt terug om hen te weiden, om hen te voeren aan fonteinen van levend water, om hen dan nimmermeer te verlaten! (Jes. 40) O, wat

zullen zij dan, in oneindige dankbaarheid, de diepte voelen van zulk een liefde! Hij, die door Jahweh geslagen is om hen te kunnen zegenen, is de Metgezel van de Heer; die Hij Zich verkoren had; die altijd met Hem wandelde in volmaakte gemeenschap.

Bij de beschouwing van de Herder, zien wij de openbaring van het hart van Christus, die Zichzelf gegeven heeft en Zijn leven voor de schapen gesteld heeft; maar wij zien ook de openbaring van het hart Gods, die wij Zijn eigen Metgezel zien opofferen voor ons!

"sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden". Het zwaard, dat het rechteroog en de arm van de nietswaardige herder zal slaan, (hst. 11:17) heeft de ware Herder moeten slaan en heeft Hem niet gespaard, toen God, om ons te verlossen, in Hem *"de zonde in het vlees heeft geoordeeld"*. Hij, die gekomen was om de kudde van Israël bijeen te vergaderen, heeft het moeten aanzien, dat Zijn werk als het ware vernietigd was en dat de "slachtschapen" verstrooid werden naar de vier windstreken.

Maar luisteren wij naar dit vertroostende woord: *"Ik zal mijn hand keren tegen de kleinen"* (vs. 7). Op grond van het offer van Christus worden de ellendigste van de kudde, die Hij al afgezonderd en gevoed had gedurende Zijn leven, (hst. 11:7 en 11) de voorwerpen van Zijn opmerkzaamheid en zorg. Zijn zwakke discipelen van toen, zijn wat hun getuigenis aangaat verbonden met het toekomstige volk, dat de aarde zal vervullen, en genieten zal van de heerlijke zegeningen van de regering van de Messias. Want wij spreken hier niet over de Gemeente, over het hemelse volk, waarvan de twaalf apostelen de kern geworden zijn. Wonderschoon tafereel! Van de zijde van Israël is alle hoop verloren; de slachtschapen zullen hun lot niet ontkomen; het hele werk van de geslagen Herder lijkt vernietigd en wordt samengevat in de verlossing van enkele ellendigste van de kudde. Maar zou God de beloning daartoe kunnen beperken van de man, die Zijn Metgezel is? Onmogelijk! *"Vraag Mij"* zegt Hij, *"en Ik zal volken geven tot uw*

erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit" (Ps. 2:8). En wat Israël betreft: "Uw volk is een en al gewilligheid ten dage van uw heerban; in heilige feestdos rijst uit de schoot van de dageraad de dauw uwer jonge mannen voor u op" (Ps. 110:3). Ja, dit zwakke, overblijfsel zal zich door de Goddelijke macht tot in het oneindige vermenigvuldigen, om het ware Israël te worden onder de zegeningen van het duizendjarig rijk.

Met het oog hierop moet het overblijfsel gelouterd worden zoals men het zilver loutert. Twee delen zullen uitgeroeid worden; een derde deel, dat het ware volk van God voorstelt, zal overblijven (vs. 8). Dit derde deel zal door het vuur van de grote verdrukking gaan, waarover de Psalmen en de profeten zo dikwijls spreken. Dan zullen zij uit de diepte Hem aanroepen, en Hij zal zeggen: *"Dat is mijn volk; en zij zullen zeggen: De HERE is mijn God"* (vs. 9).

* * *

Bij het begin van het 14e hoofdstuk is het nodig, er nog eens op te wijzen, dat de gebeurtenissen uit de hoofdstukken 12 - 14 plaats hebben op de laatste dag, en niet in de laatste halve week van Daniël, de tijd van het Beest en de Antichrist. Hoogstens kunnen een of twee van de feiten, die ons hier verhaald worden, tot de laatste dagen van genoemde periode behoren. Deze opmerking dient om een van de moeilijkste vraagstukken van de profetieën toe te lichten, n.l. over de twee belegeringen van Jeruzalem in het begin van dit hoofdstuk. Wanneer zullen die twee belegeringen plaats hebben? Door welk tussentijdperk zijn ze gescheiden? Zacharia, die gewoon is feiten, die door een langdurig tijdperk gescheiden zijn, voor te stellen, alsof het één doorlopende geschiedenis is, geeft ons op dit punt geen licht. Andere profeten stellen ons echter het verschil voor ogen. Een zekere verwisseling in mijn gedachten van de laatste dag met de laatste halve week van Daniël, had mij doen veronderstellen, dat het eerste beleg plaats zou

hebben tegen het einde van genoemde halve week. Ik heb deze gedachte moeten laten varen. Het achtste hoofdstuk van Daniël, dat melding maakt van de dagen ten opzichte van de profetie, die al vervuld is door de geschiedenis van Antiochus Epiphanes (vs. 8-14), is volgens mijn gedachten, een aanwijzing, dat er tussen het einde van de halve week van Daniël en de ondergang van de koning van het Noorden, nog voldoende tijd overblijft voor de gebeurtenissen van de laatste dag. Dit zal de tijd zijn, die er verloopt tussen het eerste en het tweede beleg van Jeruzalem. Voor het overige beveel ik dit onderwerp in de ernstige studie aan van allen, die zich met de bijzonderheden der profetieën bezighouden.

"Zie, er komt een dag voor de HERE, waarop de buit, op u behaald, binnen uw muren verdeeld zal worden. Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen; de stad zal genomen worden, de huizen zullen worden geplunderd en de vrouwen geschonden. De helft van de stad zal wegtrekken in ballingschap, maar de rest van het volk zal in de stad niet uitgeroeid worden" (vs. 1 en 2).

Dit gedeelte heeft betrekking op het eerste beleg van Jeruzalem. In de laatste dag na het oordeel over de Antichrist en het Beest, zal Jeruzalem aangevallen worden door de volken, die rondom hen wonen. Deze aanval zal plaats hebben, al is het niet onder de persoonlijke aanvoering van de Assyrier, dan toch onder zijn oppertoezicht. Jeruzalem zal ingenomen en in de as gelegd worden; de helft der inwoners zal als ballingen weggevoerd worden; maar het overige volk zal niet uitgeroeid worden. Onder degenen, die gespaard worden, bevindt zich het zwakke overblijfsel, waarvan een gedeelte - de twee getuigen - al de marteldood ondergaan heeft. Dit is de laatste beproeving, die over de ongelukkige en schuldige stad komt.

Later komt de koning van het Noorden, of de Assyrier, terug uit Egypte met zijn grote heerkraft, omringt de geliefde stad en dan hebben de gebeurtenissen plaats, waarvan wij lezen in vers 3 van dit hoofdstuk: *"Dan zal de HERE uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten*

dage van de krijg". Dit laatste wijst ons op dat wat gebeurd is, toen de Heer uit de hemel gekomen met al Zijn heerlegers, de volgelingen van het Beest en van de valse profeet vernietigd had. Maar ditmaal heeft er nog iets anders plaats:

"zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt aan de oostzijde" (vs. 4). Dan zal verwezenlijkt worden, wat de engelen tot de discipelen zeiden, die getuige waren van de hemelvaart van de Heer op de Olijfberg. *"Deze Jezus die van u is opgenomen naar de hemel, zal zo komen, op dezelfde wijze als u Hem naar de hemel hebt zien gaan"* (Hand. 1:11 en 12). Op hetzelfde ogenblik, dat het vernederde Jeruzalem diep uit de grond zal spreken en hun woorden uit het stof gedempt zullen opklinken (Jes. 29: 3 en 4), slaat het uur van zijn verlossing: de Heer verschijnt aan de zijnen; *"dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal"*. Deze verschijning van de Here der heerscharen gaat vergezeld van een grote aardbeving (Jes. 29:6) Het volk vlucht, evenals in de dagen van Uzzia, (Amos 1:1) door de vallei, die ontstaan is door dit buitengewone natuurverschijnsel. Ik denk niet, dat dit de vlucht is van het overblijfsel uit Jeruzalem; ik zie er integendeel eerder de in vlucht van de overgeblevenen van het afvallige volk. Het woord *"gij"* wijst mijns inziens hierop; zoals ook in Maleachi 3:5-7. Dit volk vlucht om een nog vreselijker oordeel van de zijde van de Heer tegemoet te gaan. De ellendigste van de kudde zullen in het treurende en vernederde Jeruzalem blijven; dat is het overblijfsel, dat in de persoon van de Verlosser de mens zal zien, voorheen opgestaan uit de doden, om Zich te zetten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge.

Na deze gebeurtenis beschreven te hebben, voegt de profeet er aan toe: *"En de HERE, mijn God, zal komen, alle heiligen met Hem"* (vs. 5). Alles wat dit hoofdstuk ons openbaart, is als het preludium van dit heerlijke feit: De Here, de God van de profeten, zal komen. De Schrift stelt ons de komst van de Heer in verschillende gedaanten voor. Na Zijn eerste komst, als mens hier op aarde, hebben wij Zijn komst uit

de hemel als de Morgenster om de Zijnen tot Zich te nemen. Daarna Zijn komst, als Hij de hemel verlaten zal met Zijn heerscharen om de volken te verslaan en het Beest en de valse profeet. Dan Zijn komst als Hij door de Zijnen gezien zal worden op de Olijfberg en Hij hen verlossen zal van de Assyrier. En eindelijk, in dit gedeelte, Zijn komst in heerlijkheid met al de heiligen om Zijn koninkrijk te vestigen. Dit zal het ogenblik zijn, dat Hij Zich zal zetten op de troon van Zijn heerlijkheid en dat alle volken voor Hem zullen vergaderd worden om beloond of veroordeeld te worden in overeenstemming met Zijn rechtvaardigheid (Matth. 25:31-46).

Dit gedeelte toont ons aan, dat het koninkrijk gevestigd wordt na de verlossing van Jeruzalem, niet op hetzelfde ogenblik, maar als de heerlijkheid van de Heer op de Olijfberg verschijnt; dan zullen alle hindernissen, die er waren voor Zijn regering, verdwenen zijn. Wij hebben al opgemerkt, dat Zacharia al de toekomstige zegeningen verbindt met het lot van Jeruzalem, dat met Juda het middelpunt vormt, waaruit de profeet al de toekomstige gebeurtenissen beschouwt. Zijn profetisch visioen is in overeenstemming met dat wat wij lezen in Psalm 132:13-18: *"Want de HERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het Zich ter woning begeerd: Dit is mijn rustplaats voor immer, hier zal Ik wonen, want haar heb Ik begeerd. Haar voedsel zal Ik rijkelijk zegenen, haar armen zal Ik met brood verzadigen, haar priesters zal Ik met heil bekleden, haar vromen zullen vrolijk juichen. Daar zal ik voor David een hoorn doen uitspruiten, Ik zal voor mijn gezalfde een lamp bereiden; zijn vijanden zal Ik met schaamte bekleden, maar op hem zal zijn kroon blinken"*. De hemelse kant van het koninkrijk wordt uitgedrukt door deze woorden: *"alle heiligen met Hem"*. Dit is de kroon op het hele werk.³¹

³¹ Deze beschouwing van hoofdstuk 14 wijkt af van de gedachte, die wij altijd gehad hebben, en die in onze andere geschriften over de toekomstige gebeurtenissen ook uitgesproken is. Dr. Rossier meent, dat de Heer niet zal staan op de Olijfberg, wanneer Hij

* * *

Op dit punt gekomen is het van belang, nog eens terug te kijken en na te gaan wat Zacharia ons leert ten opzichte van de persoon van de Heer vanuit verschillend oogpunt beschouwd.

- In het eerste hoofdstuk is Hij de engel des Heren, die al de gebeurtenissen met de koninkrijken der aarde bestuurt, om ze te doen samenwerken tot de vestiging

komen zal om het Beest en de Antichrist te verdoen, met de rondom Jeruzalem gelegeerde volkeren, maar eerst wanneer enigen tijd daarna de Assyrier, koning van het Noorden, in wie hij de Gog van Ezechiel 38 lijkt te zien, door Hem zal verdelgd worden. Dan zullen volgens hem de voeten van de Heer staan op de Olijfberg en zal deze gespleten worden. Terwijl dan de heiligen met Hem zullen komen, waarna het oordeel der levenden zal plaats vinden en het Koninkrijk, bevrijd van alle ergernissen, zal worden opgericht. Terwijl wij menen, dat de Assyrier, koning van het Noorden, uit het Zuiden teruggekomen, tegelijk met het Beest en de Antichrist voor Jeruzalem verdelgd wordt (Dan. 11:44 en 45; Openb. 18: 19-21) En dat dit de vervulling is van Joël 3:2 en Openbaring 16:16. De Heer van Wie de voeten dan op de Olijfberg zullen staan, en die, die berg in tweeën zal spijten, om daardoor aan de Joden gelegenheid te geven tot ontvluchten (Zach. 14:4 en 5), zal al de rondom Jeruzalem vergaderde volken bij deze komst oordelen. Later zullen dan echter nog meerdere vijanden door Hem moeten overwonnen worden, waardoor de eerste tijd van het duizendjarige rijk nog niet door volle vrede zal worden gekenmerkt. Gog zal tegen het land komen, als het teruggebracht is van het zwaard, dat vele volken tot verwoesting is geweest, als het in rust zal zijn, als het zeker woont, en zal geoordeeld worden op de bergen Israëls (Ezech. 38:8-22; 39:9 en 14) Verder zullen er nog oordelen komen over Edom, Moab, Amman, Tyrus en Sidon en nog meer algemene oordelen (Jes. 66:16; Matth. 13: 41, 42) Dan volgt het oordeel over de levenden, (Matth. 25) en zal de heerlijke heerschappij van Christus met Zijn heiligen in volkomen rust en vrede aanvangen.

De lezer mag dit zelf beoordelen. Ook wij bevelen, net als de schrijver, dit onderwerp in de ernstige studie aan van allen, die zich met de bijzonderheden der profetieën bezighouden.

van Zijn koninkrijk en tot de heerlijkheid van Zijn volk, met Jeruzalem als middelpunt.

- In het derde hoofdstuk is Hij de ware Hogepriester, omringd door hen, die Hij tot Zijn metgezellen gemaakt heeft. Tegelijkertijd is Hij de grondslag van al de gedachten van God; Degene, op wie de toekomstige tempel zal gebouwd worden door God.
- In het vierde hoofdstuk is Hij de ware Koning, de Heer van de hele aarde en de sluitsteen of hoofdsteen, die te voorschijn komt met gejubel op Wie de gunst van God in eeuwigheid gegraveerd is.
- In het zesde hoofdstuk zijn het priesterschap en het koningschap in Zijn persoon verenigd en als zodanig is Hij gekroond en gezeten in Zijn troon.
- In het negende hoofdstuk brengt Hij Jeruzalem heil aan als Koning van de gerechtigheid en Koning van de vrede.
- In het elfde hoofdstuk wordt Hij aan Israël voorgesteld als hun Herder, verworpen en verkocht voor dertig zilverlingen, maar erkend door de ellendigste van de kudde.
- In het twaalfde hoofdstuk wordt Hij als de Messias gezien door degenen, die Hem doorstoken hebben.
- In het dertiende hoofdstuk wordt Zijn hele loopbaan hier beneden beschreven van de kribbe tot het kruis. Het is op grond van Zijn offer, dat Hij tot Lo-ammi zal kunnen zeggen: "Het is Mijn volk" en dat het volk zal kunnen zeggen: "Jahweh is mijn God".
- En eindelijk in het veertiende hoofdstuk verschijnt Hij Zelf om Jeruzalem te verlossen en Zijn regering te aanvaarden als de Heer, de God van Israël, omringd door al Zijn heiligen.

Is dit geen heerlijke schildering, onze bewondering waard? Hij is het eeuwige middelpunt van alle zegeningen! En toch zijn dit nog niet alle eigenschappen van Christus. Lees het eerste hoofdstak van het Evangelie van Johannes, en u zult daar Zijn heerlijkheid vinden die zich tot in het oneindige vermenigvuldigt. En zelfs dit onvergelijkkelijk rijke hoofdstuk bevat ze nog niet allemaal. Lees de brief aan Efeze, daarin zult Hem vinden als het middelpunt van de hele raad van God, het verheerlijkte Hoofd in de hemel, van Wie het lichaam, de Gemeente, nog op aarde is, maar verenigd met haar Hoofd door de Heilige Geest. Ook zult u daar Christus vinden als de Bruidegom, die Zijn Bruid liefgehad heeft en haar verheerlijkt vóór Zich zal stellen, heilig en onberispelijk. Laten wij ons voor Hem neerbuigen! En het nieuwe lied zingen: *"U bent waardig"*. Ja, *"Het Lam dat geslacht is, is waard te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof"*.

* * *

Op de dag van de openbaring van de Heer, om Zijn volk en de geliefde stad te verlossen, als Hij de Olijfberg in tweeën zal splijten, zullen er nog andere wonderlijke natuurverschijnselen plaats hebben.

"En op die dag zal er geen kostelijk licht zijn, noch verstijving; ja, het zal een dag zijn (die is bij de HERE bekend) geen dag en geen nacht; maar ten tijde van de avond zal er licht wezen" (vs. 6 en 7). Deze dag doet ons denken aan de dag van de kruisiging, toen er duisternis was over het hele land; maar hier zal het licht schijnen in de avond, op het uur, dat normaal de duisternis op aarde heerst. *"Ten tijde des avonds, zie, daar is verschrikking; voordat het morgen wordt, zijn zij er niet meer"* (Zie Jes. 17:12-14). Op het ogenblik, dat het avond wezen zal, dat dikke duisternis zal heersen, zal de dag aanbreken voor de geliefde stad.

"Dan zullen te dien dage levende wateren uit Jeruzalem vlieten, de helft daarvan naar de oostelijke en de helft naar de

westelijke zee; in de zomer zowel als in de winter zal dat geschieden" (vs. 8). Weer een nieuw natuurverschijnsel, tegelijk zinnebeeldig en toch werkelijk. Maar ons hoofdstuk schijnt vooral van dit laatste standpunt vanuit de aardrijkskundige veranderingen te beschouwen, die plaats hebben als gevolg van de verschijning van de Heer en de vestiging van Zijn rijk vergezelen en er de luister van verhogen zullen.

Hier vloeien levende wateren uit Jeruzalem, het bijzondere onderwerp van de profetie van Zacharia. In Ezechiël 47 vloeien ze van onder de dorpel van het huis, vanuit het heiligdom en zij storten zich naar het Oosten in de Zoutzee of Dode Zee, die zij gezond (levend) maken. Ezechiël vermeldt de plaats niet, waar de tweede van de "twee beken" uitmondt (vs. 9). Maar Zacharia zegt ons, welke richting zij neemt. Zij gaat door het midden van Jeruzalem (want wij weten, dat volgens Ezechiël, de tempel van de stad zelf gescheiden zal zijn); de helft gaat naar de Oostzee (de Dode Zee) zoals in Ezechiël zegt en de andere helft naar de achterste zee, de Middellandse Zee. door Jeruzalem zelf. *"Een rivier; haar stromen verheugen de stad Gods, de heiligste onder de woningen des Allerhoogsten"* (Ps. 46:4).

Vanuit symbolisch standpunt gezien, stellen deze wateren de Geest van God voor als levenskracht, die alles op haar weg vruchtbaar maakt (Joh. 7:38, 39; 4:14) Dezelfde betekenis heeft ook in de Openbaring de rivier van het water des levens die uitgaat van de troon Gods en van het Lam in het nieuwe Jeruzalem en die al de levendmakende en Goddelijke zegeningen aanbrengt. In Zacharia, waar wij ook de symbolische zijde van dit alles zien, volgt het leven op het licht, dat in de avond schijnt.

"En de HERE zal koning worden over de gehele aarde; te dien dage zal de HERE de enige zijn, en zijn naam de enige" (vs.9). *"Te dien dage"*, want het is niet zo zeer over de volgorde van de gebeurtenissen, dat de profeet spreekt, dan wel over de verschillende gezichtspunten, waaruit men de laatste dag kan bezien. *"Te dien dage"*, zal de Here, de God Israëls, de

Christus, Koning zijn, maar deze Koning is Degene, die in vers 5 genoemd wordt "*mijn God*". Hij zal Koning zijn, niet alleen over Zijn volk, maar over de hele aarde. De heidenen zullen de God van Israël erkennen als de enigen God. God is één, volgens de Joodse openbaring (Deut. 4:4; Mark. 12:29 en 32), één ook volgens de Christelijke openbaring (1 Tim. 2:5). Maar de algemene toekomstige godsdienst zal in verband staan met de eenheid van de God van Israël, als zodanig geopenbaard in de persoon van Christus.

"Het gehele land zal worden als de Vlake van Geba tot Rimmon, zuidelijk van Jeruzalem; maar dit zal verhoogd worden en op zijn plaats blijven bestaan, van de Benjaminpoort tot de plaats van de vroegere poort, tot de Hoekpoort, en van de Chananeltoren tot de koninklijke perskuipen" (vs. 10).

Hier vinden wij een vierde natuurverschijnsel; het sluit de reeks wonderlijke gebeurtenissen, die plaats zullen hebben in het land van Israël. Ieder weet, dat een diepe laagvlakte, waardoor de Jordaan stroomt, zich uitstrekt van het meer van Gennesareth tot aan de Dode Zee. Dit is de merkwaardigste laagvlakte van de hele aarde. Het meer van Gennesareth, waar de Jordaan eerst doorstroomt, ligt 208 meter boven en de Zoutzee (of Dode Zee) 394 meter onder de waterspiegel van de Middellandse Zee. Aan deze vlakte bij de Dode Zee moeten wij denken, als er gezegd wordt, dat dit ganse land - namelijk het land rondom Jeruzalem - als een vlak veld zal gemaakt worden. Dit land wordt nader aangeduid door de woorden: van Geba tot Rimmon toe. Geba is een stad van Benjamin, ten Noorden van Jeruzalem. Trekt men een horizontale lijn Oostwaarts van Geba, dan komt men bij de Jordaan in de omstreken van Jericho; Rimmon is een stad in de stam van Simeon, vanwaar men op dezelfde manier bij de Dode Zee komt, op ongeveer twee derde van zijn uitgestrektheid naar het Zuiden. Zoo zal dus het hele land, dat tussen deze twee lijnen ligt, tussen Geba en Rimmon, veranderd en gelijk gemaakt worden met het vlakke veld, dat wil zeggen, met de vallei of de vlakte der Jordaan. Het gevolg van dit buitengewone natuurverschijnsel

zal zijn, dat Jeruzalem, bewoond en al, verhoogd zal worden voor aller ogen in het midden van het land Israëls. Zij zal dus het hele land overzien en van verre gezien worden, deze woonplaats van de grote Koning! Alle stammen, alle natiën, zullen toestromen naar de berg van het huis des Heeren om te aanbidden. *"En het zal geschieden in het laatste der dagen: dan zal de berg van het huis des HEREN vaststaan als de hoogste der bergen, en hij zal verheven zijn boven de heuvelen. En volkeren zullen derwaarts heenstromen, en vele natien zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des HEREN, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des HEREN woord uit Jeruzalem"* (Micha 4:1 en 2).

"men zal het bewonen, en er zal geen ban meer zijn, maar Jeruzalem zal veilig gelegen zijn" (vs. 11), Na zoveel vloek en bedreigingen van de zijde van God, na zoveel tegenspoed, belegeringen en plunderingen, zal de heilige stad rustig zijn, een vreedzame en zekere toevlucht voor haar inwoners. Op dat ogenblik zullen de inwoners voor altijd verlost zijn van de Assyrier, hun ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid, en er zal gezegd worden: *"Aanschouw Sion, de stad onzer feestelijke bijeenkomsten. Uw ogen zullen Jeruzalem zien als een veilige woonstede, als een tent die niet verplaatst wordt, waarvan de pinnen nimmermeer uitgerukt worden en geen van de koorden ooit losgerukt wordt"* (Jes. 33:16-20).

* * *

De verzen 12 tot 20 spreken ons van de plagen, die over de heidenen komen, hetzij vóór, hetzij na de vestiging van het duizendjarige rijk van Christus. Het is goed, zich te herinneren, dat de drie laatste hoofdstukken van de profeet de laatste dag behandelen als een geheel, en dat men er dus geen chronologische volgorde van feiten in moet zoeken. In de verzen 12 tot 15 gaat Zacharia terug om de plaag te beschrijven, waarmee de volken, die tegen Jeruzalem

verzameld zijn, geplaagd zullen worden, in de tijd, dat Juda zal deelnemen aan de strijd, zoals wij vroeger al gezien hebben. Behalve het oordeel, dat hen in de strijd zal tegenkomen, en waarvoor het overblijfsel van Juda gedeeltelijk het werktuig in Gods hand zal zijn, zal de Heer met een plaag al de volken slaan, die strijd gevoerd hebben tegen Jeruzalem. Hun vlees zal uitteren, hun ogen zullen uitteren in hun kassen en hun tong in hun mond. Ja, zij zullen tegen elkaar opstaan om elkaar te vernietigen. Ditzelfde vindt men ook in Ezechiël met betrekking tot de ondergang van Gog, de koning van het Noorden (Ezech. 38:21 en 22). Ook de dieren zullen geslagen worden en hun plaag zal gelijk zijn aan die van de mens. Deze laatste had God vergeten en stond niet meer in verbinding met Hem in zedelijk opzicht; hij zal gelijk gemaakt worden aan het redeloze dier, het peil waartoe hij zich verlaagd heeft. Maar er zullen overgeblevenen uit de heidenen zijn, van die naar Jeruzalem gekomen zijn, evenals er een overblijfsel van Jeruzalem, van Juda en van Israël zal zijn. Zij die gespaard zijn zullen van jaar tot jaar optrekken naar Jeruzalem en naar de tempel, om de Heer te aanbidden en het Loofhuttenfeest te vieren. Dat feest werd gevierd na de oogst en de wijnoogst. Het stelde aan Israël voor, de vreugde van een vredige, ongestoorde rust onder de loofhutten, ter gedachtenis aan het wonen in tenten in de woestijn (Lev. 23: 43). Deze herinnering ging niet vergezeld met enig berouw of met enige bitterheid voor het volk, want er was gezegd: "*want de HERE, uw God, zal u zegenen in heel uw oogst en in al het werk uwer handen, zodat gij waarlijk vrolijk kunt zijn*" (Deut. 16:15). Nu zijn de tijden van oordeel en van vernedering voorbij. De grote Verzoending, waarop Israël zijn ziel verootmoedigde (Lev. 16:29 en 34), heeft voor de getrouwen plaats gehad bij de grote rouwklacht van Jeruzalem (hst. 12:11). Zij hebben op Hem gezien, die zij doorstoken hebben en die eens voor altijd verzoening voor hun zonden aangebracht heeft. Deze dag zal na die tijd nooit weer kunnen aanbreken voor het volk van God en ook niet de dag van het Pinksterfeest, want Israël zal volkomen de Heilige Geest ontvangen hebben, de late regen. Alleen het Loofhuttenfeest

zal blijven bestaan met het Paasfeest, de gedachtenis van de verzoening en van de volbrachte verlossing (Ezech. 45:21 en 25).

De heidenen zullen, zoals wij al zeiden, deelnemen aan het Loofhuttenfeest, maar omdat er een grote schare van hen behouden zal worden (Openb. 7:9-12), zullen zij dit niet doen als heidenen. Zij zullen zich moeten onderwerpen aan de ijzeren scepter van de Messias, anders zullen zij in stukken geslagen worden (Ps. 2:9). Wij zien hier ook, dat zij die niet zullen optrekken naar Jeruzalem tot het Loofhuttenfeest om zich voor de Koning neer te buigen, met een plaag getroffen zullen worden. De regen, die hun land vruchtbaar maakt, zal hun onthouden worden. Dit wordt letterlijk bedoeld, zoals al de feiten, die dit hoofdstuk vermeldt. Maar het is ook een beeld van de geestelijke zegeningen, waarvan diegenen verstoken zijn, die de Heer niet gehoorzamen. Het zal de straf zijn voor hun zonde, maar toch een straf, heel verschillend van die kwam over de volken, die in opstand waren tegen God en tegen Zijn Gezalfde.

"*Te dien dage*", vervolgt de profeet, (vs. 20 en 21) zal te Jeruzalem (want hij heeft altijd het oog op Jeruzalem) alles geheiligd en de Heer toegewijd zijn, zodat alle potten in Jeruzalem en in Juda even goed kunnen gebruikt worden om de offeranden te koken als de potten van het huis van de Heer.

"*En er zal te dien dage geen Kanaaniet meer zijn in het huis van de HERE der heerscharen*" (vs. 21). Vroeger waren zij er wel, zoals de profeet Ezechiël zegt: "*gij hebt meer dan genoeg gruwelen bedreven, huis Israels, doordat gij vreemdelingen, onbesnedenen van hart en onbesnedenen van lichaam, hebt binnengebracht om in mijn heiligdom te zijn, om mijn huis te ontheiligen, terwijl gij de voor Mij bestemde spijze, vet en bloed, bracht, zodat zij mijn verbond schonden, boven al uw gruwelen. En gij hebt zelf voor mijn heilige dingen geen zorg gedragen, maar gij hebt hen aangesteld om voor u mijn dienst in mijn heiligdom waar te nemen*" (Ezech. 44:6-8).

Passen wij deze woorden op onszelf toe? Is dit ook niet de misdaad van de belijdende Christenheid ten opzichte van de eredienst van onzen God? Nemen ook de onbesnedenen van hart niet deel aan de heilige dingen? Wat een vermenging van dat wat rein is met dat wat onrein is! Wat een vernedering voor het volk van God, is het inbrengen van de onbesnedenen en de Kanaaniet in het huis van God. Wat een oneer voor Hem, van Wie gezegd wordt: *"de heiligheid is uw huis tot sieraad o HERE"; "want: Heilig is de HERE, onze God"* (Ps. 93:5; 99:3, 5 en 9).

Laten wij steeds het wezen van onze God in gedachtenis houden! *"Maar wordt, zoals Hij die u geroepen heeft heilig is, ook zelf heilig in al uw wandel"* (1 Petr. 1:15). En als wij moeten zeggen, door de ervaringen van de tegenwoordige tijd, hoezeer wij, wat de Gemeente aangaat en ook wat ons zelf betreft, de Heer onteerd hebben, richten wij dan onze blikken vooruit naar die heerlijke tijd in de toekomst, als alles de Heer heilig, zal zijn en als Hij Zelf Zijn rust zal vinden in alles wat in overeenstemming is met Zijn heiligheid en met Zijn liefde!

DE HEER ZAL KOMEN!

't Hoofd omhoog, de Heer zal komen.

Hij komt met bazuingeschal;
zijn bevel wordt dra vernomen;
ja, Hij komt, die komen zal.

Geest en bruid, zij roepen samen:

kom, o bruidegom en hoofd,
schenk vervulling op het amen;
doe zoals U hebt beloofd!

Als een kind werd U geboren
op de dag, door God bepaald.

Satan heeft zijn macht verloren,
maar de prijs hebt U betaald.

In een weg van smart en lijden
bracht U ons verlossing aan;
slechts verneed'ring, smaad en strijden
vond U op uw levensbaan.

Maar U komt, U haalt in luister
uwe bruid van de aarde af;

U werpt Satan in de kluister,
en aanvaardt de heersersstaf.

Heerlijk delen we in uw ere,
in uw grootheid, nooit aanschouwd.
Schitt'rend straalt Uw glorie, Here
zoals nimmer is ontvouwd.